

Jaarverslag 2024

Maatschappijbelegging

1 januari 2024 t/m 31 december 2024

Inhoud

1	Algemene informatie	3
2	Verslag van de beheerder	7
2.1	Kerncijfers	7
2.2	Economische ontwikkelingen	7
2.3	Financiële markten	9
2.4	Beleggingsbeleid	17
2.5	Risicobeheer	20
2.6	Wet- en regelgeving	29
2.7	Stembeleid en Beleid Verantwoord Beleggen	29
2.8	Toelichting beloningen	31
2.9	Algemene vooruitzichten	33
3	Jaarrekening Maatschappijbelegging	39
3.1	Balans per 31 december	39
3.2	Winst-en-verliesrekening	40
3.3	Kasstroomoverzicht	40
3.4	Toelichting op de balans en de winst-en-verliesrekening	41
4	Overige gegevens	50
4.1	Belangen van de beheerder	50
4.2	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	51
	Periodieke duurzaamheidstoelichting Maatschappijbelegging	57

1 Algemene informatie

Beheerder

Aegon Investment Management B.V. (AIM), gevestigd te Den Haag, waarvan de directie wordt gevoerd door:

- D.F.R. Jacobovits de Szeged
- W.H.M. van de Kraats
- T.E.J.F. Stassen
- O.A.W.J. van den Heuvel (afgetreden per 07/11/2024)
- R.R.S. Santokhi (afgetreden per 01/02/2024)

Bewaarder

Citibank Europe Plc (Netherlands Branch), gevestigd te Schiphol, vervult de taak van bewaarder.

Juridisch eigenaar

Aegon Custody B.V. vervult de taak van juridisch eigenaar. De directie van Aegon Custody B.V. wordt gevormd door AIM.

Adres

Kantoor Den Haag
Aegonplein 50
2591 TV Den Haag

Kantoor Groningen
Europaweg 29
9723 AS Groningen

Correspondentieadres

Postbus 202
2501 CE Den Haag
Telefoon: (070) 344 32 10

Postbus 5142
9700 GC Groningen
Telefoon: (050) 317 53 17

Internetadres: www.aegonam.com

Onafhankelijke accountant

EY Accountants B.V.
Antonio Vivaldistraat 150
1083 HP Amsterdam

Beheer en administratie

Het Maatschappijbelegging dat zelf geen personeel in dienst heeft, maakt gebruik van de diensten van AIM voor het beheer en de administratie. Het personeel van AIM is in dienst van Aegon Employees Netherlands B.V.

Prospectus

Voor dit product is een prospectus opgesteld, deze is beschikbaar op www.aegonam.com. De prospectus bevat informatie over het fonds, kosten en de risico's.

Oprichtingsdatum

Het fonds is opgericht op 1 juli 2002.

Profiel

Het fonds betreft een beleggingsfonds in de vorm van een fonds voor gemene rekening. De participaties van het fonds zijn slechts beschikbaar voor professionele beleggers in de zin van de Wet op het Financieel Toezicht ("Wft").

Beleggingsbeleid

Het fonds belegt, direct of indirect, in zakelijke waarden (40%-70%) en in vastrentende waarden (30%-60%). Onder zakelijke waarden vallen onder andere de volgende beleggingscategorieën: aandelen, (indirect) vastgoed, grondstoffen, en hedge funds. Onder vastrentende waarden vallen onder andere de volgende beleggingscategorieën: staatsobligaties, bedrijfsobligaties, high yield obligaties, emerging market debt, asset backed securities en liquiditeiten. De Beheerder kan andere beleggingscategorieën toewijzen aan de categorie zakelijke waarden of vastrentende waarden, waarbij de belangen van de participant (onder andere risico en rendement) gewaarborgd zullen blijven. Het Fonds kan zodoende beleggen in nieuwe beleggingscategorieën, instrumenten, technieken of structuren, die door de Beheerder geschikt worden geacht voor het realiseren van de doelstelling en/of het beleggingsbeleid van het Fonds.

Dit fonds maakt gebruik van actief asset allocatie beleid. Dit houdt in dat de allocatie over de beleggingscategorieën niet vast staat. De Beheerder zal bij de allocatie het risicoprofiel afwegen ten opzichte van het verwachte rendement. Zo kan het dus voorkomen dat bijvoorbeeld het percentage aandelen of obligaties waarin wordt belegd het ene jaar flink hoger of lager is dan in andere jaren. Dit kan, omdat de marktomstandigheden, en zodoende ook het verwachte rendement en risico, voor deze beleggingscategorieën wijzigen. Actief asset allocatie beleid kan alleen goed worden uitgevoerd indien er voldoende ruimte is om de allocatie van beleggingscategorieën te bepalen en er bovendien ruimte is om nieuwe beleggingscategorieën toe te voegen.

Doelstelling

Het beleggingsbeleid is erop gericht een hoger totaal rendement te behalen dan de benchmark.

Duurzaamheidsbeleid

Wij bevestigen dat aan de ecologische en sociale karakteristieken zoals benoemd in de prospectus aan het begin van de verslaggevingsperiode met betrekking tot dit fonds is voldaan.

Informatie over de ecologische of sociale kenmerken van dit financiële product is beschikbaar in de bijlage (Periodieke duurzaamheidstoelichting Maatschappijbelegging), inclusief informatie aan welke milieudoelstellingen de investeringen van dit fonds bijdragen en hoe en in welke mate de investeringen plaatsvinden in economische activiteiten die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzaam economische activiteiten zoals uiteengezet in de EU-taxonomie (2020/852). Het "do no significant harm" principe geldt alleen voor de beleggingen onderliggend aan dit financiële product die rekening houden met de EU criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De beleggingen onderliggend aan het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Benchmark

- 50%: ICE BAML Core Eurozone Government Bond Index (Customized);
- 41%: MSCI All Country World Net Index;
- 3%: S&P GSCI Total Return Index EUR (unhedged);
- 6%: FTSE EPRA/NAREIT Global Next Index.

Restricties

Beleggingsuniversum

Het fonds belegt in zakelijke waarden (40% - 70%), vastrentende waarden (30% - 60%) en liquide middelen. Er gelden restricties voor het strategische en tactische asset allocatie beleid en daarnaast gelden de restricties van de onderliggende fondsen. De vrij beschikbare kaspositie moet liggen tussen -5% en 5% van het fondsvermogen.

Leverage

De toegestane leverage, ofwel de exposure die volgt uit het gebruik maken van de toegestane kredietruimte en/of het aangaan van contracten in afgeleide financiële instrumenten (conform methode op basis van gedane toezeggingen), bedraagt maximaal 50% van het fondsvermogen. De toegestane leverage, gebaseerd op de bruto methode bedraagt 400% van het fondsvermogen. Van deze instrumenten (derivaten) wordt alleen gebruik gemaakt indien dit aansluit op het realiseren van de Fondsdoelstelling, ter afdekking van risico's en/of voor efficiënt portefeuillebeheer.

Verhandelbaarheid

De door de participanten te verwerven participaties luiden op naam en zijn, behoudens inlossing door de beheerder, niet overdraagbaar en mogen niet worden verpand of bezwaard met enig ander beperkt recht van welke aard dan ook. De beheerder geeft geen participatiebewijzen uit.

Fiscale status

Besloten fonds voor gemene rekening

Het fonds is fiscaal transparant, hetgeen betekent dat het fonds niet belastingplichtig is voor de vennootschapsbelasting (of onderworpen is aan een andere belastingheffing naar de winst) en niet onderworpen is aan de heffing van dividendbelasting. Bezittingen, schulden en resultaten van het fonds worden voor fiscale doeleinden rechtstreeks toegerekend aan de participanten van het fonds naar rato van diens participatie. Inkomsten of vermogenswinsten behaald door een participant met een participatie worden beschouwd als inkomsten dan wel vermogenswinsten behaald op de activa van het fonds.

Dividendbeleid

Het fonds keert geen dividend uit. De ontvangen inkomsten worden herbelegd.

Op- en afslag

Bij de uitgifte en inkoop van participaties van het fonds worden de uitgifte- en inkooprij van de participaties ten opzichte van de berekende intrinsieke waarde verhoogd met een opslag respectievelijk verlaagd met een afslag. Deze op- en afslagen komen ten goede aan het fonds en dienen met name ter dekking van transactiekosten die bij het fonds in rekening worden gebracht over de beleggingstransacties van het fonds. Deze transactiekosten bestaan uit vergoedingen voor onder andere brokerkosten zoals onderzoekskosten, ontwikkelingskosten en vergoedingen voor valutaverschillen. De op- en afslagen worden periodiek door de beheerder vastgesteld op basis van de reële kosten die in rekening worden gebracht bij de transacties.

De actuele vergoedingen bij toetreding en uittreding staan in de fondsspecificaties.

De beheerder is te allen tijde bevoegd om, in afwijking van het voorgaande, de werkelijke transactiekosten in rekening te brengen. De beheerder is bevoegd om de transactiekosten te laten vervallen indien en voor zover toe- en uittredingen gesaldeerd kunnen worden.

De vergoeding bij toe- en uittreding komt volledig ten gunste van het fonds en dient ter dekking van de transactiekosten die door toe- en uittreding veroorzaakt worden. De door het fonds ontvangen vergoedingen voor toe- en uittredingen zijn als separate inkomstencategorie opgenomen in de winst-en-verliesrekening. De grondslag voor toe- en uittreding en de berekening van de marktwaarde per participatie is de netto fondsvermogenswaarde, zoals bepaald in de algemene voorwaarden.

Beheervergoeding

De beheerder brengt een beheervergoeding in rekening voor het beheer van het fondsvermogen. De beheervergoeding wordt vastgesteld als een percentage op jaarbasis. De beheervergoeding wordt dagelijks bij het fonds in rekening gebracht op basis van de intrinsieke waarde van het fonds ultimo de voorgaande handelsdag.

Service fee

De beheerder brengt een service fee in rekening bij het fonds. De service fee is een vergoeding voor kosten zoals kosten van toezichthouders, kosten van bewaring, kosten van (accountants) controle, kosten van (juridisch) advies, oprichtingskosten, administratiekosten en marketing- en communicatiekosten. De service fee wordt vastgesteld als een percentage op jaarbasis. De service fee wordt dagelijks bij de fondsen in rekening gebracht op basis van de intrinsieke waarde van de fondsen ultimo de vorige handelsdag.

De accountantskosten voor het onderzoek van het jaarverslag en eventuele fiscale adviezen en andere niet-controlediensten worden door de beheerder betaald uit de service fee.

2 Verslag van de beheerder

2.1 Kerncijfers

Kerncijfers					
	2024	2023	2022	2021	2020
Overzicht per participatie¹					
Waardeveranderingen	3,77	2,73	(3,55)	3,82	0,92
Opbrengsten	0,03	-	-	-	-
Overig resultaat	0,01	0,03	-	-	0,01
Totaal bedrijfsopbrengsten	3,81	2,76	(3,55)	3,82	0,93
Beheerskosten en overige lasten	(0,16)	(0,15)	(0,15)	(0,15)	(0,13)
Nettoresultaat	3,65	2,61	(3,70)	3,67	0,80
Fondsvermogen (x € 1.000)	37.092	38.666	40.787	53.078	53.190
Aantal uitstaande participaties	1.100.198	1.285.609	1.487.640	1.705.098	1.937.694
Intrinsieke waarde per participatie	33,71	30,08	27,42	31,13	27,45
Rendement²					
Rendement (intrinsieke waarde)	12,10%	9,70%	(11,93%)	13,40%	3,54%
Rendement benchmark	10,95%	10,29%	(11,85%)	11,32%	3,65%
Outperformance	1,03%	(0,53%)	(0,08%)	1,87%	-
Outperformance sinds inceptie	10,49%	9,36%	6,64%	6,74%	-
Annualized outperformance sinds inceptie	0,45%	0,42%	0,32%	0,34%	-

2.2 Economische ontwikkelingen

Wereldeconomie in 2024

De wereldeconomie kende een iets afzwakkende groei in 2024 ten opzichte van 2023. Dit kwam onder andere door lagere groei in China en de VS. Wat echter met name opviel in 2024, waren de grote verschillen in economische omstandigheden tussen regio's. De economie in de VS bleef zeer sterk, terwijl Europa worstelde met de naweeën van de energiecrisis en de vertraging in de wereldhandel. China bleef relatief sterk groeien, maar kende een sterke vertraging in de vastgoedmarkt en een oplopende werkloosheid.

Geopolitieke spanningen domineerden de krantenkoppen. De oorlog in Oekraïne sleepte voort. De realisatie dat de wereld is verdeeld in verschillende concurrerende blokken, zorgt ervoor dat bedrijven productieketens verplaatsen. Waarschijnlijk zal dit proces ook de komende jaren voortzetten.

2024 werd gekenmerkt door talrijke verkiezingen wereldwijd. De verkiezing van Trump in de VS zal zorgen voor verdere handelsspanningen. Ook zorgden de parlamentsverkiezingen in Frankrijk voor een instabiele regering, wat de bestuurbaarheid verslechtert en de waarschijnlijkheid op nieuwe verkiezingen vergroot.

Verenigde Staten: exceptioneel sterk

In 2024 kende de Amerikaanse economie opmerkelijke ontwikkelingen, gekenmerkt door robuuste groei, veranderende arbeidsmarktdynamiek en evoluerend monetair beleid.

De Amerikaanse economie groeide wederom aanzienlijk, met een tempo dat boven het lange termijn groeipotentieel lag. Deze groei werd voornamelijk gedreven door sterke consumentenbestedingen, die veerkrachtig bleven ondanks verschillende economische uitdagingen. Wat ook opvalt, is dat de Amerikaanse groei significant sterker is dan in

¹ Bedragen per participatie zijn gebaseerd op het gemiddeld aantal participaties gedurende het boekjaar.

² Het beleggingsrendement is de time weighted return berekend op dagbasis na kosten. De outperformance cijfers sinds inceptie zijn in 2021 voor het eerst toegelicht, derhalve zijn geen vergelijkende cijfers voor 2020 opgenomen.

andere ontwikkelde landen. Dit heeft verschillende redenen. De VS is een grote energieproducent geworden, waardoor energieprijzen laag zijn. Ook zorgen hoge overheidsinvesteringen voor een groeistimulans. Daarnaast is de VS ook beter in staat om nieuwe technologische innovaties effectief toe te passen in het bedrijfsleven.

Het aantal banen bleef toenemen. Mede door de relatief hoge immigratie groeit de beroepsbevolking. Echter, enkele tekenen duiden op een afkoeling van de arbeidsmarkt. Het werkloosheidspercentage steeg licht.

Inflatie bleef het hele jaar een belangrijk aandachtspunt. Inflatie daalde gedurende het jaar, echter de kerninflatie bleef hoog door hoge loongroei. De Federal Reserve verlaagde de rente meerdere keren, maar blijft voorlopig een restrictief beleid volgen.

Ondanks de sterke economische indicatoren was het consumentenvertrouwen opvallend zwak, beïnvloed door de inflatie van voorgaande jaren.

De winst van Trump in de presidentsverkiezingen in november zal zorgen voor een ander economisch beleid de komende jaren. Het verminderen van de regeldruk en het verhogen van handelstarieven lijken twee speerpunten van het beleid te worden.

Eurozone: Stagnatie

In 2024 kende de Eurozone een reeks belangrijke economische ontwikkelingen, gekenmerkt door zowel uitdagingen als voorzichtige optimisme.

De ECB verlaagde haar belangrijkste rentetarieven vier keer in 2024. De dalende inflatie zorgt ervoor dat de centrale bank een minder restrictief beleid kan voeren.

De inflatie in de Eurozone vertoonde tekenen van matiging, met een gemiddelde inflatie van 2,4% voor het jaar. Dit was een aanzienlijke verbetering vergeleken met voorgaande jaren, gedreven door dalende energieprijzen en verbeterde omstandigheden in de toeleveringsketen. Echter, de inflatie exclusief energie en voedsel bleef hoog op 2,9%, wat wijst op aanhoudende prijsdruk in kernsectoren.

De economische groei in de Eurozone was bescheiden, met een verwachte BBP-groei van 0,8% voor 2024. De divergentie binnen de Eurozone was groot. Duitsland worstelt nog met de energiecrisis en de afnemende vraag uit China. Spanje presteerde opvallend goed. Hervormingen en de sterke toerismesector zorgden voor een hoge groei.

De arbeidsmarkt in de Eurozone bleef robuust, met werkloosheidspercentages op historisch lage niveaus. Deze stabiliteit in de werkgelegenheid droeg bij aan stijgende reële inkomens, wat op zijn beurt de huishoudelijke consumptie ondersteunde. De geleidelijke versoepeling van de financieringsvoorwaarden moedigde bedrijven ook aan om te investeren, zij het voorzichtig.

Wereldwijde handelsdynamiek bleef de economische prestaties van de Eurozone beïnvloeden. Hoewel er in 2024 sprake was van een licht herstel in de wereldhandel, bleven neerwaartse risico's zoals handelsprotectionisme en geopolitieke spanningen bestaan.

De Eurozone werd in 2024 geconfronteerd met een uitdagende energiesituatie, voornamelijk door de voortdurende inspanningen om de afhankelijkheid van Russische fossiele brandstoffen te verminderen. Hoewel er aanzienlijke vooruitgang werd geboekt bij het vergroten van het aandeel van hernieuwbare energie in de energiemix, was de transitie niet zonder moeilijkheden. De energieprijzen bleven volatiel. Deze uitdagingen benadrukten de noodzaak van voortdurende investeringen in energie-infrastructuur en innovatie om op lange termijn energiezekerheid en stabiliteit te waarborgen.

Vooruitkijkend blijft het economische vooruitzicht van de Eurozone gemengd. Het verwachte herstel zal naar verwachting geleidelijk zijn, ondersteund door stijgende reële inkomens en een minder restrictief monetair beleid. Echter, de regio moet potentiële tegenwinden navigeren, waaronder handelsverstoringen en geopolitieke risico's.

China

In China was de groei in 2024 rond het 5% groeiniveau dat de regering als doel had gesteld. Inflatie in China was, in tegenstelling tot andere landen, uitzonderlijk laag.

China staat voor significante uitdagingen. De vastgoedmarkt is sterk. Aangezien huizen een belangrijke component zijn van Chinese huishoudbezittingen, zorgt dit voor een laag consumentenvertrouwen en lage bestedingen. De overheid heeft verschillende beleidsmaatregelen doorgevoerd om de huizenmarkt te ondersteunen, echter deze maatregelen zijn een stuk beperkter in vergelijking met het verleden. Waarschijnlijk waren huizenprijzen te ver opgelopen en wil de overheid niet een nieuwe zeepbel creëren.

Door de geopolitieke spanningen met de VS heeft de Chinese overheid fors geïnvesteerd in de energievoorziening en de technologiesector. Dit zal de komende jaren zorgen voor een lagere afhankelijkheid van energie- en technologie-importen.

Door het restrictieve ingrijpen van de overheid in de private sector, is onze vrees dat innovatie geremd wordt. Ook zal de nieuwe Amerikaanse regering zeer waarschijnlijk nieuwe invoertarieven aankondigen. Waarschijnlijk zal de economische groei in China daardoor de komende jaren lager liggen.

2.3 Financiële markten

Aandelen

Europa

De Europese aandelenmarkten kenden een sterk jaar in 2024. Met name het begin van het jaar was sterk. Echter in de tweede helft van het jaar wisten markten weinig winst te maken. Al met al, viel op dat de Europese markt ver achterbleef bij de stijgingen op de Amerikaanse markt.

De belangrijkste Europese indices boekten positieve rendementen voor het jaar. De Duitse markt had een opvallend sterk jaar ondanks de economische problemen. De technologiesector en de financiële sector presteerde sterk. De Franse bleef echter achter. De luxegoederensector had het moeilijker door de afnemende vraag uit China. Deze sector heeft een hoog gewicht in de Franse index.

Binnen de gehele Europese markt de financiële sector het sterkst. Banken profiteerden van de hogere rentes. Ook verzekeraars wisten een forse winstgroei te halen.

Europese technologiebedrijven profiteerden van een sterke vraag naar digitale transformatieoplossingen en vooruitgang in kunstmatige intelligentie. De sector zag aanzienlijke winsten, waarbij enkele bedrijven nieuwe recordhoogtes bereikten. Door het beperkte gewicht van deze bedrijven in de index droeg dit een stuk minder mee aan rendementen dan in vergelijking tot de Amerikaanse markt.

De industriesector toonde veerkracht, waarbij bedrijven profiteerden van verhoogde infrastructuurbestedingen en een herstel in de productieactiviteit. Echter, verstoringen in de toeleveringsketen en hoge energiekosten vormden uitdagingen. Toch had deze sector een sterk rendement over het gehele jaar.

De energiesector had een negatief rendement. De gedaalde energiekosten spelen hierbij een rol.

Ook de consumentengoederen sector had een negatief jaar. Door de toegenomen prijzen wisselen consumenten naar de goedkopere merken waardoor marges onder druk staan. Hierbij komt dat enkele grondstoffen hard gestegen zijn, wat de productiekosten heeft verhoogd.

Noord Amerika

De Amerikaanse aandelenmarkten beleefden een opmerkelijk jaar in 2024, waarbij ze veel voorspellingen trotseerden en de sterke trend voortzetten die eind 2022 begon. De S&P 500 Index boekte een robuuste winst van 23,3% in prijs

en 25% inclusief dividenden. Dit werd gedreven door verschillende belangrijke factoren, waaronder sterke economische groei, dalende inflatie en gunstige beleidsmaatregelen van de Federal Reserve.

De economische groei in de VS was sterker dan verwacht, met een stijging van de BBP-groeiverwachting van een bescheiden 1,2% aan het begin van het jaar tot 2,7% in december. Deze economische veerkracht werd ondersteund door goede werkgelegenheidscijfers en loonstijgingen.

De enorme vraag naar kunstmatige intelligentie (AI) dreef de winsten in de technologiesector hoger. Hierdoor leidden de Big Tech-aandelen de markt hoger. Het enthousiasme rond AI en de mogelijke toepassingen ervan voedde het optimisme van beleggers en droeg bij aan het algemene positieve sentiment op de markten. Ondanks enige volatiliteit, vooral in de late zomer en tegen het einde van het jaar, slaagden de aandelenmarkten erin te herstellen en het jaar op een hoogtepunt af te sluiten.

De technologiesector was de uitblinker in 2024, gedreven door de voortdurende "AI-boom" en sterke winsten van grote technologiebedrijven. Ook de communicatiediensten zagen aanzienlijke winsten, profiterend van de toenemende vraag naar digitale advertenties en andere online diensten. Groeiaandelen presteerden beter dan waarde-aandelen, waarbij large-cap aandelen beter presteerden dan hun small-cap tegenhangers. De meer defensieve sectoren zoals nutsbedrijven en gezondheidszorg rendeerden significant minder dan de markt. Ook de energiesector had een minder jaar doordat olieprijsen bleven liggen.

Dit jaar viel op doordat een beperkt aantal bedrijven verantwoordelijk waren voor de stijging van de markt. Nvidia, een bedrijf dat halfgeleiders maakt voor AI toepassingen, was op zichzelf verantwoordelijk voor 5% van de winst van de Amerikaanse markt. Dit soort cijfers zijn uitzonderlijk te noemen.

Samenvattend was 2024 een topjaar voor de Amerikaanse aandelenmarkten, met sterke economische fundamenten, gunstige monetaire beleidsmaatregelen en de "AI-boom" die aanzienlijke winsten in verschillende sectoren aandreven. Terwijl we 2025 ingaan, blijven de vooruitzichten positief, hoewel beleggers waakzaam moeten blijven en voorbereid moeten zijn op mogelijke marktfluctuaties.

Azië inclusief Japan

In 2024 sloten Aziatische markten als geheel het jaar positief af.

De Japanse aandelenmarkt beleefde een opmerkelijk jaar in 2024, gekenmerkt door aanzienlijke winsten en ingrijpende veranderingen. De TOPIX-index, een belangrijke graadmeter voor Japanse aandelen, steeg ongeveer 20% in lokale valuta. Deze indrukwekkende prestatie werd gedreven door verschillende factoren, waaronder een verzwakkende yen en relatief sterke winstgroei.

Een van de opvallende kenmerken van 2024 was het herstel in de autoproductie, die in voorgaande jaren werd gehinderd door tekorten aan halfgeleiders. Daarnaast voerde de Tokyo Stock Exchange (TSE) aanzienlijke hervormingen door op het gebied van corporate governance, wat een cruciale rol speelde in het vergroten van het beleggersvertrouwen en het verhogen van de aandelenwaarderingen.

Ondanks deze positieve ontwikkelingen waren er uitdagingen. Inflatie bleef een zorg. Hoewel de groei van de bedrijfswinsten robuust was, bleven nominale loonsverhogingen achter, wat de koopkracht van huishoudens onder druk zette. Het normalisatiepad van het monetaire beleid van de Bank of Japan werd nauwlettend gevolgd, aangezien het streefde naar duurzame reflatie zonder buitensporige inflatie of economische vertraging te veroorzaken.

China zag, ondanks aanhoudende geopolitieke spanningen en economische onzekerheden, een opmerkelijk herstel van zijn aandelenmarkten. Echter de index staat nog ver onder de niveaus van een aantal jaar geleden. Zorgen over de gezondheid van de Chinese economie en mogelijke handelsverstoringen bleven het marktsentiment drukken.

India kwam naar voren als een uitblinker, profiterend van robuuste economische groei en sterke bedrijfswinsten. De Indiase aandelenmarkt werd gestimuleerd door aanzienlijke buitenlandse investeringen en positieve hervormingen gericht op het verbeteren van het bedrijfsklimaat. De technologie- en financiële sectoren waren bijzonder sterk en droegen bij aan de algemene marktwinsten. Wel zijn waarderingen zeer sterk opgelopen, wat de vraag oproept hoe houdbaar de stijgingen zijn.

Taiwan had ook een uitstekend jaar, gedreven door de wereldwijde vraag naar halfgeleiders en technologische innovaties. De Taiwanese markt was een van de best presterende in de regio, wat de kracht van de technologiesector weerspiegelde.

De Zuid-Koreaanse markt had een negatief jaar. Dit had te maken met tegenwind bij een aantal bedrijven. Daarnaast zorgde de politieke strubbelingen aan het einde van het jaar voor een verdere daling.

Latijns Amerika

In 2024 kenden de Latijns-Amerikaanse aandelenmarkten een negatief jaar, beïnvloed door een combinatie van wereldwijde economische trends, regionale politieke ontwikkelingen en sectorspecifieke dynamieken.

De Braziliaanse aandelenmarkt had een negatief jaar. De economische groei van het land werd gestimuleerd door sterke grondstoffenexport en een herstel van de consumentenbestedingen. Ook de werkloosheid daalde. De centrale bank verlaagde de rente aan het begin van het jaar, maar voerde rente verhogingen door aan het einde van het jaar. De Braziliaanse real is fors gedaald in 2024. Onzekerheid over handelsbeperkingen hebben ook een impact op Brazilië.

De Mexicaanse aandelenmarkt had ook een negatief jaar. Onzekerheid over het beleid van de nieuwe president had een negatieve impact in de eerste maanden. Later in het jaar reageerde de markt op de verkiezing van Trump. De Mexico exporteert veel naar de VS. Mogelijke handelsbeperkingen kunnen daarom een grote impact hebben. De Mexicaanse Peso daalde flink gedurende het jaar.

De Chileense aandelenmarkt wist het jaar wel positief af te sluiten. Onder ander de sterke prestaties in de mijnbouwsector speelden hierbij een rol.

Ontwikkelde markten

Aandelenmarkten beleefden een opmerkelijk jaar in 2024, waarbij ze veel voorspellingen trotseerden en de sterke trend voortzetten die eind 2022 begon. De index voor ontwikkelde markten boekte een robuuste winst. Dit werd gedreven door verschillende belangrijke factoren, waaronder sterke economische groei, dalende inflatie en gunstige beleidsmaatregelen.

De economische groei in de VS was sterker dan verwacht, met een stijging van de BBP-groeiverwachting van een bescheiden 1,2% aan het begin van het jaar tot 2,7% in december. Deze economische veerkracht werd ondersteund door goede werkgelegenheidscijfers en loonstijgingen. De Europese economie groeide, maar presteerde een stuk minder sterk dan de Amerikaanse economie.

De enorme vraag naar kunstmatige intelligentie (AI) dreef de winsten in de technologiesector hoger. Hierdoor leidden de Big Tech-aandelen de markt hoger. Het enthousiasme rond AI en de mogelijke toepassingen ervan voedde het optimisme van beleggers en droeg bij aan het algemene positieve sentiment op de markten. Ondanks enige volatiliteit, vooral in de late zomer en tegen het einde van het jaar, slaagden de aandelenmarkten erin te herstellen en het jaar op een hoogtepunt af te sluiten.

De technologiesector was de uitblikker in 2024, gedreven door de voortdurende "AI-boom" en sterke winsten van grote technologiebedrijven. Ook de communicatiediensten zagen aanzienlijke winsten, profiterend van de toenemende vraag naar digitale advertenties en andere online diensten. Groeiaandelen presteerden beter dan waarde-aandelen, waarbij large-cap aandelen beter presteerden dan hun small-cap tegenhangers. De meer defensieve sectoren zoals nutsbedrijven en gezondheidszorg rendeerden significant minder dan de markt. Ook de energiesector had een minder jaar doordat olieprijs bleven liggen.

De VS presteerde aanzienlijk beter dan de Europese markt. Het hogere gewicht van de big-tech bedrijven in de VS was hier de grootste factor in. De Japanse markt rendeerde ook goed. De daling van de Japanse Yen was een stimulans voor exporterende bedrijven.

Samenvattend was 2024 een topjaar voor aandelenmarkten, met sterke economische fundamenten, gunstige monetaire beleidsmaatregelen en de “AI-boom” die aanzienlijke winsten in verschillende sectoren aandreven. Terwijl we 2025 ingaan, blijven de vooruitzichten gematigd positief.

Opkomende markten

Aandelenmarkten in opkomende markten hadden een positief jaar. Echter de index bleef ver achter bij de ontwikkelde landen. Opkomende landen missen hetzelfde gewicht in technologiebedrijven. Ook waren er zorgen over de Chinese economie en de handelsbeperkingen door de toegenomen geopolitieke spanningen.

China zag, ondanks aanhoudende geopolitieke spanningen en economische onzekerheden, een opmerkelijk herstel van zijn aandelenmarkten. Echter de index staat nog ver onder de niveaus van een aantal jaar geleden. Zorgen over de gezondheid van de Chinese economie en mogelijke handelsverstoringen bleven het marktsentiment drukken. Langverwachte stimuleringsmaatregelen van de Chinese overheid zorgden voor een stijging van de markt in september.

India kwam naar voren als een uitblinker, profiterend van robuuste economische groei en sterke bedrijfswinsten. De Indiase aandelenmarkt werd gestimuleerd door aanzienlijke buitenlandse investeringen en positieve hervormingen gericht op het verbeteren van het bedrijfsklimaat. De technologie- en financiële sectoren waren bijzonder sterk en droegen bij aan de algemene marktwinsten. Wel zijn waarderingen zeer sterk opgelopen, wat de vraag oproept hoe houdbaar de stijgingen zijn.

Taiwan had ook een uitstekend jaar, gedreven door de wereldwijde vraag naar halfgeleiders en technologische innovaties. De Taiwanese markt was een van de best presterende in de regio, wat de kracht van de technologiesector weerspiegelde.

De Zuid-Koreaanse markt had een negatief jaar. Dit had te maken met tegenwind bij een aantal bedrijven. Daarnaast zorgde de politieke strubbelingen aan het einde van het jaar voor een verdere daling.

De Braziliaanse aandelenmarkt had een negatief jaar. De economische groei van het land werd gestimuleerd door sterke grondstoffenexport en een herstel van de consumentenbestedingen. Ook de werkloosheid daalde. De centrale bank verlaagde de rente aan het begin van het jaar, maar voerde rente verhogingen door aan het einde van het jaar. De Braziliaanse real is fors gedaald in 2024. Onzekerheid over handelsbeperkingen hebben ook een impact op Brazilië.

De Mexicaanse aandelenmarkt had ook een negatief jaar. Onzekerheid over het beleid van de nieuwe president had een negatieve impact in de eerste maanden. Later in het jaar reageerde de markt op de verkiezing van Trump. De Mexico exporteert veel naar de VS. Mogelijke handelsbeperkingen kunnen daarom een grote impact hebben. De Mexicaanse Peso daalde flink gedurende het jaar.

Staatsobligaties en geldmarkt

De doelstelling in 2024 van centrale bankiers was om de inflatie in 2024 verder te laten dalen naar 2%, maar dit werd maar gedeeltelijk behaald. In September 2024 was de jaar-op-jaar inflatiestijging in de eurozone 1,7% en daarmee voor het eerst in bijna 3 jaar onder de 2%. Hierna begon de inflatie weer te stijgen en eindigde het inflatie cijfer in 2024 op een niveau 2,4%. Het jaar werd daarom gekenmerkt met een plakkerige inflatie dat aan de hoge kant bleef doordat de prijzen van diensten fors bleven stegen door de sterk toegenomen looneisen van werknemers. Dit werd maar gedeeltelijk gecompenseerd door een dalende prijs van bepaalde goederen en energie. De piek in inflatie in oktober 2022 van 10,6% door de destijds sterk stijgende energieprijzen lijken nu iets van het verleden, maar de energieprijzen zijn nog steeds substantieel hoger dan voor het uitbreken van de oorlog in Oekraïne. In de zomer van 2022 stegen de gasprijzen naar 340 euro per megawattuur, maar in 2024 daalden deze initieel naar onder de 25 euro en eindigde deze het jaar op bijna 50 euro per megawattuur.

Geopolitieke spanningen bleven in 2024 in de voorgrond. De oorlog in Oekraïne continueerde waarbij het Russische leger geleidelijk meer Oekraïens land kon overnemen. Oekraïne probeerde dit tegen te gaan door Kursk binnen te vallen, een Russische provincie aan de noordelijke grens tussen Rusland en Oekraïne. Dit gecombineerd met luchtaanvallen diep binnen Oekraïne en Russisch grondgebied en het gebruik van Noord-Koreaanse soldaten door Rusland leidde tot steeds verder stijgende spanning. Aan het einde van het jaar liet Oekraïne vanzelfsprekend het gas

contract aflopen met Rusland, waarmee de toevoer van Russisch gas via pijpleidingen naar Europa werd stopgezet. Het gevolg hiervan was een langzaam oplopende gasprijs in Europa.

Ook in het Midden-Oosten liepen de spanningen op. Het conflict tussen Israël en Hamas in Gaza breidde zich steeds verder uit en begon meer aandacht te trekken van de internationale gemeenschap over de humanitaire gevolgen van het conflict. Iran en de rebellen in Jemen raakte betrokken door salvo's van raketten en drones af te schieten op Israël en op het vrachtverkeer dat door de Rode Zee en de golf van Aden voer. Hierdoor moest een groot aantal vrachtschepen noodgedwongen omvaren om de hoorn van Afrika. Dit leidde tot veel volatiliteit in de rentemarkt, met iedere beschieting daalde de rente op veilige obligaties door een vlucht naar veiligere beleggingen. De inflatieverwachtingen stegen ook tijdelijk, door stijgende olie prijzen en toename in de kosten van zeevracht.

Door de blijvende geopolitieke spanningen in het Oosten van Europa, maar het oplopende conflict in het Midden-Oosten en instabiliteit in Afrika, zijn Europese overheden hun focus steeds meer aan het richten op het vergroten van militaire budgetten en de mogelijkheid om weer actieve militaire dienstplicht in te voeren, om zo weer regionale veiligheid te garanderen. Dit soort politieke beslissingen zouden zowel fiscale en macro-economische impact hebben zoals oplopende staatschulden, blijvend hogere inflatie en krapte op de arbeidsmarkt.

In 2024 bleven de lonen stijgen in Europa en de Verenigde Staten in 2024, onder andere door krappe arbeidsmarkten. Lonen stegen gemiddeld 4% in de Verenigde Staten en 5% in Europa. Net zoals in 2023 was in 2024 de reële loonstijging (nominale loonstijging gecorrigeerd voor inflatie) licht positief door dalende of stabiel blijvende prijzen en toenemende lonen. Deze stijgende lonen voedde natuurlijk door in hogere kostprijzen en dus bleef het inflatiepeil relatief stabiel. Ook in de Verenigde Staten was meer dan 90% van de inflatie toe te kennen aan hogere arbeidskosten en daardoor ook hogere prijzen van diensten. Energieprijzen in de Verenigde Staten hadden net als in 2023 zelfs een negatieve contributie aan de prijsstijgingen, doordat het land relatief energie onafhankelijk is en met de eigen productie kan voldoen aan de interne vraag naar energieproducten zoals gas en olie. Europa is in vergelijking met de Verenigde Staten meer afhankelijk van andere landen voor de energievoorziening. Voor de Russische oorlog in Oekraïne, kon Europa goedkoop gas en olie importeren vanuit Rusland. Na de invasie moest Europa opzoek naar andere en vaak duurere leveranciers voor gas en olie.

Ook al werden er LNG contracten afgesloten met landen zoals Qatar en de Verenigde Staten, zette de dalende trend in energieprijzen in Europa zich om in een stijging. Doordat de Europese economie iets groeide, spanningen in het midden oosten aanbleven en het feit dat Oekraïne de toevoer van Russisch gas aan Europa stopte, kon de gasprijs van 30 euro stijgen naar bijna 50 euro per megawattuur. Dit terwijl de olieprijs gedurende het jaar relatief bleef rond een prijs van 75 USD per vat. De hogere gasprijzen leidde er toe dat de zware industrie in Duitsland bleef stagneren op een niveau dat vergelijkbaar was als tijdens COVID waardoor de economische groei in het land op jaarbasis onder de 0% bleef. Ook voor de eurozone in het geheel verbleef de industriële sector in 2024 in een zware recessie met een gedeeltelijke de-industrialisatie als een mogelijk lange termijn gevolg.

De inflatie in de eurozone daalde in 2024 heel geleidelijk naar het inflatiedoel van 2%. Aan het begin van het jaar stond de meter op 2,8% op jaarbasis en dit daalde tot in September tot een niveau van 1,7%. Door het basis effect begon de inflatie hierna weer geleidelijk toe te nemen en eindigde het jaar op 2,4%. Gegeven de dalende inflatie en het risico dat een hoge beleidsrente zou kunnen leiden tot een recessie, begon de ECB met het verlagen van haar beleidsrente in Juni met 25 basis punten naar 3,75%. In de daaropvolgende maanden verlaagde de ECB de rente steeds met 25 basis punten tot een niveau van 3,00% aan het einde van het jaar, met de verwachting dat er nog 4 additionele verlagingen zouden aankomen in 2025 om uit te komen op een beleidsdeposito rente van 2,00%. Ook de Amerikaanse Federal Reserve begon zijn beleidsrente te verlagen. Dit deden ze eerst met een grote stap van 50 basis punten naar een niveau van 4,75%, doordat er zorgen ontstonden dat de rente te lang hoog was gehouden en mogelijk schade zou aanrichten in de economie. Dit bleek al snel overdreven doordat de Amerikaanse economie sterk bleef groeien in het derde kwartaal, waardoor de rente daarna nog maar twee maal verlaagd werd met 25 basis punten en de verwachte renteverlagingen voor 2025 werden teruggedroefd.

Als gevolg van de verlaging van de kortlopende deposito rente, werd de rentecurve weer steiler en begon daarmee te normaliseren. De rentetermijnstructuur werd minder invers, waarbij de korte rente sneller daalde dan de lange rente. Bijvoorbeeld in de curve van Duitse staatschulden, waar de rente van een 2-jaars obligatie aan het begin van 2024 ongeveer 15 basis punten hoger was dan de rente van een 30-jaars obligatie en tijdens het jaar zelfs een piek bereikte van 40 basis punten. Toen de ECB in juni begon met het verlagen van de beleidsrente, begon de rente op een 2-

jaarsobligatie geleidelijk meer te dalen dan de rente van een 30-jaarsobligatie. Aan het einde van 2024 werd deze spread weer positief en lag de 30-jaars rente meer dan 50 basis punten boven de 2-jaars rente.

Als onderdeel van het beleid van de ECB om de liquiditeit in de economie te verminderen en om inflatie tegen te gaan, werden aankoopprogramma's die eerder werden ingezet om de economie juist te stimuleren, afgebouwd. Aflopende obligaties die waren opgekocht als onderdeel van het Asset Purchase Programme (APP) werden al vanaf Juli 2023 niet meer geherinvesteerd en ook aflopende obligaties die gekocht werden onder het Pandemic Emergency Purchase Programme (PEPP) werden vanaf Juli 2024 niet meer volledig geherinvesteerd. Aan het einde van 2024 werd de volledige herinvestering stopgezet en worden stopgezet met als gevolg dat het programma met gemiddeld €7,5 miljard per maand wordt afgebouwd. Beide veranderingen in het beleid van de ECB hebben een stuwend effect gehad op de lange rente.

Dit is te zien in de rente op staatsobligaties. Begin 2024 was de rente op een 10-jaars Duitse staatsschulden 2,02%, doordat de markt een zeer zwakke Amerikaanse economie in-prijdsde en de Federal reserve voorspelde dat zij haar beleidsrente flink zo gaan verlagen als gevolg. De voorspelling van een recessie in de Verenigde Staten bleek al snel inaccuraat te zijn en al snel keerde het marktsentiment om en leek de economie te oververhitten, onder andere door de hoge Amerikaanse begrotingstekorten, waardoor inflatie hoog zou blijven. Hierdoor kon de rente in het eerste kwartaal van 2024 stijgen met meer dan 60 basis punten naar een niveau van 2,62% voor 10-jaars Duitse staatsschulden. Deze stijging ging met veel volatiliteit gepaard, omdat de hoge inflatie in Amerika gepaard ging met een langzaam oplopende werkloosheid, met als gevolg dat de markt snel bewoog tussen recessie en hoge inflatie verwachtingen.

Eind Juli leek het de kant op te gaan van een recessie, toen in een aantal dagen tijd de rente met meer dan 30 basis punten daalde. Aandelenmarkten wereldwijd daalden met bijna 10% door een combinatie van een slechter dan verwachte banenrapport uit de VS en het grootschalig afwikkelen van een zogeheten Japanse Yen carry trade, waarbij beleggers leenden in een valuta met een lage rente (zoals de Japanse Yen), deze valuta verkochten voor Amerikaanse dollars om daar mee in America te kunnen beleggen tegen een hogere rente of in Amerikaanse aandelen. Doordat de Japanse centrale bank hun beleidsrente verhoogde eind Juli, om de opgelopen inflatie daar tegen te gaan, begon de Japanse Yen snel te appreciëren tegenover de Amerikaanse dollar. Dit had als gevolg dat beleggers die gebruikt maakte van de valutaconstructie snel winsten zagen verdampen en daarmee snel hun Amerikaanse beleggingen van de hand deden om de daarmee vrijgekomen Amerikaanse dollars weer te verkopen voor Japanse Yen. De slechte banen rapport uit de VS kwam hier nog boven, wat leidde tot lagere renteverwachtingen en daardoor nog verder dalende koers van de dollar.

De rente op Duitse staatsschulden daalde verder nadat het duidelijk werd tijdens de verkiezingen van de Europese Unie dat een substantieel gedeelte van de stemmen uit Frankrijk gewonnen zouden worden door de extreemrechtse Rassemblement national (RN), de partij van Marine Le Pen. Toen het duidelijk werd dat RN zou meer stemmen krijgen dan Ensemble, de partij van Emmanuel Macron, besloot Macron om het Franse Parlement te ontbinden en nieuwe verkiezingen uit te schrijven. De kapitaal markten begonnen meteen politieke chaos in te prijzen, gegeven het feit dat de Franse staatsschuld al aan het oplopen was door grote begrotingstekorten en deze mogelijk nog verder zouden oplopen met een RN meerderheid in het parlement. De risico-opslag op Franse staatsschulden (het verschil tussen de rente op Franse en Duitse staatsschulden) nam substantieel toe met 30 basis punten naar een niveau van meer dan 0,8%. Dit kwam vooral door een dalende rente op Duitse staatsschulden, doordat deze als veiliger gezien worden dan de Franse tegenhanger. Deze opslag daalde na de eerste verkiezingsronde nadat het duidelijk werd dat RN geen meerderheid zou behalen, maar liep gedurende het rest van de jaar verder op door de politieke onrust als gevolg van een parlement zonder duidelijke meerderheid en was bijna gelijk verdeeld over drie politieke blokken, het linkse Nouveau Front populaire, de centrumpartij Ensemble en het rechtse RN.

Macron stelde Michel Barnier aan als minister-president in September, maar het duurde niet lang voordat hij in December weggestemd werd door middel van een motie van wantrouwen die werd ondersteund door zowel de linkse als rechtse blokken toen Barnier het budget wilde aanstellen zonder inspraak van het parlement, omdat het duidelijk werd dat de linkse en rechtse blokken er niet voor zouden stemmen gegeven de toegepaste bezuinigingen. Als gevolg hiervan werd de kredietwaardigheid van de Franse staat verlaagd door Moody's naar AA-, in lijn met de andere kredietbeoordelaars. Als gevolg van de bemoeilijkte politieke situatie liep de Franse risico-opslag verder op en werd bijna de 90 basis punten geraakt. De Franse risico-opslag was zelfs tijdelijk even hoog als dat van Griekse staatsschulden.

De rente begon in oktober weer langzaam op te lopen toen de Amerikaanse verkiezingen dichterbij kwamen en het duidelijker werd in de peilingen dat Donald Trump een grote kans had om voor de tweede keer de Amerikaanse presidentsverkiezingen te kunnen winnen. Trump beloofde om meer belastingverlagingen door te voeren en om een streng tarief, immigratie en deportatie beleid te volgen. Toenemende begrotingstekorten op een al toenemende staatsschuld maakte de markt nerveus en kon leiden tot een toenemende inflatie dat op dat moment nog niet volledig onder controle was. Het verschil tussen de rente op Amerikaanse en Duitse staatsschulden liep significant op. Dit steeg van een niveau van 1,5% in September tot bijna 2,3% in December.

Over het algemeen daalde de rentes in 2024 ten opzichte van eerdere jaren, vooral aan de korte eind van de rentecurve. De lagere rente maakte het makkelijker voor landen met een relatief hoge staatsschuld om te kunnen voldoen aan hun betalingsverplichtingen. Vooral een land zoals Italië zou moeite kunnen hebben met hogere rente, omdat de staatsschuld in 2023 135% was. Door deze hoge staatsschuld wordt er op Italiaanse obligaties een risicopremie toegepast waardoor de rente nog hoger oploopt. Deze premie kan worden aangegeven door het verschil te nemen in de rente tussen een Italiaans en Duitse obligatie. De premie op 10-jaars Italiaanse staatsschuld was aan het begin van 2024 167 basispunten, maar dit daalde gedurende het jaar tot 115 basispunten. Een grote reden hiervoor het feit dat er geen onrust was in de Italiaanse politiek. Meloni kon goed gebruik maken van Europese financiële ondersteuningsprogramma's en de groei van de Italiaanse economie bleek groter dan verwacht en sterker dan dat van Duitsland. Hetzelfde was ook het geval voor andere periferie landen zoals Spanje en Portugal, waardoor het risico-opslag op de staatsschulden van deze landen ook substantieel lager werd.

Bedrijfsobligaties

Risicopremies op bedrijfsobligaties waren gemiddeld genomen minder volatiel dan voorgaande jaren. Per saldo daalde zowel rentes als risicopremies gedurende het jaar en eindigde de markt eindigde met een positief rendement van 4.74% (Bloomberg Euro-Aggregate Corporates index), waarbij de gemiddelde vergoeding voor kredietrisico daalde van 1.38% eind 2023 naar 1,02% eind 2024.

Het gepercipieerde risico van een aanzienlijke economische neergang nam aanzienlijk af, met name in de tweede helft van 2024, terwijl desinflatietrends zich gunstig ontwikkelden en de weg vrijmaakten voor renteverlagingen door de centrale bank. Het historisch hoge effectieve rendement op bedrijfsobligaties trok veel kopers van krediet aan en dempte de spreadvolatiliteit aanzienlijk. Wij verwachten dat de sterke vraag naar bedrijfsobligaties voorlopig aanhoudt.

High Yield Obligaties

De tweede helft van 2024 is een goed halfjaar geworden voor High Yield obligaties. Inflatie en rentes staan nog altijd op de voorgrond, maar de focus is meer verlegd naar de invloed van de verkiezingsuitslag in de VS. De ECB heeft inmiddels meerdere rentedalingen ingevoerd, omdat de inflatie in Europa onder controle lijkt maar de economisch groei achter blijft. In de VS daarentegen, lijkt het pad van de renteverlagingen wat langzamer te verlopen, vooral door de goede economische ontwikkelingen in de VS. Het optimisme van de nieuwe president, lijkt ook een positieve impuls te hebben gegeven.

Bedrijven met een hoge schuld positie ondervinden ook steeds meer de gevolgen van de hoge rentes, maar deze zijn langzamerhand vervangen door meer cyclische tegenwind. Vooral bedrijven actief in de auto sector kenden een moeilijk half jaar. Echter, in een ander deel van de markt, zijn de credit spreads veel lager, waardoor veel meer leningen uitgegeven dan vorig jaar, maar in lijn met historie.

Er is wel weer geld in de beleggingscategorie gestroomd. Het rendement is onveranderd gebleven en schommelt rond de 7%. Dit is nog steeds een ruime compensatie voor faillissementsrisico, want Moody's verwacht dat het faillissementspercentage tussen 3 en 4% zal blijven schommelen.

Obligaties opkomende markten

Ondanks de bekende uitdagingen als gevolg van de hoge rente op Amerikaanse staatsobligaties, de uitstroom van beleggers en de herijking van de vooruitzichten voor inflatie en monetair beleid, weerspiegelt de verkrapping van de credit spreads voor schuld papier van opkomende markten (EMD) in 2024 het momentum in kredietratingverhogingen

en succesvolle schuldhervormingen. Deze trend wordt ondersteund door economieën die zich blijven herstellen van de crises in 2020-2022.

In de eerste helft van het jaar bevonden de financiële markten zich in een landschap dat werd gekenmerkt door zowel de voortzetting van eerdere trends als de opkomst van nieuwe uitdagingen. Het jaar begon relatief zacht, vooral tijdens de eerste handelsdagen, toen de markten zich aanpasten aan de afzwakking van een scherpe rally in Amerikaanse staatsobligaties en een record aan nieuwe obligatie-emissies verwerkten. Desondanks zorgde de sterke vraag naar nieuwe obligaties ervoor dat het recordaanbod van \$47 miljard in januari goed werd geabsorbeerd, wat een positieve toon zette. De credit spreads stabiliseerden en de groeiverwachtingen werden geleidelijk naar boven bijgesteld, waardoor de recessieangst die de markten een groot deel van 2023 in zijn greep hield, afnam. Het uitblijven van regionale escalatie in het Midden-Oosten, ondanks opruiende retoriek, droeg verder bij aan de geruststelling van de markten. Dit gunstige externe klimaat droeg bij aan de verbetering van de prestaties van de kredietmarkten in het algemeen. In deze periode keerden bepaalde emittenten uit landen ten zuiden van de Sahara terug naar de markt na een onderbreking van twee jaar, wat een mogelijke trend voor de komende kwartalen aangeeft. Voor de zomer was er echter een periode van volatiliteit en een verzuurd sentiment, voornamelijk onder invloed van onverwacht hoge inflatiecijfers in de VS.

Tegen juni herwonnen de financiële markten de indruk van stabiliteit, die standhield tijdens de zomermaanden toen de Federal Reserve de rente sterker verlaagde dan verwacht. Het derde kwartaal werd gekenmerkt door aanzienlijke Chinese monetaire en fiscale stimuleringsignalen, de meest substantiële sinds de pandemie. Dit versterkte het sentiment, omdat het een mogelijk einde inluidde van de meerjarige deleveragingcyclus in de vastgoedmarkt, die de binnenlandse consumptie had getemperd en de bezorgdheid over "Japanificatie" had aangewakkerd. Het extra rendement bleef behouden in het laatste kwartaal, hoewel het negatieve totale rendement een weerspiegeling was van de scherpe stijging van de rente op Amerikaanse staatsobligaties, die over het algemeen woog op vastrentende beleggingen. De markten werden gedomineerd door de discussies rond de Amerikaanse verkiezingen in november en de mogelijke gevolgen van het aantreden van een regering onder leiding van Trump in januari. Het uitblijven van betwiste resultaten zorgde echter voor enige verlichting in de marktprijzen en creëerde een relatief gunstige achtergrond voor het einde van het jaar. Stappen om het conflict tussen Israël en Hezbollah te de-escaleren en het vooruitzicht van een grotere impuls om te onderhandelen over een einde aan de Russische invasie in Oekraïne ondersteunden ook een zeer solide set-up voor EM-kredieten van lagere kwaliteit. Tot slot rondde Sri Lanka voor het einde van het jaar de langverwachte schuldhervorming af, in navolging van Ghana, Oekraïne en Zambia. Dit succesvolle jaar voor schuldhervormingen biedt de beleggingsklasse een gunstigere credit spread die 2025 ingaat.

Asset Backed Securities

De eerste helft van 2024 was sterk. Zorgen over een aanhoudend hoge inflatie en bijbehorend stringent rentebeleid van de centrale banken verdwenen naar de achtergrond. Dit kwam door meevallende inflatiecijfers die aangaven dat het huidige beleid van de centrale banken vruchten afwierp. Tegelijkertijd verminderde de vrees voor een langdurige recessie in de VS en Europa. Dit zorgde voor een positief sentiment in de financiële markten. De ABS markt deelde hierin mee. Ook vanuit technisch perspectief lag de ABS markt er goed bij: de vraag was groot en het aanbod in de markt beperkt. Kredietvergoedingen namen in alle subsectoren flink af. De daling was het sterkst in de sectoren met hogere bèta zoals CLO en RMBS uit het Verenigd Koninkrijk. Wat betreft de kapitaalstructuur daalden de kredietvergoedingen het sterkste in mezzanine papier. Ook de geplaagde CMBS sector toonde weer tekenen van leven. De sector die onder druk stond door oplaaierende zorgen over de vastgoedmarkt wist zich gesterkt door enkele succesvolle nieuwe transacties en herstructureringen. Tegen het einde van het tweede kwartaal werd de stemming in de bredere financiële markten wat bedrukker. Dit kwam door de vervroegde verkiezingen in Frankrijk en signalen dat de inflatie met name in de Verenigde Staten zich maar lastig laat beheersen. Deze ontwikkelingen hadden echter maar een beperkte invloed op de ABS markt waarin het positieve sentiment gemakkelijk behouden bleef.

De tweede helft van 2024 was eveneens positief voor de ABS markt. Het begon rustig vanwege de zomerperiode. Enkel eind juli werden de financiële markten even wakker geschud door zorgen over economische groei in de VS. Dit leidde tot kortstondige volatiliteit in kredietvergoedingen. Na enkele positieve macro-economische cijfers kwam de markt in het midden van augustus weer in rustiger vaarwater terecht. Tegen het einde van augustus brak de primaire markt los. De hoeveelheid nieuwe transacties steeg tot grote hoogten omdat veel issuers nog voor de verkiezingen in de VS hun transacties naar de markt wilden brengen. Aanvankelijk werden de nieuwe transacties gemakkelijk geabsorbeerd door de gretige investeerders, met name de (kleinere) mezzanine tranches. We zagen in de meeste sectoren de kredietvergoedingen wat lager worden en de dalingen waren het sterkste in mezzanine papier. Aan het

begin van het vierde kwartaal kregen de senior tranches het lastiger, met name in sectoren met de meeste nieuwe uitgiftes zoals consumer ABS en Auto ABS. In deze sectoren zagen we als gevolg van dit grote aanbod kredietvergoedingen wat uitlopen. Na de verkiezingen in de VS begin november werd de ABS markt een stuk rustiger en bleven kredietvergoedingen stabiel.

Beursgenoteerd vastgoed

2024 was een volatiel jaar voor beursgenoteerd vastgoed, waarbij er per saldo een positief beleggingsresultaat werd geboekt. De vastgoed sector kon daarbij de algemene aandelen markt overigens niet bijhouden. Het resultaat van de sector werd gedomineerd door het grillige verloop van de lange termijn rentevoet. Het eerste half jaar verliep de performance van de sector teleurstellend en bewoog grotendeels zijwaarts. Gedurende het derde kwartaal veerde de sector sterk op vanwege een geleidelijk dalende rente. Deze optimistische periode eindigde echter in het vierde kwartaal en leidde tot een gedeeltelijke correctie van de derde kwartaal winsten. De reden voor deze correctie lag met name bij de rente wat weer voor een groot deel werd gedreven door de verkiezingsuitslag in de Verenigde Staten.

Het rendement van wereldwijd vastgoed werd voornamelijk gedreven door de koersperformance in de Verenigde Staten terwijl Europa en Azië sterk achterbleven gedurende het jaar. Europa, waar de financiering-ratio's gemiddeld het hoogst zijn, zag met name hoog gefinancierde aandelen en markten het slecht doen. Azië bleef achter met name door de voortdurende problemen in China waarbij i) stimuleringsmaatregelen door de overheid uiteindelijk teleurstelde alsmede ii) door onzekerheid vanwege de verkiezing van Trump in de US.

Rendementen van beursgenoteerd winkelcentra waren voor het tweede achtereenvolgende jaar zeer goed wereldwijd. Na jarenlange tegenwind, eerst door de online Retail sales en later door de corona pandemie, lijkt een evenwicht zich te hebben gevormd van waaruit weer groei zichtbaar is voor de betere spelers. Zorgvastgoed was sterk in de Verenigde Staten maar zag helaas geen goede performance in Europa. Ditzelfde was te zien voor het rendement van appartementen welke sterk was in de VS maar zwak in Europa.

Grondstoffen

Afgelopen jaar noteerden grondstoffen in Amerikaanse dollars een positief rendement. Grondstoffenmarkten begonnen de eerste helft van het jaar sterk. De economische activiteit in Westerse landen was sterker dan verwacht, daarnaast overtrof de Chinese economie de verwachtingen. De geopolitieke spanningen in het Midden-Oosten en Oekraïne bleef voor onzekerheid zorgen op de grondstoffenmarkten. De combinatie van aanhoudende vraag en geopolitieke spanningen zorgden voor stijgende prijzen voor grondstoffen.

De tweede helft van het jaar begon negatief voor grondstoffenmarkten. In het derde kwartaal namen de zorgen over de Amerikaanse economie toe. Ook toonde de Chinese economie tekenen van zwakte waarop de overheid een stimuleringspakket bekend maakte. Vooral de energie sector daalde. Binnen de energiesector ging de prijs van ruwe olie in het derde kwartaal hard naar beneden. Zorgen over de wereldwijde vraag, en met name uit China, vormden een tegenwind voor de prijs van olie. Daarnaast drukte de verwachting van het afbouwen van de productiebeperkingen van de OPEC+ landen de olieprijs. In het vierde kwartaal verlichtten de zorgen over economische activiteit. Daarnaast stelde de OPEC+ landen het afbouwen van productiebeperkingen wederom uit, met een herstel in de olieprijs tot gevolg.

Deze ontwikkelingen hebben het over het gehele jaar geleid tot een positief rendement op grondstoffen.

2.4 Beleggingsbeleid

Maatschappijbelegging fonds behaalde in 2024 een rendement van 12,10% na kosten. Het fonds presteerde hiermee 1,15% beter dan de benchmark.

De wereldeconomie kende een iets afzwakkende groei in 2024 ten opzichte van 2023. Wat echter met name opviel in 2024, waren de grote verschillen in economische omstandigheden tussen regio's. De economie in de VS bleef zeer sterk, terwijl Europa worstelde met de naweën van de energiecrisis en de vertraging in de wereldhandel. China bleef groeien, maar kende een sterke vertraging in de vastgoedmarkt en een oplopende werkloosheid. Geopolitieke spanningen en

verkiezingen domineerden de krantenkoppen en markten. Het inflatiebeeld verbeterde in 2024 en centrale banken verlaagden de beleidsrentes.

Centrale banken in de EU en VS verlaagden de rentes. Hierdoor daalden de korte rentes. Lange rentes stegen echter licht. Kredietopslagen daalden verder. Dit had vooral te maken met betere bedrijfswinsten en een grote vraag naar bedrijfsobligaties. In het afgelopen jaar hebben de meer risicovolle vastrentende beleggingscategorieën, zoals High Yield, beter gepresteerd dan de categorieën met minder risico.

Na een periode van lage rentes zorgde de hogere inflatie voor een restrictiever monetair beleid. Daardoor zijn de rentes in veel landen de afgelopen periode opgelopen. Centrale banken zijn gestart met het verlagen van de beleidsrentes. Hierdoor daalden de korte rentes. Lange rentes stegen echter licht. De staatsobligatierentes nog steeds relatief aantrekkelijk. In veel landen steeg de rente op staatsobligaties in 2024. Het rendement was licht positief.

Europese bedrijfsobligaties hadden een sterk jaar. Door de lagere rentegevoeligheid had deze categorie minder last van de gestegen rente. De kredietopslag daalde sterk. Schuldenratio's van bedrijven zijn redelijk sterk en bedrijfswinsten zijn gestegen. Het fonds presteerde beter dan de benchmark. Een iets risicvollere positionering in het begin van het jaar werkte goed. Gedurende het jaar werd het risico teruggebracht.

Nederlandse hypotheeklen hadden een sterk jaar. Huizenprijzen zijn wederom dit jaar gestegen. Ook blijft de werkloosheid in Nederland zeer laag. Hierdoor komen weinig mensen in significante betalingsproblemen. Ook is de waarde van het huis veelal meer dan voldoende om de hypotheek te dekken. De kredietopslag op hypotheeklen is licht gedaald. Met name in vergelijking met andere beleggingscategorieën blijven hypotheeklen echter interessant gezien de kredietvergoeding in relatie tot zeer beperkt risico.

High Yield obligaties waren de best presterende beleggingscategorie. Ook hier daalde de kredietopslag. Met name in de VS, is de kredietopslag zelden zo laag geweest. Door de hoge economisch groei en de groei van bedrijfswinsten zijn schulden van bedrijven houdbaar. Daarnaast is het sentiment op markten positief. Weinig investeerders verwachten een economische vertraging. Hierdoor zijn ze bereid deze lage kredietopslagen te accepteren. Het Europese High Yield fonds presteerde significant beter dan de benchmark. Het Amerikaanse High Yield fonds rendeerd iets minder dan de benchmark door een te defensieve positionering gedurende het jaar.

Obligaties uit opkomende landen hadden een volatiel jaar. Deze obligaties zijn overwegend in Amerikaanse dollar uitgegeven en hebben een hogere rentegevoeligheid. Met name de rentestijging aan het einde van het jaar drukte de rendementen. Desondanks was het rendement positief over heel 2024. De sterk gedaalde kredietopslag droeg fors bij aan het rendement. Het fonds presteerde slechter dan de benchmark. Gedurende het jaar zijn een aantal landen uitgesloten op basis van duurzaamheidscriteria. Hierdoor is de afwijking ten opzichte van de benchmark groter geworden.

Asset Backed Securities (ABS) hadden een sterk jaar. Deze categorie heeft een hele lage rentegevoeligheid waardoor het niet werd geraakt door de rentestijging. Daarnaast daalden de kredietopslagen ook hier. De opslag boven bedrijfsobligaties is echter nog fors. Het fonds presteerde significant beter dan de benchmark. Onder andere een hoger gewicht in CLOs droeg hieraan bij.

Wereldwijde aandelen behaalden in 2024 een positief rendement. Amerikaanse aandelen, die ongeveer 65% van de benchmark uitmaken, presteerden sterk. De goede prestaties van de Amerikaanse aandelenmarkt werden gedreven door sterk stijgende koersen van ondernemingen die actief zijn in AI of hier indirect aan bijdragen. Opnieuw waren het aandelen uit de IT-sector en de VS die goed presteerden. Vooral de 'Magnificent Seven' (Amazon, Apple, Alphabet, Meta, Nvidia, Tesla en Microsoft) behaalden positieve rendementen. Ook Japanse aandelen behaalden hoge rendementen, waarbij exporterende bedrijven profiteerden van de depreciatie van de Japanse yen. Rendementen van Europese indices en opkomende markten behaalden positieve rendementen, maar presteerden minder dan andere regio's.

2024 was een volatiel jaar voor beursgenoteerd vastgoed, waarbij er een positief beleggingsresultaat werd geboekt. Het resultaat van de sector werd gedomineerd door het grillige verloop van de lange termijn rentevoet. Het eerste halfjaar verliep de performance van de sector teleurstellend en bewoog grotendeels zijwaarts. Gedurende het derde

kwartaal herstelde de sector vanwege een geleidelijk dalende rente. Deze optimistische periode eindigde echter in het vierde kwartaal en leidde tot een gedeeltelijke correctie van de winsten uit het derde kwartaal. De reden voor deze correctie lag met name bij de oplopende rente, wat voor een groot deel werd gedreven door de verkiezingsuitslag in de Verenigde Staten. Het rendement van wereldwijd vastgoed werd voornamelijk gedreven door de koersperformance in de Verenigde Staten, terwijl Europa en Azië sterk achterbleven gedurende het jaar.

Grondstoffen behaalden een positief rendement. Energiegrondstoffen behaalden een positief rendement. Olieprijzen waren relatief stabiel in 2024. De spotmarkt gasprijs was volatieler en steeg gedurende het jaar. Industriële metalen behaalden eveneens een positief rendement. Het rendement op agrarische grondstoffen was neutraal. Zeldzame metalen behaalden een sterk positief rendement, onder andere door de gestegen goudprijs.

Het fonds presteerde beter dan de benchmark. De actieve assetallocatie had een positieve bijdrage aan het rendement. Daarnaast waren de selectie-effecten positief.

Het fonds is als volgt omgegaan met de verschillende risico's:

- Marktrisico: Het fonds belegt in verschillende financiële activa, waardoor marktrisico ontstaat. Onder andere wisselingen van rentes, kredietopslagen en aandelenprijzen hebben invloed op de prijsvorming van de portefeuille.
- Valutarisico: het fonds dekt niet alle buitenlandse valuta's af, hierdoor loopt het fonds een valuta risico.
- Concentratierisico: het fonds belegt in meerdere beleggingscategorieën en gebruikt de gewichten van de benchmarks als richtlijn. De spreiding is hierdoor goed te noemen.
- Liquiditeitsrisico: het overgrote gedeelte van de portefeuille kan in 1 á 2 dagen geliquideerd worden. Dus het liquiditeitsrisico is beperkt.
- Renterisico: het fonds belegt een aanzienlijk deel van de portefeuille in obligaties, hierdoor is een significant renterisico aanwezig.

Kasstroomrisico: het managen van kasstromen vormt geen specifiek onderdeel van het portefeuillemanagement.

2.5 Risicobeheer

De beheerder is verantwoordelijk voor het monitoren van de financiële, strategische en waarderingsrisico's van het fonds. De beheerder heeft daartoe verschillende risico's geïdentificeerd, waarvan de belangrijkste zijn:

- Renterisico
- Valutarisico
- Aandelenrisico
- Grondstoffenrisico
- Inflatierisico
- Concentratierisico
- Kredietrisico
- Tegenpartijrisico
- Liquiditeitsrisico
- Klimaatrisico
- Hefboomwerking (maatstaf voor mate van toegepaste hefboom)
- Risico limieten controle
- Operationeel risico
- Frauderisico

Per type financieel risico zijn risicomatstaven in de vorm van restricties opgesteld om de risico's te kunnen beheersen. Deze restricties zijn opgenomen in de fondsmandaten waarbij de aard van de restricties afhankelijk is van de strategie van het fonds. Alle restricties worden, indien dat redelijkerwijs mogelijk is, dagelijks gemonitord door de beheerder en door Citibank Europe Plc (Citibank). Laatstgenoemde opereert onafhankelijk van de beheerder als bewaarder. Citibank is als bewaarder aangesteld naar aanleiding van de Alternative Investment Fund Managers Directive (AIFM-richtlijn) richtlijn die beheerders verplicht een onafhankelijk orgaan de monitoring uit te laten voeren.

Indien overschrijdingen van de restricties zich voordoen wordt dit onmiddellijk met de relevante stakeholders opgenomen waarbij acties worden bepaald om de overschrijdingen zo snel mogelijk op te lossen. Alle overschrijdingen worden periodiek gerapporteerd aan alle interne stakeholders inclusief het management en indien nodig naar alle relevante externe stakeholders.

Hieronder volgt een beschrijving van de doelstellingen en het beleid van het fonds op het gebied van risicobeheer inzake het gebruik van financiële instrumenten bij het beheer van risico's. Daarnaast worden de maatregelen gegeven die zijn getroffen ter beheersing van de risico's. Voor een uitgebreide kwantitatieve toelichting op de financiële risico's, verwijzen wij naar de toelichtingen in de jaarrekening onder paragraaf 'Risico's ten aanzien van de financiële instrumenten'.

Renterisico

Renterisico ontstaat als gevolg van belangen in vastrentende waarden. Binnen het fonds wordt renterisico meestal gemeten door de duration. In sommige gevallen kan renterisico (ten opzichte van een benchmark) gemitigeerd worden door maandelijkse afdekking via rentederivaten (futures of renteswaps). Dit risico wordt gemeten als de afwijking in jaren onder- of overgewicht van de duration benchmark.

Deze maatregel is niet geschikt voor alle fondsen, zoals fondsen die gericht zijn op weinig renterisico (bijvoorbeeld geldmarktfondsen) of hoog renterisico fondsen zoals de liability matching fondsen. Een mitigerende maatregel voor geldmarktfondsen is de looptijd van de instrumenten te beperken. Voor liability matching fondsen, kunnen geavanceerde maatregelen zoals key rate duration matching beter geschikt zijn.

Samenvattend zijn de maatregelen om renterisico te beheersen als volgt:

- modified duration (relatief of absoluut);
- toegestane looptijden (geldmarktfondsen);
- key rate duration (ten opzichte van de benchmark; liability matching fondsen).

Valutarisico

Om het valutarisico te beperken, wordt voor elk fonds bepaald welke valuta zijn toegestaan en of de niet euro valuta's moeten worden afgedekt. De voorgestelde maatregel voor de beheersing van het valutarisico is de monitoring van de hoeveelheid niet euro exposure of het percentage afgedekt naar de euro.

Samenvattend zijn de maatregelen om valutarisico te beheersen als volgt:

- toegestane set van valuta;
- afgedekte percentage naar euro of toegestane percentage niet euro.

Aandelenrisico

Aandelenrisico is het risico dat één van de investeringen in waarde zal dalen als gevolg van de dynamiek van de beurs. Bovendien is het aandelenrisico afhankelijk van de regio's of sectoren waarin kan worden belegd. De meeste fondsen zijn fondsen die in een bepaalde regio beleggen. Dit betekent dat voor elk specifiek fonds verschillende soorten sectoren zijn toegestaan. Beperkingen richten zich op maximale blootstelling in een specifieke regio – zoals gemeld in de paragraaf Concentratierisico.

Onder aandelen investeringen wordt verstaan beursgenoteerde aandelen, hedgefondsen en/ of private equity die elk een verschillende soort aandelenrisico genereren. Voor elk fonds zijn deze risico's geadresseerd in het overzicht met type beleggingen waarin het fonds mag handelen. De (operationele) risico's van de handel in beursgenoteerde aandelen wordt gedeeltelijk gemitigeerd door het beperken van de beurzen waar aandelenposities kunnen worden verhandeld.

Om het aandelenrisico te meten wordt daarnaast een tracking error ten opzichte van de gekozen benchmark of bèta restrictie (het risico ten opzichte van de markt te meten) opgenomen.

Samenvattend is de maatregel om aandelenrisico te beheersen als volgt:

- maximale tracking error of beta blootstelling.

Grondstoffenrisico

Grondstoffenrisico is het risico dat voortvloeit uit de handel in financiële instrumenten waarbij de waarde is gebaseerd op de waarde van een fysiek materiaal (ofwel commodities). Tot commodities behoren agrarische producten (bijvoorbeeld katoen, sinaasappelen en granen), energie-producten (bijvoorbeeld olie, aardgas en kolen) en minerale producten (goud, koper, etc.) en andere producten, zoals elektrische energie.

Naast het algemene marktrisico van het veranderen van de prijzen van de financiële instrumenten die worden gebruikt, vloeit het belangrijkste grondstoffenrisico voort uit de aard van de grondstoffen die zijn toegestaan in het fonds. De maatregel is het bedrag van de blootstelling per soort grondstof.

De operationele risico's die inherent zijn aan bepaalde aan grondstoffen gerelateerde financiële instrumenten is het risico van fysieke levering. Dit risico wordt gemitigeerd door het niet toestaan van het aanhouden van posities tot een bepaald aantal dagen vóór de settlement en / of door het toestaan van bepaalde type instrumenten.

Samenvattend zijn de maatregelen om grondstoffenrisico te beheersen als volgt:

- toegestane type commodities (of uitsluitingenlijst);
- toegestane weging (of afwijking in de blootstelling van de benchmark) per type commodity.

Inflatierisico

Inflatierisico ontstaat als gevolg van veranderingen in het inflatieniveau van een land. Dit heeft een effect op verschillende instrumenten, vooral op instrumenten met vaste coupons. Dit risico wordt reeds meegenomen in andere risico's die hierboven worden genoemd zoals renterisico of algemeen marktrisico.

Hoewel het inflatierisico bij het afdekken van de rente en algemeen markt risico grotendeels wordt gemitigeerd, bestaat er nog een extra risico dat wordt beschouwd als inflatierisico. Dit is het marktrisico van wijzigingen in de reële rente over het inflatiepercentage. Dit risico is alleen aanwezig in een fonds waar inflatie-gerelateerde producten zijn toegestaan.

Samenvattend zijn de maatregelen om inflatierisico te beheersen als volgt:

- restricties van toegestane instrumenten conform het mandaat van de fonds;
- restricties van maximale blootstelling van inflatie-gerelateerde producten, of maximale inflatie delta.

Concentratierisico

Concentratierisico is het risico op significante blootstelling aan een marktrisico, of een reeks marktrisico's die gecorreleerd zijn en de risicospreiding verminderen. Dit is het risico dat een individueel instrument het risico van een heel fonds kan beïnvloeden, en wordt meestal gemitigeerd door asset allocatie. De concentraties in het fonds worden gemeten vanuit drie verschillende invalshoeken: concentratie per uitgevende instelling, concentratie per land, en concentratie per sector:

- concentratie per uitgevende instelling wordt gemeten door de allocatie. Concentratie per uitgevende instelling wordt gemanaged door het opleggen van absolute beperkingen per uitgever, waarbij een uitgevende instelling wordt beschouwd als één securitisatie bestaande uit meerdere obligaties. Restricties per uitgevende instelling kunnen afwijken per rating, land, type enzovoort;
- concentratie per land wordt bepaald door de weging in een bepaald land. Landen worden gedefinieerd als het land waar het risico van de belegging ligt. Voor sommige fondsen worden niet landen maar regio's (Core-Eurozone, Noord-Amerika, Azië, enzovoort) gebruikt. Regio's worden gedefinieerd als een reeks van landen;
- concentratie per sector wordt gemeten door de weging van een bepaalde sector.

De beperkingen op de drie invalshoeken van concentratierisico kunnen worden gedefinieerd in absolute of relatieve zin ten opzichte van de benchmark.

Samenvattend is de maatregel om concentratierisico te beheersen als volgt:

- monitoren van de maximale exposure per sector/ naam/ land op basis van absolute of relatieve (netto) blootstelling.

Kredietrisico

Kredietrisico is het risico dat een kredietnemer niet aan haar verplichtingen kan voldoen zoals vastgelegd in de voorwaarden. Dit risico kan leiden tot verlies van de hoofdsom of een aanzienlijke verruiming van de spreads bij handelen in de markt. De meest gebruikte maatstaf voor dit risico is rating. Dit kan een interne Aegon rating of een externe rating van een rating agency zijn. Andere maatstaven zoals de credit spread, de default rates en de recovery rates worden beschouwd.

Kredietrisico wordt gemanaged door het opleggen van absolute beperkingen gebaseerd op rating of relatieve blootstelling ten opzichte van de benchmark.

De bovengenoemde restricties worden gecontroleerd op basis van de toegewezen rating per aankoop of de huidige datum. Een potentiële inbreuk als gevolg van een aanpassing van de rating van een bepaald instrument, of als gevolg van de ontwikkelingen op de marktwaarde zal niet direct leiden tot een mandaatoverschrijding. Het mandaat moet bepalen hoeveel tijd is toegestaan om deze blootstelling van het fonds te verkopen als er beperkingen gelden voor het fonds. Daarnaast zal in een dergelijk geval een beperking worden opgelegd voor bijkomende aankopen van de bepaalde rating classificatie.

Samenvattend is de maatregel om kredietrisico te beheersen als volgt:

- monitoren van de maximale exposure per rating gebaseerd op absolute of relatieve exposure (met mogelijkheid voor tijdelijke uitbreiding van de maximale exposure te wijten aan downgrades).

Tegenpartijrisico

Tegenpartijrisico is het risico dat een tegenpartij in een (Over The Counter) derivatentransactie niet aan zijn contractuele verplichtingen kan voldoen. Dit risico is aanwezig bij fondsen waar in OTC-derivaten gehandeld mag worden. Een eerste risico maatstaf is het risico op wanbetaling van de tegenpartij, gemeten door de rating van de tegenpartij. Bovendien hebben al onze OTC-derivaten dagelijkse uitwisseling van onderpand en daarmee wordt het tegenpartijrisico grotendeels gemitigeerd. Alleen voor zeer leveraged fondsen met OTC-posities, kunnen de resterende risico's materieel zijn. In die gevallen kan het gevaar ontstaan dat als een tegenpartij default, de derivaten positie moet worden vervangen. Hiervoor monitoren wij de maximale exposure per tegenpartij en is er een beperking voor de minimale rating van de OTC tegenpartij.

Handhaving van strenge wettelijke regelingen, met behulp van International Swaps and Derivatives Association (ISDA) contracten en Credit Support Annexen (CSA's) vermindert de operationele risico's die betrokken zijn bij de uitwisseling van zekerheden en afwikkeling.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat het fonds niet in staat is om een positie snel genoeg te verhandelen tegen een redelijke prijs. Het risico is gerelateerd aan de omvang van het fonds en de individuele posities in vergelijking met de omvang en de verhandelbaarheid van de activa in de portefeuille.

AIM heeft een passend liquiditeitsbeheersysteem welke procedures omvat om het liquiditeitsrisico van elk fonds te controleren en om er voor te zorgen dat de liquiditeit van het fonds in lijn ligt met de onderliggende verplichtingen.

Het liquiditeit management systeem:

- houdt een niveau van liquiditeit in een fonds passend bij de onderliggende verplichtingen, dat wordt gebaseerd op een beoordeling van de relatieve liquiditeit van de onderliggende activa in de markt, rekening houdend met de tijd dat nodig is voor de liquidatie van de activa en de waarde waartegen de activa kan worden geliquideerd;
- monitort het liquiditeitsprofiel van de portefeuille van het fonds. Hierbij wordt rekening gehouden met de mogelijke marginale bijdrage van de afzonderlijke activa die een materieel effect kan hebben op de liquiditeit, evenals de materiële schulden en verplichtingen die het fonds kan hebben in relatie tot de onderliggende verplichtingen. Voor deze doeleinden houdt AIM rekening met het profiel van de investeerdersbasis, met inbegrip van de aard van de beleggers, de relatieve omvang van de investeringen en de uittredingsvoorwaarden;
- waar het fonds belegt in extern beheerde fondsen (fund-of-fund structuur) of wordt beheerd door een externe vermogensbeheerder, bewaakt AIM de door de beheerders van de andere fondsen vastgestelde aanpak met betrekking tot het liquiditeitsbeheer. Dit omvat het uitvoeren van periodieke evaluaties om wijzigingen in de uittredingsvoorzieningen van deze onderliggende fondsen te monitoren;
- implementeert procedures om de kwantitatieve en kwalitatieve risico's van posities en van de voorgenomen investeringen die een materieel effect hebben op de liquiditeit van de portefeuille van het fonds te kunnen beoordelen;
- implementeert de instrumenten en regelingen die nodig zijn om het liquiditeitsrisico van elk fonds te beheren. De eerlijke behandeling van alle deelnemers met betrekking tot elk fonds moet worden beschouwd.

Klimaatrisico

Klimaatrisico omvat fysiek klimaat risico en transitie klimaat risico. Fysiek klimaat risico komt voort uit weer gerelateerde gebeurtenissen; transitie klimaat risico wordt geassocieerd met de transitie naar een economie met een lage CO2 uitstoot. Klimaatrisico kan financiële impact hebben op de AIM fondsen als gevolg van de blootstelling aan klimaatrisico door onderliggende investeringen in bedrijven en landen. AIM meet de financiële impact van klimaatrisico door het ontwikkelen van de vaardigheid klimaat scenario analyse om een beter begrip te hebben van klimaat risico en hoe daar uiteindelijk op te reageren. Dit omvat de ontwikkeling van toepassingen waarbij de financiële impact van klimaat risico zal worden gekwantificeerd en worden geanalyseerd door het gebruik maken van klimaat-aangepaste waarderingen en risk metric modellen.

Het klimaatrisico wordt geacht onderdeel te zijn van de marktprijs van beleggingen. Klimaatrisico analyses worden uitgevoerd en eventuele impact daarvan wordt besproken als onderdeel van investeringsbeslissingen.

Hefboomwerking

Hefboomwerking wordt uitgedrukt als de verhouding tussen de exposure van het fonds en de intrinsieke waarde van het fonds. De hefboom in het fonds wordt berekend op twee verschillende manieren: de bruto methode en de verplichtingen methode. Beide methoden zijn voorgeschreven door Alternative Investment Fund Managers Directive (AIFMD).

De bruto methode:

- sluit uit van de berekening de waarde van de liquide middelen en de zeer liquide beleggingen in euro van het fonds die onmiddellijk kunnen worden omgezet in een bedrag in contanten, onder voorbehoud van een onbeduidend risico van wijzigingen in waarde en die zorgen voor een rendement van niet meer dan die van drie maanden hoogwaardige staatsobligaties;
- zet derivatenposities (met behulp van bepaalde specifieke conversie methodes) om in de gelijkwaardige positie van de onderliggende activa;
- sluit uit van de berekening contante leningen die noteren in contanten of gelijkwaardig en waar het bedrag dat is verschuldigd bekend is;
- omvat exposure als gevolg van de herbelegging van leningen in contanten, uitgedrukt als het hoogste van de marktwaarde van de belegging of het totale bedrag van de contanten die zijn geleend; en
- omvat posities van repo of omgekeerde repo-transacties en regelingen zoals het lenen en uitlenen van stukken.

De verplichtingen methode:

- zet derivatenposities (met behulp van bepaalde specifieke conversie methodes) om in de gelijkwaardige positie van de onderliggende activa, mits aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan;
- houdt rekening met verrekening en hedging regelingen (opnieuw, onder bepaalde voorwaarden);
- berekent de exposure gecreëerd door de herbelegging van leningen, indien de herinvestering de exposure van het fonds verhoogt; en
- sluit uit van de berekening afgeleide instrumenten gebruikt voor valuta-indekking welke geen extra risico met zich meebrengen.

Elk fonds heeft hefboomrestricties die worden gecontroleerd als beleggingsrestricties. In het geval van investeringen in fondsen van derden (gedefinieerd als niet-Aegon Asset Management (AAM) fondsen, maar wel fondsen beheerd door AAM dochterondernemingen) wordt de hefboom in de door derde beheerde fondsen niet opgenomen in de hefboomcalculaties van de fund of fund structuur.

Risico limieten controle

De risico limieten controle is bedoeld om ervoor te zorgen dat het risicoprofiel van het fonds effectief kan worden beheerst. De Autoriteit Financiële Markten (AFM) krijgt een melding als er een gebrek aan samenhang bestaat tussen het risicoprofiel van het fonds en de risico limieten of wanneer er een wezenlijk risico bestaat dat een dergelijke inconsistentie zal optreden. De samenhang tussen de risico limieten en het risicoprofiel wordt ten minste jaarlijks gecontroleerd.

Per type financieel risico worden maatregelen gedefinieerd om deze risico's te beheersen. De meest geschikte maatregelen kunnen verschillen per fonds, op basis van de strategie van het fonds. Voor de geselecteerde maatregelen per fonds worden passende risico limieten ingesteld, die vervolgens worden gecontroleerd. Hiermee wordt gewaarborgd dat het fonds handelt binnen de gestelde mandaten.

Om te zorgen voor een efficiënt en effectief risicomanagement proces, voldoen de maatregelen en de daaruit voortvloeiende risico limieten aan de volgende principes:

- Gekwantificeerde limieten zijn meetbaar.
- Restricties of limieten hebben duidelijke definities.
- Maatregelen worden zodanig gekozen dat de metingen en monitoring kan worden geautomatiseerd.
- Meervoudige restricties met een vergelijkbaar doel worden vermeden, behalve wanneer er een legitieme reden is.
- Elk fonds heeft limieten voor alle geïdentificeerde risico's.
- Restricties zijn ontworpen om de complexiteit te beperken, dus een restrictie per type risico in plaats van het combineren van verschillende soorten risico's tot een restrictie.

De risico limieten van het fonds worden in principe dagelijks gecontroleerd indien mogelijk en kan afhankelijk zijn van de beschikbaarheid van data. De controle bestaat uit de berekening van de controle waarden voor elk van de fondsen, vergelijking met de externe risico limieten en communicatie van de overschrijdingen binnen de organisatie. Passieve - en actieve overschrijdingen worden besproken met portfolio managers voor oplossing and wekelijks intern gecommuniceerd. Wekelijkse rapportages worden gedeeld met portfolio managers, rapportage-afdelingen en Citibank.

De berekening voor de meeste limieten is uitbesteed aan Citibank. Als bewaarder en fondsadministrateur heeft Citibank volledig inzicht in de fondsen, waarvoor Citibank de nalevingen van de limieten controleert en relevante berekeningen uitvoert binnen hun systemen. AIM ontvangt berichten van inbreuken (schendingen van de grenzen) met alle van toepassing zijnde gegevens en controles voor de validatie.

Deze overschrijdingen worden geanalyseerd en verschillende processen worden gevolgd afhankelijk van de materialiteit van de overtreding. Immateriële interne inbreuken worden meestal opgelost binnen een paar dagen en alleen gemeld aan de portfolio manager als deze langer blijven uitstaan. Materiële interne overtredingen worden gerapporteerd aan de portefeuillemanager om de inbreuk te valideren en de oplossing te controleren. Problemen met een hoog risico worden onmiddellijk gemeld aan de Chief Information Officer. Op weekbasis worden alle uitstaande materiële overschrijdingen intern gemeld aan onder andere het management. Op maandelijkse basis wordt het ingestelde Risk Control Committee geïnformeerd over alle gemelde overschrijdingen met inbegrip van de status of de oplossing daarvan.

In het verslagjaar hebben zich geen overschrijdingen van restricties voorgedaan.

Operationeel risico

De beheerder heeft de volgende definitie van operationeel risico vastgesteld: "Het risico van verlies als gevolg van tekortschietende of falende interne processen, mensen en systemen of van externe gebeurtenissen". De beheerder heeft een samenhangend kader ingericht voor de definitie en de indeling van de risico's en de organisatie van de risicobeheer activiteiten.

Het operationeel risicomangementsbeleid omvat de strategie en de doelstellingen voor het operationeel risicobeheer en de processen die de beheerder heeft ingericht om de doelstellingen te bereiken. De doelstellingen voor het operationeel risicobeheer zijn:

- alle belangrijke operationele risico's worden geïdentificeerd, gemeten, geëvalueerd, geprioriteerd, beheerd, gecontroleerd en behandeld op een consistente en effectieve manier in de hele organisatie;
- passende en betrouwbare instrumenten voor risicobeheer (inclusief de belangrijkste risico-indicatoren, database met risk events, risk & control self-assessments, monitoring beoordelingen, en stress- en scenariotests) worden ingezet ter ondersteuning voor management rapportage, besluitvorming en beoordeling van benodigd (reserve) kapitaal;
- alle bestuurders, het management en het personeel zijn verantwoordelijk voor het beheren van operationele risico's in lijn met de rollen en verantwoordelijkheden; en
- de belangrijkste belanghebbenden ontvangen tijdige en betrouwbare bevestiging dat de organisatie de belangrijke operationele risico's voor haar activiteiten beheert.

Inrichting operationeel risicomangement beheerder

De beheerder heeft het risicomangement ingericht op basis van het 'Three Lines of defense' model. Het model verdeelt het geheel aan verantwoordelijken, taken, instrumenten en maatregelen dat nodig is om 'in control' te kunnen zijn over de organisatie. Het three lines of defense model borgt een onafhankelijke monitoring op de risico beheersing van de bedrijfsvoering door de risk management, compliance en interne auditfunctie.

- First Line of defense

De lijnorganisatie vormt de eerste lijn waar de primaire bedrijfsprocessen worden uitgevoerd. Een groot deel van de risicobeheersingsmaatregelen is ingebed in deze processen. Hierdoor kan met een hoge mate van waarschijnlijkheid worden verwacht dat processen goed worden uitgevoerd. Veel gebruikte middelen zijn bijvoorbeeld functiescheiding, het vier-ogen principe en aansluitingscontroles.

Het controleren van posities en de bijbehorende beleggingsrisico's vindt plaats op het niveau van de totale klantportefeuilles, de beleggingsportefeuilles en de individuele externe vermogensbeheerders.

- Second Line of defense

De tweede lijn wordt gevormd door de afdeling Enterprise Risk Management (ERM), Portfolio Risk Management (PRM), Portfolio Risk Control (PRC) en Compliance. De taak van de tweede lijn is het identificeren, vastleggen en monitoren van de operationele, beleggingsportefeuille en compliance risico's van AIM en het toetsen, adviseren en ondersteunen van de lijnorganisatie bij de risicobeheersing. De risk management en compliance functionarissen ondernemen activiteiten om de risico cultuur binnen AIM te verstevigen, bewaken dat het management zijn verantwoordelijkheden daadwerkelijk neemt en gaan de dialoog hierover aan met het management.

- Third Line of defense

Internal Audit vormt de Third Line of defense. Deze afdeling is volledig onafhankelijk ingericht. Internal Audit heeft het mandaat om alle processen in de eerste en tweede lijn te beoordelen.

Operationele risico's fonds

Op basis van de Risk Control Self Assessment (RCSA) zijn de risico's in kaart gebracht. Met behulp van een effectieve set aan beheersingsmaatregelen is geborgd dat de risico's (de kans van optreden vermenigvuldigd met de impact indien het risico zich voordoet) binnen de gestelde risicotolerantie voor het operationeel risico vallen. De belangrijkste operationele risico's en de risicobeheersing ten aanzien van de multi-manager fondsen zijn:

- Niet adequaat selecteren van de externe managers met als gevolg dat managers worden aangesteld die niet aan de verwachtingen voldoen en onvoldoende presteren of incidenten veroorzaken. Dit kan leiden tot operationele verliezen en reputatieschade.

Beheersingsmaatregelen

De risico's met betrekking tot het selecteren van externe managers worden beheerst door een robuust en intensief selectieproces gericht op het aanstellen van kwalitatief goede managers per (sub)beleggingscategorie wereldwijd. Belangrijke selectiecriteria zijn: de gehanteerde beleggingsfilosofie, het beleggingsproces, personeel en organisatie, performance en spreidingsmogelijkheden. Er bestaan strikte procedures ten aanzien van vastlegging van de uitkomsten van het due diligence onderzoek naar externe managers en het bijbehorende oordeel, het bekrachtigen van geselecteerde managers in het portefeuillermanageroverleg en autorisatie van een geselecteerde manager door de manager Equities, Fixed Income & Commodities en de Head of Multi-Manager Investments. Daarnaast worden de geselecteerde managers ook beoordeeld door Portfolio Risk Control, Responsible Investment, Portfolio Risk Management, Legal en Operational Due Diligence voordat het contract getekend wordt.

- Niet adequaat opstellen en afsluiten van contracten (Investment Management Agreement of IMA) met als gevolg dat juridische waarborgen ontoereikend zijn en dat er onvoldoende inzicht is in de prestaties (kwalitatief en kwantitatief) van de manager om goed te kunnen bijsturen. Dit kan leiden tot operationele verliezen en reputatieschade.

Beheersingsmaatregelen

Risico's met betrekking tot het afsluiten van contracten met externe managers worden beheerst doordat contracten door ter zake deskundige advocaten worden opgesteld op basis van standaard contracten. De IMA wordt altijd getoetst door de juridische afdeling.

- Onvoldoende betrouwbare procesuitvoering door de externe managers met als gevolg onvoldoende performance, incidenten en gebrek aan transparantie. Dit kan leiden tot operationele verliezen en reputatieschade.

Beheersingsmaatregelen

Risico's worden beheerst door monitoring van de vastlegging van de investment management agreements, beoordeling van de externe managers door de portefeuille managers en jaarlijkse beoordeling van de assurance reporten van de (auditors) van de externe manager, Fund administrator (Citibank), afdeling PRC en de afdeling Portefeuille Implementatie. Dit betreft onder andere controles op de uitvoering van de externe managers (kwalitatief/kwantitatief), compliance breaches en fee nota's. Portefeuillemanagers volgen de prestaties van de externe managers continu op basis van portefeuille-informatie, bedrijfsnieuws, attributieanalyses en risico- en rendementsmaatstaven. Daarnaast is er een helder ontslagbeleid op basis van kwalitatieve en kwantitatieve criteria.

Het doel van de operationele risicobewaking is het beschermen van het belegd vermogen van de klanten van de fondsbeheerder, ervoor zorgen dat klanten eerlijk worden behandeld en ervoor te zorgen dat de beheerder voldoet aan de wettelijke verplichtingen. Onder risicobewaking valt ook het geven van feedback aan het bedrijf op de effectiviteit van hun operationele beheersmaatregelen en het afzetten van het huidige operationele risico profiel tegen de vastgestelde risico tolerantie. Een belangrijk onderdeel is het testen van interne beheersmaatregelen om een onafhankelijke beoordeling van de geschiktheid van ontwerp en de operationele effectiviteit van de belangrijkste operationele beheersmaatregelen die door het management zijn ingesteld mogelijk te maken. De uitkomst hiervan wordt onafhankelijk beoordeeld door een externe accountant en vastgelegd in een ISAE 3402 type II verklaring. Verder wordt toegezien op naleving van het beleid van de beheerder en Aegon Groep en eventuele tekortkomingen worden gerapporteerd aan het verantwoordelijke management.

Continuïteit management

Het doel van het continuïteit management van de beheerder is om de continuïteit van haar activiteiten te verzekeren, het vestigen van vertrouwen, het beschermen van de activa en toevertrouwde middelen, kunnen voldoen aan verplichtingen, voldoen aan interne en externe regelgeving, voorkomen of mitigeren van schade en risico en om risico's te identificeren en te beheren tot een aanvaardbaar niveau.

De beheerder heeft maatregelen genomen om het risico op een verstoring van de continuïteit zoveel mogelijk te beperken tot een aanvaardbaar niveau.

Een aanvaardbaar niveau van risico wordt bepaald door het vinden van een evenwicht tussen de kosten van de maatregelen voor het mitigeren van risico's en de waarde van de activa van de beheerder. Dit zal ervoor zorgen dat de beheerder een prudent operationeel risicoprofiel handhaaft zowel onder normale zakelijke omstandigheden als onder extreme omstandigheden als gevolg van onvoorziene gebeurtenissen.

De verantwoordelijkheid voor het goed inrichten van continuïteit management is belegd als onderdeel van het primaire proces. Het is de verantwoordelijkheid van de afdeling Enterprise Risk Management van de beheerder om er onafhankelijk op toe te zien dat deze verantwoordelijkheid op een juiste manier wordt ingevuld en uitgevoerd.

Verankering in de organisatie

Bij de beheerder is veel aandacht voor houding en gedrag ten aanzien van risicomanagement en compliance, de zogenoemde soft controls.

Het beleid is erop gericht dat de beheerder zich houdt aan wettelijke, bestuursrechtelijke en maatschappelijke normen. Hierbij geldt dat inbreuk of de schijn van inbreuk op de geldende wet- en regelgeving het vertrouwen schaadt of kan schaden:

- bij uitvoering van financiële diensten en de daaruit voortvloeiende verplichtingen naar klanten van de beheerder;
- in de financiële markten waarin de beheerder werkzaam is.

Aan de naleving van externe regelgeving, is mede vorm gegeven door het opstellen van interne regelgeving. De diverse regelingen die voor de beheerder en/of haar medewerkers van toepassing zijn, staan vermeld op het intranet en zijn beschikbaar voor alle medewerkers.

De klant staat centraal in de dienstverlening en de know-your-customer regels werden bij de beheerder al toegepast voordat ze in wetgeving werden vastgelegd en informatieverstrekking krijgt veel aandacht, bijvoorbeeld in de vorm van klantrapportages op maat.

Om het vertrouwen in de financiële markten te behouden hanteert de beheerder verschillende procedures die er bijvoorbeeld op gericht zijn om belangenconflicten te voorkomen en om te borgen dat er geen klanten met een verhoogd integriteitsrisico (bijvoorbeeld op witwassen of financiering van terrorisme) binnenkomen.

Daarnaast hanteert de beheerder procedures die borgen dat voldaan wordt aan (internationale) sanctieregelgeving. Sancties kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op bepaalde personen van wie tegoeden bevroren moeten worden of aan wie geen financiële diensten geleverd mogen worden. Ook kunnen sancties inhouden dat geen investeringen gedaan mogen worden in bepaalde gebieden en/of instrumenten. Wanneer er nieuwe sancties worden uitgevaardigd

of bestaande sancties worden gewijzigd, geeft de Compliance functie deze informatie zo snel mogelijk door aan de relevante afdelingen die dit doorvoeren in de portefeuilles.

Belangrijk onderdeel van de organisatorische verankering van risicomanagement en compliance is onder andere het creëren van bewustzijn omtrent de relevante wet- en regelgeving en het monitoren van processen en procedures. Door interne richtlijnen, pre-employment screening, gedragscodes, e-learning modules voor alle medewerkers en maatregelen in het klantacceptatieproces wordt het integriteitsrisico van de beheerder beheerst. De Compliance functie speelt een belangrijke rol in het creëren van de gewenste mate van bewustzijn.

Frauderisico

AIM loopt het risico dat door de eigen medewerkers en/of derden een opzettelijke handeling wordt verricht waarbij gebruik wordt gemaakt van misleiding om zo een onrechtmatig of onwettig voordeel te verkrijgen. Zowel intern als extern gepleegde fraude kunnen leiden tot aanzienlijke financiële- en reputatieschade voor AIM. Daarnaast kunnen de (financiële) belangen van haar klanten door fraude worden geschaad.

Dit frauderisico wordt beperkt door verschillende beheersingsmaatregelen in de eerste lijn zoals autorisatiecontroles, systeemgeforceerde controles op betalingen, aansluitcontroles en geautomatiseerde functiescheiding voor betalingssystemen. Al deze beheersingsmaatregelen worden periodiek getest en geëvalueerd en verder opgevolgd met betrokkenheid van de tweede lijn (ERM, PRM, PRC en Compliance) en de derde lijn (Internal Audit).

Dit frauderisico wordt onder meer beperkt door training sessies voor medewerkers en het verrichten van due diligence met betrekking tot klanten en business partners.

Beide frauderisico's worden beheerst middels het anti-fraude programma dat binnen Aegon Groep van toepassing is op alle Aegon entiteiten waaronder AIM B.V. Dit programma bevat specifieke key vereisten die als handvat dienen ter beheersing van de frauderisico's. Zo dienen alle Aegon entiteiten hun tolerantie jegens fraude gerelateerde schades te bepalen, fraude incidenten vast te leggen en intern te rapporteren, procedures te hebben om afscheid te nemen van klanten, business partners en medewerkers die fraude hebben gepleegd.

Elk jaar wordt vanuit de diverse Aegon Ltd. entiteiten de SIRA uitgevoerd. Namens AIM B.V. heeft Compliance in 2024 ook weer meegedaan aan deze exercitie die gericht is op het identificeren en beheersen van integriteit risico's. In de 1e fase lag de focus op het verkrijgen van inzicht in de blootstelling van AIM B.V. aan dergelijke risico's middels haar strategie, klanten, cultuur, business partners en producten. In de 2e fase heeft Compliance namens AIM B.V. de integriteit risico's beoordeeld en gewaardeerd. Dat heeft geresulteerd in de waardering van de integriteit risico's zonder het bestaan van beheersmaatregelen (inherent risico) en met het bestaan van beheersmaatregelen zoals werkend in de praktijk (rest risico).

Het fraude risico is een van de integriteit risico's dat door Compliance ten aanzien van AIM B.V. is beoordeeld en gewaardeerd binnen de SIRA 2024. Dit is gebeurd aan de hand van diverse scenario's zoals:

- Boekhoudfraude;
- Diefstal van goederen (intern gerelateerd);
- Diefstal van goederen (extern gerelateerd);
- Vervalsing, nabootsing en frauduleuze aanvragen;
- Frauduleuze claims en -facturen.

Het inherente risico behorend bij de vier fraude categorieën en de daaraan gerelateerde scenario's is in het kader van de SIRA 2024 op een na als buiten de risico tolerantie gewaardeerd. Echter, gelet op de bestaande beheersmaatregelen en hun effectiviteit in de praktijk zijn de resterende risico's bij alle vier de fraude categorieën als onder of binnen de risicotolerantie gewaardeerd. De waardering vond plaats via twee assen (1) de mate van waarschijnlijkheid dat het risico zich voordoet (2) de mate van impact op onder meer de bedrijfsvoering van AAM NL wanneer het risico zich verwezenlijkt. Bij de beoordeling van het inherente risico werd geen rekening gehouden met specifieke controles. Bij de beoordeling van het resterende risico werd rekening gehouden met de specifieke controles zoals bestaand en werkend in de praktijk.

Voorbeelden van beheersmaatregelen waarvan tijdens de SIRA 2024 is vastgesteld door Compliance dat AIM B.V. daarmee werkt zijn:

- three lines of Defence raamwerk waarbij tweede en derde lijn de eerste lijn adviseren, challengen en monitoren ook qua beheersing van het fraude risico;
- samenwerking met gerenommeerde externe partijen als bewaarder en/of administrateur zoals vastgelegd in overeenkomsten voor de fondsen in beheer;
- het bestaan van relevante beleidsstukken zoals Whistleblower Policy, Code of Conduct, Code of Ethics, en Conflicts of Interest Policy waarvan het gebruik wordt gestimuleerd en getoetst. De Code of Conduct wordt groepsbreed toegepast en naleving is voor iedere medewerker verplicht. Deze Gedragscode is intern beschikbaar voor iedere medewerker;
- het bestaan van rapportage en escalatie procedures waar Compliance incidenten, onvolkomenheden, gebreken, etc. kan melden en toelichten inclusief aanbeveling voor herstelmaatregelen;
- het schriftelijk vastleggen van verantwoordelijkheden en bevoegdheden waardoor scheiding van functies is geborgd.

DUFAS

Aegon Investment Management B.V. is vrijwillig aangesloten bij de Dutch Fund and Asset Management Association (DUFAS).

GIPS

Ook voldoet Aegon Investment Management B.V. vrijwillig aan de Global Investment Performance Standards (GIPS). Deze GIPS verificatie van de beleggingsfondsen wordt jaarlijks door een extern accountantsbureau uitgevoerd. Dit wordt sinds het jaar 2000 verricht met een positief eindoordeel. Aegon Investment Management B.V. voldoet hiermee aan volgens GIPS gestelde verplichtingen en dit onderstreept de betrouwbaarheid van de performancemeting van onze beleggingsfondsen.

2.6 Wet- en regelgeving

Het jaarverslag is opgesteld op basis van Titel 9, Boek 2, Burgerlijk Wetboek en de bepalingen in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving alsmede de bepalingen uit de Wet op het financieel toezicht.

2.7 Stembeleid en Beleid Verantwoord Beleggen

Beleid

Aegon Investment Management B.V. (AIM) heeft de overtuiging dat het overwegen van duurzaamheidsrisico's in het beleggingsproces bijdraagt aan een beter risico-rendementsprofiel van de beleggingen. Dit omdat een goed Environmental, Social en Governance (ESG) profiel van de bedrijven in de portefeuille de robuustheid van de beleggingsportefeuille versterkt en het beleggingsrendement positief kan beïnvloeden.

Externe managers worden beoordeeld op hun ESG capaciteiten en praktijken. Alle managers worden beoordeeld en de ESG-prestaties en -impact worden gemonitord.

Het beleid is beschreven in de Aegon AM NL Sustainability Risks and Impacts Policy, de Aegon AM Sustainability Risks and Impacts Policy Multi-Management Funds en geformaliseerd via de Terms & Conditions van het fonds.

Naast de overweging van duurzaamheidsrisico's en de beoordeling en monitoring van externe managers bestaat het Maatschappelijk Verantwoord Beleggen beleid uit:

- Identificeren en monitoren van de belangrijkste negatieve effecten.
- Zorgen voor goed bestuur. Het proces van AIM begint met een identificatieproces waarbij investeringen worden getoetst op naleving van wereldwijde normen (bijv. de Global Compact Principles van de Verenigde Naties, de United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen) en relevante internationale verdragen en conventies. Naast het proberen te identificeren van bedrijven die niet voldoen aan wereldwijde normen, proberen AIM ook bedrijven te identificeren die het risico lopen wereldwijde normen te schenden. Waar nodig kan AIM actie ondernemen om slecht bestuur aan te pakken.
- Het uitsluiten van bedrijven op basis van specifieke criteria.

- Actief eigendom, wat betekent dat AIM haar invloed als obligatiehouder of aandeelhouder probeert te gebruiken om veranderingen door te voeren en bepaalde negatieve effecten te helpen beperken. Stemmen op aandeelhoudersvergaderingen maakt ook deel uit van actief aandeelhouderschap. AIM stemt op alle vergaderingen van bedrijven die worden gehouden voor zover als praktisch mogelijk is.

AIM gaat het gesprek aan met de externe vermogensbeheerder over de beleggingen die niet goed presteren ten aanzien van de ESG criteria.

Een volledig overzicht van het beleid inzake verantwoord beleggen alsmede het Aegon Responsible Investment Report is via de website van de beheerder www.aegonam.com te downloaden.

Uitsluiting bedrijven

Zoals hierboven vermeld, maakt de uitsluiting van bedrijven deel uit van het beleid van de fondsen. De uitsluitingslijsten worden onder normale omstandigheden jaarlijks bijgewerkt. Wijzigingen in de uitsluitingslijst worden verwerkt in de contracten met de externe managers. De naleving wordt dagelijks gemonitord.

De AIM uitsluitingenlijst bevat uitsluitingen op basis van de volgende criteria:

- Bedrijven die controversiële wapens produceren en/of verkopen, en >0% van hun inkomsten uit deze activiteit halen. Als controversiële wapens worden de volgende soorten geclassificeerd: biologische wapens, nucleaire wapens, chemische wapens, antipersoonsmijnen, clustermunitie, munitie met verarmd uranium, verblindende laserwapens, wapens met niet-detecteerbare fragmenten en brandbommen met witte fosfor.
- Bedrijven die offensieve wapens produceren en/of verkopen, en >0% van hun inkomsten uit deze activiteit halen.
- Bedrijven die defensieve, hulp- en/of dual-use producten produceren en/of verkopen wanneer er een risico bestaat dat deze tegen mensen worden gebruikt of aan dubieuze autoriteiten worden geleverd, en >10% van hun inkomsten halen uit offensieve wapens en >0% uit controversiële wapens.
- Kolenmijnbouwbedrijven die meer dan 0% van hun inkomsten behalen uit mijnbouw en/of productie van thermische kolen. Daarnaast bedrijven die jaarlijks meer dan 10 miljoen ton thermische kolen produceren, en ook bedrijven die nieuw mijnen ontwikkelen of bestaande capaciteit uitbreiden, zijn ook uitgesloten.
- Bedrijven die 5% of meer van hun omzet halen uit kolengestookte elektriciteitsopwekking. Bedrijven die kolengestookte elektriciteitsproductie uitbreiden met 100 megawatt of meer, worden ook uitgesloten, zelfs als dit minder dan 5% van de inkomsten is.
- Bedrijven waarvan de activiteiten niet in lijn zijn met het Akkoord van Parijs, geclassificeerd als "niet in lijn" volgens de interne scoringsmethodologie van a.s.r. Vermogensbeheer.
- Bedrijven die 50% of meer van hun omzet behalen uit kernenergie, onderdelen of diensten daarvoor, of door uraniummijnbouw.
- Bedrijven die 5% of meer van hun inkomsten halen uit onconventionele en/of arctische olie- en/of gasexploratie en -productie of transport daarvan.
- Grondstoffeninvesteringen in alle vormen van olie, aardgas en kolen.
- Tabaksondernemingen die meer dan 0% van de omzet behalen uit de productie van tabak en aan tabak gerelateerde producten.
- Bedrijven in het gokwezen die meer dan 0% van hun inkomsten uit gokactiviteiten halen.
- Bedrijven die non-compliant zijn met de UN Global Compact Principles en/of de OESO Richtlijnen voor multinationale ondernemingen, en onvoldoende voortgang in de dialoog hebben getoond.
- Bedrijven die inkomsten uit palmolieproductie en/of distributie behalen waarbij de certificering volgens de strengste RSPO-norm minder dan 95% is.
- Bedrijven die bossen beheren voor houtproductie met een FSC- of equivalente certificeringsdekking lager dan 60%.
- Beleggingen in Russische en Belarussische bedrijven.

Uitsluiting landen

Staatsleningen van een aantal landen waarvan de regering onderworpen is aan een wapenembargo ingesteld door de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, de Verenigde Staten of de Europese Unie zijn uitgesloten.

Stemmen

Aandelenfondsen stemmen wereldwijd en stemmen op alle vergaderingen waarvoor dit praktisch mogelijk is. Vanwege het grote aantal stemmen maakt AIM gebruik van een gespecialiseerd stemadvies bureau. Dit bureau doet aanbevelingen op basis van beleid gericht op duurzaamheid. Voor Nederlandse bedrijven hanteert het bureau aanvullende criteria die rekening houden met de Nederlandse Corporate Governance Code en andere relevante best practices. In principe worden de aanbevelingen opgevolgd. In uitzonderlijke gevallen kan AIM besluiten anders te stemmen. AIM is hierin transparant en de beweegredenen worden toegelicht.

Teneinde de schijn van belangenverstrengeling te vermijden zal worden afgezien van het uitbrengen van stemmen op de aandeelhoudersvergaderingen van Aegon Ltd., in navolging van de Aegon AM Active Ownership Policy en de Conflict of Interest Policy.

2.8 Toelichting beloningen

Beloningsbeleid

AIM is voor het beloningsbeleid, als onderdeel van Aegon Ltd., gebonden aan het Aegon's Global Remuneration Framework. Dit framework is ontworpen in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving, zoals de Wet beloningsbeleid financiële ondernemingen. Het framework bevat principes en richtlijnen voor het voeren van een zorgvuldig, beheerst en duurzaam beloningsbeleid, die aansluiten bij de strategische doelen, HRM aspiraties en kernwaarden van Aegon Ltd. Hiermee voldoet het tevens aan de AIFMD-vereisten voor beloningsbeleid, waaronder dat het bijdraagt aan een degelijke en doeltreffende risicobeheersing en het niet aanmoedigt tot het nemen van meer risico's dan passend binnen het beleggingsbeleid en de fondsvoorwaarden. Ingeval van delegatie van fondsbeheer na inwerkingtreding van de AIFMD ziet AIM erop toe dat de AIFMD of vergelijkbare vereisten voor beloningsbeleid in acht worden genomen. Jaarlijks wordt het framework getoetst aan wet- en regelgeving, waar nodig aangepast en vervolgens ter goedkeuring voorgelegd aan de Remuneration Committee van Aegon Ltd. Dit orgaan houdt tevens toezicht op de beloning van alle AIM medewerkers die zijn aangemerkt als Material Risk Taker (MRT).

Transparantie van beloningsregels in relatie tot de integratie van duurzaamheidsrisico's

Het in lijn brengen van de beloningsregels met duurzaamheidsrisico's is een belangrijk onderdeel van het AAM compensatie programma. AAM's wereldwijde beloningsregels omvatten onze wereldwijde focus om kritieke duurzaamheidsfactoren te integreren in meerdere componenten van de variabele beloningsstructuur. Prestatie indicatoren zijn een fundamenteel onderdeel van AAM's variabele beloningsprogramma. Om vanuit een lange termijn perspectief een accurate weergave van de totale performance te verkrijgen, bevatten de beloningsregels grenzen aan niet aangepaste financiële prestatie indicatoren op zowel organisatorisch- als individueel niveau.

Op organisatorisch niveau wordt de focus op duurzaamheid weergegeven door indicatoren die lange termijn duurzaamheid van bedrijfsresultaten weergeven, inclusief een, drie en vijfjaars beleggingsresultaten, klanttevredenheid en samenwerking binnen en tussen teams.

Individuele doelstellingen waarborgen dat alle betrokkenen direct inzicht hebben in hoe zij bijdragen aan AAM's strategie en duurzaamheidsdoelstellingen. Ter illustratie, deze indicatoren omvatten op dit moment componenten zoals:

- Het bestuur heeft individuele doelstellingen met betrekking tot Inclusiviteit- & Diversiteitsdoelstellingen binnen de organisatie.
- Alle beleggingsprofessionals zijn verplicht om ten minste één ESG/Verantwoord Beleggen beleggingsdoel te stellen dat is afgestemd op en relevant is voor hun rol en het behalen van de beoogde beleggingsprestaties. Alle andere collega's zijn verplicht om ten minste één ESG-gerelateerd doel te stellen dat relevant is voor hun rol en/of algemene bijdrage.

Onze beloningsregels schetsen ook het houden van management assessments die gericht zijn op risk alignment en de duurzaamheid van bedrijfsprestaties. Zulke assessments kunnen een neerwaartse aanpassing van variabele beloningselementen tot gevolg hebben. De assessments bevatten specifiek Bonus Malus voorzieningen die in de beloningsregels zijn beschreven.

Vast inkomen

Het vaste inkomen van medewerkers bij AIM bestaat uit het maandsalaris, een flexbudget (o.a. vakantiegeld en 13e maand), pensioenopbouw en overige secundaire arbeidsvoorwaarden die gebruikelijk zijn in de Nederlandse markt. AIM kent onderscheidende salarissystemen voor cao-gebonden posities, portfoliomanagers en seniormanagementposities. Alle drie de systemen worden jaarlijks gecontroleerd op marktconformiteit aan de hand van verschillende externe beloningsonderzoeken.

Variabele beloning

Een deel van de medewerkers binnen AIM komt in aanmerking voor een variabele beloning. Dit vormt een integraal onderdeel van het totale arbeidsvoorwaardenpakket. Voor de berekening van het jaarlijkse budget voor variabele beloning wordt gebruik gemaakt van de bonuspoolmethodiek, waarbij de hoogte van de pool wordt berekend op basis van de prestaties ten opzichte van een balanced scorecard van key performance indicators. Gekeken wordt naar een mix van lange en korte termijn fondsprestaties, klanttevredenheid, winstgevendheid, verkoopcijfers, risicomangement, uitvoering van de strategie en Aegon Ltd. bedrijfsprestaties. De toekenning van de variabele beloning, binnen dit budget, vindt plaats op basis van individuele prestaties en op individueel niveau bestaan de prestatie-indicatoren maximaal voor 50% uit niet voor risico gecorrigeerde financiële prestatie-indicatoren en voor ten minste de helft uit niet-financiële indicatoren.

Material Risk Taker (MRT)

Op basis van de AIFMD-selectiecriteria zijn 5 interne posities aangemerkt als MRT, waarvan 4 senior management posities betreffen. Het betreft medewerkers van wie de beroepsmatige activiteiten een wezenlijke invloed hebben op het risicoprofiel van AIM en/of de door haar beheerde fondsen.

Wat betreft het in aanmerking komen voor een bepaald vast inkomen en variabele beloning wordt geen onderscheid gemaakt tussen een MRT en overige medewerkers. Op het gebied van persoonlijke doelstellingen en uitbetaling van variabele beloning gelden wel andere regels. De persoonlijke doelstellingen van een MRT worden vooraf beoordeeld op de mate van risicobeheersing en, indien nodig, hierop aangepast. Daarnaast wordt bij een MRT variabele beloning niet in één keer in contanten uitbetaald. De eerste 50% wordt direct na het prestatiejaar uitbetaald in contanten. De overige 50% wordt geconverteerd naar uitgestelde instrumenten die zijn onderworpen aan een wachtperiode van 3 jaar. Voordat ieder van deze delen wordt uitbetaald, wordt vastgesteld of er nog feiten zijn op basis waarvan de variabele beloning naar beneden moet worden bijgesteld. De instrumenten zijn gekoppeld aan de fondsprestaties van de belangrijkste fondsen van de beheerder.

Beloningsoverzicht

De toelichting hieronder heeft betrekking op het vaste salaris (12 keer maandsalaris, loonheffingen, sociale lasten, pensioenpremies en flexbudget) en toegekende variabele beloning aan alle medewerkers en tijdelijke externe medewerkers bij AIM in 2024. De bedragen zijn uitgesplitst naar de directie, MRT en overige medewerkers.

Beloningsoverzicht 2024				
Groepen (bedragen x € 1.000)	Posities	FTE ⁽¹⁾	Vast salaris ⁽²⁾	Variabele beloning
Directie	4	4	1.804	690
MRT	5	5	2.044	1.525
Overige medewerkers	382	355	46.357	7.257
Totaal AIM medewerkers	391	364	50.205	9.472

Beloningsoverzicht 2023				
Groepen (bedragen x € 1.000)	Posities	FTE ⁽¹⁾	Vast salaris ⁽²⁾	Variabele beloning
Directie	4	3	1.127	474
MRT	7	6	2.132	1.114
Overige medewerkers	425	385	45.245	5.415
Totaal AIM medewerkers	436	394	48.504	7.003

⁽¹⁾ 1 FTE = 40 contracturen

⁽²⁾ Dit bestaat uit 12 keer het maandsalaris en een vast flexbudget (o.a. vakantiegeld en 13e maand).

De beloningen voor de medewerkers zijn mede voor werkzaamheden die voor Aegon Nederland N.V. worden uitgevoerd. Daarnaast zijn de medewerkers niet direct werkzaam voor de fondsen. Aangezien de informatie voor toerekening niet onmiddellijk beschikbaar is, zijn de beloningen niet toegerekend aan de individuele fondsen.

Er zijn geen medewerkers waarvan de totale beloning per jaar meer dan 1 miljoen euro bedraagt.

De beheerder krijgt geen vergoeding voor het beheer naast de vastgestelde managementfee als percentage van het beheerde vermogen. Er is dus geen sprake van carried interest.

Gedelegeerde taken

In overeenstemming met artikel 22(2)(e) van de AIFMD is de beheerder verplicht een nadere toelichting te geven van het gevoerde beloningsbeleid. Dit omvat tevens externe partijen waaraan portfolio management en risk management gerelateerde taken zijn uitbesteed. In het kader van de uitbestedingsrelaties is een evenredig effectief beloningsbeleid van toepassing. Aegon heeft overeenkomstig de AIFMD vereisten, getracht de kwantitatieve informatie van haar externe portfolio managers en risk managers te verkrijgen. Deze informatie kan echter niet op het juiste niveau beschikbaar worden gesteld. Voor een zo nauwkeurig mogelijke inschatting van de met het gevoerde beloningsbeleid samenhangende kosten voor deze externe portfolio managers en risk managers wordt derhalve verwezen naar de in rekening gebrachte management fees. Deze toelichting is opgenomen in de jaarrekening van het fonds.

2.9 Algemene vooruitzichten

Aandelen

Europa

De vooruitzichten voor aandelenmarkten zijn redelijk positief. Waarderingen van aandelen in Europa zijn nog steeds aantrekkelijk, wat een goede voorspeller is van lange-termijn rendementen.

Bedrijven in Europa zijn echter wel kwetsbaar voor de mogelijke handelsbeperkingen uit de VS. Europa is een relatief open economie, waardoor dit een grotere impact kan hebben. Ook is de binnenlandse economische situatie fragiel. De hoge energiekosten vormen nog steeds een probleem voor de industrie.

Daarnaast is er hevige concurrentie uit met name China op bijvoorbeeld de automarkt. De politieke situatie blijft ook een risico. De opkomst van populistische partijen kan zorgen voor moeilijkere besluitvorming en lagere groei.

De Europese markt heeft een relatief groot gewicht in financiële sector en de industrie sector. Dit zijn typische sectoren met een lagere groei dan de technologie-sector.

Noord Amerika

De vooruitzichten voor aandelenmarkten zijn gematigd positief. Het is waarschijnlijk dat winsten van de grote technologiebedrijven zullen stijgen gezien de blijvend hoge vraag naar AI en online diensten. Daarnaast zijn sectoren buiten de technologiesector nog redelijk aantrekkelijk gewaardeerd. Wel zijn de waarderingen van de technologiesector zeer hoog. Mochten de winsten toch minder hard groeien, dan is er een kans op een correctie.

De economie draait voorlopig goed. Wel kunnen de toegenomen geopolitieke spanningen uiteindelijk een grotere impact hebben op aandelenmarkten als dit resulteert in restrictievere economische maatregelen.

Ondanks de risico's en hoge waarderingen blijven we constructief op de lange termijn. De Amerikaanse economie is in staat om zeer innovatieve bedrijven te creëren en te laten groeien. We verwachten dat dit ook in de toekomst zal resulteren in goede rendementen.

Azië inclusief Japan

De vooruitzichten voor aandelen uit Aziatische markten zijn zeer onzeker.

De handelsbeperkingen uit de VS kunnen de Aziatische economieën treffen. Sommige bedrijven kunnen hiervan profiteren. Echter gezien de verwevenheid van veel Aziatische toeleveringsketens met China zal dit toch een negatief effect hebben op de gehele markt.

Ook maken beleggers zich terecht zorgen over China. De economische vertraging kan tijdelijk zijn. Echter de vraag blijft hoe goed de beleggingen beschermt zijn. De Chinese overheid lijkt niet het aandeelhouderbelang als een hoge prioriteit te zien.

Japan is nog relatief sterk gepositioneerd om de geopolitieke spanningen te weerstaan. Daarnaast zijn de verbeteringen in corporate governance positief. Echter de Japanse markt zal ook sterk afhankelijk blijven van de wisselkoers.

Het relatief hoge gewicht van technologiebedrijven in de Aziatische indices is wel positief. Deze sector kan profiteren van de sterke groei in IT diensten.

Latijns Amerika

Door de toenemende handelsbeperkingen zijn de vooruitzichten van de Latijns Amerikaanse markt onzeker. De regio, en met name Mexico, is afhankelijk van de handelsrelatie met de VS. Waarschijnlijk zullen ze hiervan kunnen blijven profiteren, maar er is een kans dat het beleid restrictiever wordt.

De politieke situatie in Latijns Amerika blijft onstabiel. Door steeds wisselend economisch beleid is de economische groei lager dan het potentieel. Wel kan het continent profiteren van de oplopende spanningen tussen de VS en China door bedrijven naar de regio te trekken.

De markt kent relatief veel grondstoffenbedrijven. Deze zullen meebewegen met de mondiale cyclus. Op de lange termijn is dit niet een zeer winstgevende sector, doordat de concurrentiepositie alleen beïnvloed kan worden door de goedkoopste productiekosten.

Ook kent de regio weinig innovatieve bedrijven, waardoor de markt relatief cyclisch is en afhankelijk van lokale economische omstandigheden.

Al met al, verwachten we beperkte rendementen op de Latijns Amerikaanse markt.

Ontwikkelde markten

De vooruitzichten voor aandelenmarkten zijn gematigd positief. Het is waarschijnlijk dat winsten van de grote technologiebedrijven zullen stijgen gezien de blijvend hoge vraag naar AI en online diensten. Daarnaast zijn sectoren buiten de technologiesector nog redelijk aantrekkelijk gewaardeerd. Wel zijn de waarderingen van de technologiesector zeer hoog. Mochten de winsten toch minder hard groeien, dan is er een kans op een correctie.

De toegenomen geopolitieke spanningen uiteindelijk een grotere impact hebben op aandelenmarkten als dit resulteert in restrictievere economische maatregelen.

Ondanks de risico's en hoge waarderingen blijven we constructief op de lange termijn.

De VS heeft veruit het hoogste gewicht in de wereld aandelen indices. De Amerikaanse economie is in staat om zeer innovatieve bedrijven te creëren en te laten groeien. We verwachten dat dit ook in de toekomst zal resulteren in goede rendementen. De Europese markt is afhankelijker van de wereldhandel, daarnaast is de economische groei laag. Wel zijn waarderingen buiten de VS aantrekkelijker.

Opkomende markten

De vooruitzichten voor aandelen opkomende markten zijn zeer onzeker.

De handelsbeperkingen uit de VS kunnen de opkomende economieën treffen. Sommige bedrijven kunnen hiervan profiteren. Echter gezien de verwevenheid van veel toeleveringsketens met China zal dit toch een negatief effect hebben op de gehele markt.

Ook maken beleggers zich terecht zorgen over China. De economische vertraging kan tijdelijk zijn. Echter de vraag blijft hoe goed de beleggingen beschermt zijn. De Chinese overheid lijkt niet het aandeelhouderbelang als een hoge prioriteit te zien.

Waarderingen van aandelen in opkomende landen is wel relatief aantrekkelijk. Historisch is dit een redelijke indicator voor toekomstige rendementen. Wel is de winstgroei in opkomende landen zeer laag geweest in de afgelopen decennia. Beleggers moeten daarom eerst vertrouwen krijgen in toekomstige groei, voordat de markt ver kan stijgen.

Het relatief hoge gewicht van technologiebedrijven in de opkomende markten is wel positief. Deze sector kan profiteren van de sterke groei in IT diensten.

Vastrentende Waarden

Staatsobligaties en geldmarkt

Voor 2025 verwachten wij dat de Duitse 10-jaars rente weer zal dalen gegeven deze aan het einde van 2024 weer steeg naar een hoger niveau van 2,37% door toenemende politieke onzekerheid vanuit de Verenigde Staten en een mogelijke handelsoorlog. Gegeven de zwakke economische groei in Europa en het feit dat de ECB zich afhankelijk gemaakt heeft van de economische data is het de verwachting dat de korte rente nog steeds rap verlaagd zal gaan worden. De markt prijst aan de hand van de korte rente (3-maands EURIBOR or ESTR) dat de beleidsrente van de ECB in 2025 met minimaal 100 basispunten zal worden verlaagd van 3% naar 2%. Voor 2026 blijft de forward rente stabiel net boven de 2%.

Gegeven dat het inflatieniveau verder is afgenomen in 2024 maar kerninflatie (het inflatiecijfer dat prijsveranderingen van volatielere goederen niet meeneemt, zoals energie en voedsel) hardnekkig rond de 2,7% blijft moeten we rekening houden met een inflatieniveau dat op de middellange termijn nog te hoog blijft en er hierdoor een risico is dat inflatie weer zal aantrekken door de krappe arbeidsmarkt, maar het risico van verdere disinflatie en zwakkere economische groei krijgt nu de nadruk. De krapte op de arbeidsmarkt zal zich voortzetten gezien de huidige demografische situatie en iedere prijsverhoging zal hierdoor ook weer leiden tot hogere lonen. De verwachting is dat de economische groei in de eurozone iets hoger zal uitvallen in 2025 dan in 2024 wat ook prijzendrukken kan werken, maar hier zijn nog erg veel onzekerheden over. Europa laat nog een erg kleine groei zien en gegeven de huidige geopolitieke spanningen, vooral in het Midden-Oosten en Azië, maar ook een mogelijke handelsoorlog met de Verenigde Staten, zouden kunnen zorgen voor schokken in de aanbodkant die weer zouden leiden tot hogere inflatie en als gevolg een hogere rente die langer aangehouden moet worden of zelfs verhoogd moet worden.

Wat verder een grote rol zal spelen, vooral in de eerste paar maanden van 2024, is de enorme berg van nieuwe uitgiftes van staatsobligatie. Veel Europese landen en supranationale instellingen van de EU hebben te maken met hoge fiscale tekorten die opgevangen moeten worden met hogere staatsschulden. Dit samen met het feit dat de ECB de opkoopprogramma's die ingezet waren tijdens de COVID-19 pandemie zijn gestopt betekend dat er genoeg aanbod zal zijn van obligaties.

Gegeven het aanbod van obligaties toe zal nemen doordat de ECB deze niet meer opkoopt en de korte rente verder zal gaan dalen, zal de termijnstructuur van de rentecurve verder normaliseren. Hierdoor zal er weer een substantiële termijnpremie ontstaan waarbij langer lopende rentes nog hoger zullen zijn dan kortlopende rentes. Op dit moment is de Duitse rentecurve nog relatief vlak. Duitse Bubills die in 3 maanden vervallen hebben een rente van 2,50% en 3-jaars Duitse staatsschulden hebben een rente van onder de 2,00%. Dit is lager dan de rente op 30-jaars Duitse staatsschulden met een rente van 2,6%.

Bedrijfsobligaties

Wij verwachten dat 2025 voor de markt voor bedrijfsobligaties een gematigd positief jaar zal zijn.

De macro economische groeivoorzichten zijn verbeterd maar blijven beperkt. Onder deze omstandigheden verwachten wij dat de kredietkwaliteit van investment-grade bedrijfsobligaties relatief stabiel blijft.

We verwachten dat de geleidelijk dalende inflatie in 2025 zal leiden tot verdere renteverlagingen van de Europese Centrale Bank. Dit zal een positieve bijdrage leveren aan het rendement van bedrijfsobligatie, terwijl credit spreads op deze niveaus beperkt potentieel hebben om verder te dalen.

High Yield Obligaties

Voor High Yield obligaties zijn we redelijk optimistisch voor 2025. Wij zien 2025 een aantal renteverlagingen van de ECB en ook een aantal voor de FED. Beide Centrale Banken lijken de economische groei te willen stimuleren. Voor 2025 verwachten we in Europa de meeste tegenwind.

Bemoedigend is dat High Yield bedrijven deze (mogelijke) groeivertraging met een goede uitgangspositie ingaan. Hierdoor verwachten wij dat de financiële moeilijkheden beperkt kunnen worden en het aantal faillissementen onder het historisch gemiddelde gaat blijven.

Momenteel is het gemiddelde rendement op High Yield obligaties ongeveer 7%. Dat maakt het ontvangen van jaarlijkse coupons aantrekkelijk. Het gemiddelde rendement zou lager kunnen worden als de onderliggende rentes onder aanvoering van centrale banken gaat dalen. Het gevolg is natuurlijk stijgende prijzen voor de obligaties.

Voor de uitgifte van nieuwe leningen verwachten we dat deze hoog zal uitvallen. Het absolute niveau van de coupons is hoog, maar de risico-opslag is beperkt en daarmee zijn bedrijven bereid om bestaande schuld te herfinancieren. Echter, de algemene indruk bestaat dat de bereidheid om uitbreidingen te financieren met vreemd vermogen nog steeds beperkt is, ook vanwege de beperkte economische groei. Mede hierom denken wij dat de markt voorlopig in evenwicht zal blijven. Echter, doordat de rente al is gezakt, zouden zwakkere bedrijven in staat kunnen zijn om schuld te herfinancieren, tegen lagere kosten dan een half jaar geleden.

Het aantal faillissementen is momenteel 5,0%. Moody's voorziet een dalend aantal faillissementen naar 3% voor 2025. Dit is iets lager dan het historisch gemiddelde. Gezien de huidige risico-opslag van 2,9%, worden we momenteel nog wel gecompenseerd voor dit vooruitzicht op faillissementsrisico, maar is dit wel afgenomen in vergelijking tot het begin van het jaar.

Obligaties opkomende markten

Het komende jaar zal de volatiliteit in schuld papier van opkomende markten naar verwachting toenemen door het aantreden van de nieuwe Amerikaanse regering, die waarschijnlijk van invloed zal zijn op de wereldwijde handelspatronen en de onopgeloste conflicten in Oekraïne en het Midden-Oosten. Het totaalrendement zal naar verwachting echter enigszins worden ondersteund door het uitgangspunt van high yield, samen met constructieve ontwikkelingen op landenniveau. Binnen de beleggingscategorie wordt onmiddellijk de aandacht gevestigd op de verwachte herziening van de Amerikaanse handelsrelaties met China, Mexico en Europa. Deze waarschijnlijke dispersie zou ook kunnen zorgen voor relatieve outperformers, zoals die met relatief lage blootstelling aan de Amerikaanse handel en potentiële begunstigen van een grotere focus op bilaterale transactieovereenkomsten, vooral als er sprake is van conflictoplossing.

Op dit moment is er veel onzekerheid over wat de terugkeer van president Trump betekent voor EMD, maar het zal er waarschijnlijk een zijn van matiging van de wereldwijde (exclusief Amerikaanse) groei, stijgende tarieven en stijgende EM-risicopremies. Er wordt nog steeds gespeculeerd dat Chinese beleidsmakers geneigd zullen zijn om meer te stimuleren om de groeibelemmering door eventuele handelsbeperkingen te compenseren. Totdat er meer duidelijkheid is over specifieke beleidsmaatregelen die van invloed zijn op de EM, zullen de EM-markten op de korte termijn echter waarschijnlijk te maken krijgen met het risico dat de Federal Reserve haar renteverlagingscyclus volledig afbouwt. De druk die dat kan hebben op EM-valuta's en het gebrek aan steun dat het kan bieden voor groeibeleid moeten worden afgewogen tegen de waarschijnlijk hogere groei-impuls in de VS.

Het is ook vermeldenswaardig dat de capaciteit van opkomende markten om anticyclisch beleid te voeren beperkt blijft door de reeds aanwezige behoefte aan verdere begrotingsconsolidatie na de gunstige pandemieperiode. De stijging van de Amerikaanse rente was in 2022 een belangrijk pijnpunt voor opkomende markten. Behoudens een

“plotselinge stop” - wat niet ons basisscenario is aangezien we niet vertrekken van een punt waar de vijfjaarsrente rond 1% ligt zoals in 2022 - zijn de externe balansen van opkomende markten echter relatief goed bestand tegen negatieve reacties. We zijn ons er ook van bewust dat na een periode van buitenlandse uitstroom uit de beleggingscategorie in de afgelopen jaren, er waarschijnlijk een kleinere impuls zal zijn voor een verdere vlucht uit de beleggingscategorie.

Een gemeenschappelijk thema in vastrentende waarden, dat een uitdaging kan vormen voor het sentiment en de stromen naar EMD, is echter de historische krapte van de spreads ten opzichte van andere beleggingscategorieën. Wij blijven voorzichtig optimistisch dat EM 2025 ingaat met ruimte om verdere rendementen te genereren, maar kijken uit naar betere instapniveaus voordat we meer risico toevoegen.

Asset Backed Securities

Voor het jaar 2025 zijn we positief, echter zouden we periodes van volatiliteit kunnen gaan zien die roet in het eten kunnen gooien. Deze volatiliteit zou bijvoorbeeld gerelateerd kunnen zijn aan de hogere inflatie die zich moeilijk laat temmen. Dit zou weer kunnen leiden tot mogelijk stringenter (dan verwacht) beleid van centrale banken. Ook zijn er nog steeds de oorlogen in Oekraïne en het Midden-Oosten waar escalatie op de loer ligt. Echter bieden periodes van hogere volatiliteit ook weer aantrekkelijke investeringsmogelijkheden. We zijn er nog steeds van overtuigd dat er voldoende waarde is te vinden in Europese ABS.

Vanuit fundamenteel perspectief zijn we gematigd positief op Europese ABS. Aangezien Europese ABS veel consumenten exposure heeft als onderpand is het onderliggende fundamentele risico sterk gecorreleerd met het werkloosheidspercentage. In de meeste Europese landen is de werkloosheid is dat nog steeds op historische lage niveaus wat natuurlijk positief voor ABS. Ook het onderpand van de consumentenleningen in ABS (e.g. woninghypotheken) is in de laatste jaren behoorlijk gestegen wat de kans op verlies na wanbetaling een stuk kleiner maakt. Ook is de financiële buffer van veel huishoudens over de afgelopen jaren groter geworden, wat de kans op wanbetaling kleiner maakt. Aan de andere kant zijn vergeleken met voorgaande jaren de hypotheekrentes nog steeds aan de hoge kant in de meeste Europese landen, met name in het Verenigd Koninkrijk. In combinatie met de hogere energieprijzen en inflatie zal dit hogere renteklimaat de financiële situatie van Europese huishoudens parten spelen. Wij denken echter wel dat deze negatieve gevolgen beperkt zijn. Een belangrijke reden is dat veel hypotheek en consumentenleningen in Europa nog voor de rentestijging zijn verstrekt en een lage rente hebben die voor een aantal jaar vaststaat. Ook is de werkloosheid in Europa nog steeds historisch laag en staan de meeste huishoudens er financieel gezien goed voor vanwege opgebouwde buffers gedurende de COVID periode. Verliezen op het onderpand zullen dus toenemen maar in beperkte mate. In onze ABS obligaties zijn ruimschoots voldoende buffers aanwezig om te voorkomen dat ze geraakt worden door verliezen op het onderpand van ABS. Dit achten wij dan ook zeer onwaarschijnlijk.

Beursgenoteerd vastgoed

De vooruitzichten voor vastgoed zijn vanaf deze conservatieve niveaus aantrekkelijk ten opzichte van aandelen maar ook nog steeds prijzig ten opzichte van de waardering van bedrijfsobligaties. De huidige verhouding tussen vraag en aanbod van vastgoed lijkt echter gezond te zijn en te blijven doordat er weinig wordt gebouwd vanwege gestegen bouw en financieringskosten. Alleen de vraag aanbod verhouding in kantoor vastgoed lijkt risicovol maar deze sector is een betrekkelijk klein deel geworden van de index. Daarnaast zijn de meeste ondernemingen wereldwijd redelijk conservatief gefinancierd ten opzichte van vorige cycli. Dit geldt, zoals vermeld, minder voor de continentaal Europese vastgoed bedrijven. Mede gezien de huidige redelijke waardering blijft de sector op langere termijn aantrekkelijk.

Grondstoffen

Voor de komende periode verwachten we in de Westerse landen een licht verdere vertraging van de economische groei. Wel zorgen de geopolitieke spanningen met conflicten in Oekraïne en het Midden-Oosten voor extra onzekerheid en kan het aanbod van belangrijke energie gerelateerde grondstoffen worden beperkt, wat kan zorgen voor opwaartse prijsrisico's. Daarnaast zorgt de verkiezing van Trump in de VS voor verder handelsspanningen, maar ook een meer positieve houding richting fossiele brandstoffen.

Op de lange termijn verwachten we verder aantrekkende vraag naar grondstoffen. De globale economie zal een beweging moeten maken naar een duurzame wereld. Hierdoor zal de vraag naar grondstoffen die deze trend

ondersteunen te maken krijgen met een opwaartse vraag, terwijl de vraag naar fossiele brandstoffen waarschijnlijk langzaam zal afnemen. Eventuele verdere toename van geopolitieke spanningen kunnen wel zorgen voor extra volatiliteit van grondstofprijzen. Vanwege de geopolitieke spanningen en de onzekerheid rond het economische groeipad, verwachten we de komende tijd vooral veel volatiliteit en behouden we een neutrale positionering.

Den Haag, 26 maart 2025

De beheerder

Aegon Investment Management B.V., namens deze:

D.F.R. Jacobovits de Szeged

W.H.M. van de Kraats

T.E.J.F. Stassen

3 Jaarrekening Maatschappijbelegging

3.1 Balans per 31 december

Balans			
(Voor resultaatbestemming)			
(bedragen x € 1.000)			
	Referentie	2024	2023
Activa			
Beleggingen			
Beleggingsfondsen		37.095	38.674
Totaal beleggingen	3.4.2	37.095	38.674
Vorderingen			
Vorderingen uit hoofde van effectentransacties		526	1.136
Totaal vorderingen		526	1.136
Totaal activa		37.621	39.810
Passiva			
Fondsvermogen			
Vermogen participanten		32.692	34.996
Resultaat boekjaar		4.400	3.670
Totaal fondsvermogen	3.4.4	37.092	38.666
Beleggingen			
Callgelden		-	108
Totaal beleggingen	3.4.2	-	108
Kortlopende schulden			
Schulden uit hoofde van effectentransacties		97	49
Schulden aan kredietinstellingen	3.4.5	4	-
Schulden uit hoofde van inkoop participaties		423	981
Overlopende passiva	3.4.6	5	6
Totaal kortlopende schulden		529	1.036
Totaal passiva		37.621	39.810

3.2 Winst-en-verliesrekening

Winst-en-verliesrekening			
(bedragen x € 1.000)	Referentie	2024	2023
Beleggingsresultaat			
Dividend		38	-
Interest callgelden		-	4
Totaal direct resultaat		38	4
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		2.740	3.705
Ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		1.804	129
Totaal indirect resultaat	3.4.8	4.544	3.834
Totaal beleggingsresultaat		4.582	3.838
Overig resultaat			
Op- en afslagvergoeding	3.4.9	10	6
Restitutie beheervergoeding		5	-
Overige resultaten		1	34
Totaal overig resultaat		16	40
Som der bedrijfsopbrengsten		4.598	3.878
Kosten			
Beheervergoeding		(185)	(189)
Service fee		(12)	(12)
Interestlasten bankrekeningen		(1)	(7)
Totaal kosten	3.4.10	(198)	(208)
Netto resultaat		4.400	3.670

3.3 Kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht			
(bedragen x € 1.000)	Referentie	2024	2023
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten			
Aankopen van beleggingen		(5.518)	(31.830)
Verkopen van beleggingen		12.299	37.010
Opnames en uitzettingen callgelden		(108)	108
Ontvangen interest		-	4
Ontvangen dividend		38	-
Ontvangen restitutie beheervergoeding		5	-
Ontvangen overige resultaten		1	34
Betaalde beheervergoeding		(186)	(187)
Betaalde service fee		(12)	(12)
Betaalde interest		(1)	(7)
Netto kasstroom uit beleggingsactiviteiten		6.518	5.120
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Uitgifte van participaties		339	51
Inkoop van participaties		(6.871)	(5.156)
Ontvangen op- en afslagvergoeding		10	6
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten		(6.522)	(5.099)
Netto kasstroom		(4)	21
Liquiditeiten beginstand boekjaar		-	(21)
Liquiditeiten eindstand boekjaar	3.4.5	(4)	-

3.4 Toelichting op de balans en de winst-en-verliesrekening

3.4.1 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling en de berekeningsmethodiek van ratio's

Algemeen

De jaarrekening van het fonds is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek en de bepalingen uit de Wet op het financieel toezicht. De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig de door de wetgever opgestelde modellen ten behoeve van de jaarrekening voor beleggingsinstellingen. Op onderdelen zijn in de jaarrekening bewoordingen gehanteerd die afwijken van die modellen, omdat deze beter de inhoud van de post weergeven.

Bedragen luiden in euro, tenzij anders vermeld.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar. De jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling.

Vreemde valuta

De rapportage- en functionele valuta van het fonds betreft de euro en is vastgesteld op grond van het feit dat de participaties noteren in euro en het merendeel van de transacties plaatsvinden in euro. Monetaire activa en passiva in vreemde valuta zijn omgerekend tegen de koersen ultimo verslagperiode. Niet-monetaire activa en passiva die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden omgerekend tegen de transactiekoersen.

Voor aan- en verkopen gedurende de verslagperiode zijn de transactiekoersen gehanteerd. Voor posten van de winst-en-verliesrekening in vreemde valuta geldt eveneens de transactiekoers.

Verschillen uit hoofde van de valutaomrekening op monetaire beleggingen worden in de winst-en-verliesrekening als onderdeel van de waardeveranderingen verwerkt.

Verschillen uit hoofde van valutaomrekening op vorderingen en schulden worden in de winst-en-verliesrekening als onderdeel van de valutaresultaten verwerkt.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit financieringsactiviteiten welke betrekking hebben op alle kasstromen met participanten en kasstromen uit beleggingsactiviteiten welke betrekking hebben op de operationele activiteiten van het fonds.

De liquiditeiten bestaan uit de liquide middelen en de schulden aan kredietinstellingen.

Waarderingsgrondslagen

Tenzij anders vermeld, zijn de activa en passiva in de balans opgenomen voor de verkrijgingsprijs inclusief kosten. Beleggingen worden vervolgens gewaardeerd tegen reële waarde. De wijze waarop deze reële waarde wordt bepaald wordt nader toegelicht in de paragraaf Bepaling waardering beleggingen.

Beleggingen

De aandelen- en fondsbeleggingen worden geclassificeerd als investeringen in eigen-vermogensinstrumenten.

Criteria voor opname in de balans

Het fonds neemt financiële instrumenten in de balans op zodra zij partij wordt in de contractuele bepalingen van het financiële instrument. De reële waarde van de financiële instrumenten bij eerste opname is gelijk aan de kostprijs van de financiële instrumenten.

Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het financieel instrument aan een derde worden overgedragen.

Verwerking van aan- en verkopen van beleggingen

Aan- en verkopen van beleggingen worden in de balans verwerkt op transactiedatum.

Verwerking transactiekosten

Transactiekosten bij aankoop van beleggingen worden als onderdeel van de kostprijs geactiveerd en worden als onderdeel van de ongerealiseerde waardeveranderingen op beleggingen in de winst-en-verliesrekening verantwoord. Aan het einde van het boekjaar zijn als gevolg hiervan geen transactiekosten geactiveerd. Transactiekosten bij verkoop van beleggingen worden als onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen verantwoord. Transactiekosten bij aankopen van derivaten worden direct in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

Bepaling waardering beleggingen

De beleggingen bestaande uit participaties in andere Aegon beleggingsfondsen, worden gewaardeerd tegen reële waarde, zijnde de intrinsieke waarde van de participatie van deze fondsen. De intrinsieke waarde van deze fondsen wordt elke dag dat de Nederlandse beurs open is vastgesteld en weerspiegelt de reële waarde van deze Aegon beleggingsfondsen op het moment van vaststellen van de intrinsieke waarde. De intrinsieke waarde van alle Aegon beleggingsfondsen waarin wordt belegd wordt minstens één keer per jaar gecontroleerd door de onafhankelijke externe accountant in het kader van de jaarlijkse controle van het fonds.

De marktwaarde van callgelden wordt bepaald aan de hand van de theoretische prijs, berekend met behulp van data uit actieve markten.

De marktwaarde van valutatermijncontracten wordt bepaald met behulp van een standaard model waarbij via een interface met Bloomberg de quotes en parameters worden ingelezen.

Presentatie derivaten

De positieve marktwaarde van de derivaten wordt onder de beleggingen gepresenteerd. De negatieve marktwaarde van derivaten wordt als beleggingen aan de passiefzijde van de balans gepresenteerd. Eventuele saldering van derivaten in de balans vindt plaats indien aan de salderingsvoorwaarden is voldaan. In het mutatieoverzicht beleggingen is het gesaldeerde verloop van de derivatenposities per type derivaat weergegeven.

Vorderingen en schulden

Vorderingen en schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Na eerste verwerking worden vorderingen en schulden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vordering of schuld.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Fondsvermogen

In het fondsvermogen worden de transacties met de participanten van het fonds verwerkt en wordt het resultaat na bestemming toegevoegd. De transacties met participanten worden verwerkt tegen de toe- of uittredingskoers exclusief de eventuele op- of afslagvergoeding of swing pricing factor.

3.4.2 Beleggingen

Mutatieoverzicht beleggingen		
(bedragen x € 1.000)	2024	2023
<i>Beleggingsfondsen</i>		
Beginstand	38.674	40.791
Aankopen	5.566	31.879
Verkopen	(11.689)	(37.830)
Waardeveranderingen	4.544	3.834
Eindstand	37.095	38.674
<i>Callgelden</i>		
Beginstand	(108)	-
Saldo opnames en uitzettingen	108	(108)
Eindstand	-	(108)

Onderstaand is de verdeling van de beleggingsportefeuille naar de wijze van waardering weergegeven:

Beleggingen naar wijze van waardering		
(bedragen x € 1.000)	2024	2023
Afgeleid van genoteerde marktprijzen	37.095	38.566
Totaal einde boekjaar	37.095	38.566

3.4.3 Risico's ten aanzien van de financiële instrumenten

In deze paragraaf staan de belangrijkste risico's weergegeven van de financiële instrumenten binnen het fonds.

Prijrisico

Het prijrisico kan worden onderscheiden in:

- Valutarisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument zal fluctueren als gevolg van veranderingen van valutawisselkoersen;
- Marktrisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument zal fluctueren als gevolg van veranderingen van marktprijzen, veroorzaakt door factoren die uitsluitend gelden voor het individuele instrument of de emittent hiervan, of door factoren die alle instrumenten die verhandeld worden in de markt beïnvloeden;
- Renterisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument zal fluctueren als gevolg van veranderingen in de marktrente.

Het begrip prijrisico omvat niet alleen de kans op verliezen maar ook de kans op winsten.

Valutarisico

Het fonds belegt via onderliggende fondsen in beleggingen welke luiden in vreemde valuta en is hierdoor indirect blootgesteld aan een significant valutarisico.

Marktrisico

Het risico dat gelopen wordt als gevolg van veranderingen in marktprijzen wordt beperkt door de beleggingen in de portefeuille zoveel mogelijk te spreiden naar regio's en sectoren.

Portefeuilleoverzicht				
(bedragen x € 1.000)				
	2024		2023	
Belegging	Bedrag	% van de NAV	Bedrag	% van de NAV
AEGON World Equity Alpha Beta Pool (C)	14.700	39,7	16.703	43,2
AEGON GL SUST SOV BOND FUN EUR CL Z ACC	5.973	16,1	5.759	14,9
Aegon Euro Credits Fund-Z EUR Acc	3.730	10,1	4.235	11,0
AEGON Hypotheken Pool	2.966	8,0	3.097	8,0
AEGON Global Real Estate Pool	2.426	6,5	1.552	4,0
AEGON ALTERNATIVE RISK PRE FD-I EUR ACC	2.245	6,1	1.931	5,0
AEGON European ABS Fund-Z EUR Acc	1.495	4,0	1.160	3,0
AEGON EMERG MAR DEBT FUND EUR CL Z ACC H	-	-	1.159	3,0
AEGON US HIGH YIELD FUND EURO CL Z H ACC	935	2,5	1.158	3,0
AEGON EUR HIGH YIEL BON FUND EUR C Z ACC	934	2,5	773	2,0
AEGON Global Commodity Pool	-	-	762	2,0
AEGON Emerging Market Debt Fund (EUR)	746	2,0	-	-
AEGON Global Commodity Fund	571	1,5	-	-
AEGON Global TAA+ Pool	374	1,0	384	1,0
Totaal per 31 december	37.095	100,0	38.673	100,0

Renterisico

Het fonds belegt via de onderliggende beleggingsfondsen indirect in vastrentende financiële instrumenten en / of obligatiefutures en is hierdoor indirect blootgesteld aan een significant renterisico.

Kasstroorrisico

Kasstroorrisico is het risico dat toekomstige kasstromen verbonden aan een financieel instrument zullen fluctueren in omvang.

Het fonds belegt via onderliggende fondsen in financiële instrumenten met een variabele rentevergoeding en is hierdoor indirect blootgesteld aan een significant kasstroorrisico.

Kredietrisico

Kredietrisico is het risico dat de contractpartij van een financieel instrument niet aan haar verplichting zal voldoen, waardoor het fonds een financieel verlies te verwerken krijgt.

Het bedrag dat het beste het maximale kredietrisico weergeeft bedraagt € 526.000 (2023: € 1.136.000). Inclusief de financiële instrumenten gevoelig voor kredietrisico in de onderliggende beleggingsfondsen is het bedrag dat het beste het maximale kredietrisico weergeeft € 18.250.000 (2023: € 19.623.000). Het fonds belegt in financiële instrumenten welke gevoelig zijn voor kredietrisico en is hierdoor blootgesteld aan een significant kredietrisico.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico, ook wel 'funding-risico' genoemd, is het risico dat het fonds niet de mogelijkheid heeft om de financiële middelen te verkrijgen die nodig zijn om aan de verplichtingen uit hoofde van de financiële instrumenten te voldoen. Liquiditeitsrisico kan onder meer ontstaan doordat een financieel actief niet op korte termijn kan worden verkocht tegen nagenoeg de reële waarde.

De participaties van het fonds zijn dagelijks verhandelbaar. Via de onderliggende fondsen het fonds in vrij verhandelbare beursgenoteerde beleggingen. Het fonds is hierdoor niet blootgesteld aan een significant liquiditeitsrisico.

3.4.4 Fondsvermogen

Mutatieoverzicht fondsvermogen			
(bedragen x € 1.000)	2024	2023	
Vermogen participanten			
Beginstand	38.666	40.787	
Uitgifte van participaties	339	51	
Inkoop van participaties	(6.313)	(5.842)	
Eindstand	32.692	34.996	
Netto resultaat verslagperiode	4.400	3.670	
Totaal fondsvermogen	37.092	38.666	

Verloopoverzicht participaties			
	2024	2023	
Beginstand	1.285.609	1.487.640	
Uitgifte van participaties	10.551	1.795	
Inkoop van participaties	(195.962)	(203.826)	
Eindstand	1.100.198	1.285.609	

Meerjarenoverzicht				
	2024	2023	2022	
Fondsvermogen (x € 1.000)	37.092	38.666	40.787	
Aantal uitstaande participaties (stuks)	1.100.198	1.285.609	1.487.640	
Intrinsieke waarde per participatie in €	33,71	30,08	27,42	
Rendement (intrinsieke waarde)	12,10%	9,70%	(11,93%)	

3.4.5 Schulden aan kredietinstellingen

De schulden aan kredietinstellingen bestaan uit kortlopende schulden in rekening courant met de bankier van het fonds.

3.4.6 Overlopende passiva

Overlopende passiva			
(bedragen x € 1.000)	2024	2023	
Nog te betalen beheervergoeding	5	6	
Totaal einde boekjaar	5	6	

3.4.7 Winst-en-verliesrekening

Grondslagen voor resultaatbepaling

In de winst-en-verliesrekening worden baten en lasten verantwoord die gedurende het boekjaar voortvloeien uit de bedrijfsactiviteiten. Aan- en verkoopkosten van beleggingen en derivaten worden direct in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

Dividendopbrengsten

Dividenden worden verantwoord op ex-dividend datum, rekening houdend met de eventuele niet terugvorderbare dividendbelasting.

Renteopbrengsten en -lasten

Rente wordt verantwoord in de periode waarop zij betrekking heeft. Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva.

Waardeveranderingen beleggingen

Dit betreft de indirecte beleggingsopbrengsten uit hoofde van gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen en valutakoersverschillen. Deze opbrengsten worden verwerkt in de periode waarop zij betrekking hebben.

Onder waardeveranderingen beleggingen worden de gerealiseerde en niet-gerealiseerde koers- en valutaresultaten over het boekjaar verantwoord. De gerealiseerde koers- en valutaresultaten worden bepaald als het verschil tussen de verkoopwaarde en de gemiddelde historische aankoopwaarde. De niet-gerealiseerde koers- en valutaresultaten worden bepaald als de mutatie in de ongerealiseerde koers- en valutaresultaten gedurende het boekjaar. De terugboeking van in voorgaande jaren verwerkte niet-gerealiseerde koers- en valutaresultaten is opgenomen in de niet-gerealiseerde koers- en valutaresultaten bij realisatie van deze resultaten.

Kosten

Kosten worden verwerkt in de periode waarop zij betrekking hebben.

3.4.8 Indirect resultaat

Waardeveranderingen beleggingen		
(bedragen x € 1.000)	2024	2023
Gerealiseerde koers- en valutawinsten op beleggingsfondsen	2.746	6.574
Gerealiseerde koers- en valutaverliezen op beleggingsfondsen	(6)	(2.869)
Ongerealiseerde koers- en valutawinsten op beleggingsfondsen	2.104	5.180
Ongerealiseerde koers- en valutaverliezen op beleggingsfondsen	(300)	(5.051)
Totaal waardeveranderingen beleggingen	4.544	3.834

3.4.9 Op- en afslagvergoeding

De op- en afslag bedraagt 0,12% over het transactiebedrag en komt ten gunste van het fonds. Tot 31 oktober 2024 bedroeg de op- en afslag 0,14%.

3.4.10 Kostenparagraaf

Geïdentificeerde transactiekosten		
(bedragen x € 1.000)	2024	2023
Beleggingsfondsen	11	46
Totaal transactiekosten binnen het fonds	11	46

Beheervergoeding

De beheervergoeding bedraagt 0,48% per jaar.

Service fee

De service fee wordt dagelijks in rekening gebracht op basis van de intrinsieke waarde van het fonds ultimo van de voorafgaande handelsdag. De service fee bedraagt 0,03% per jaar over het fondsvermogen tot € 500 miljoen. Over het fondsvermogen van € 500 miljoen tot € 1,5 miljard geldt een service fee van 0,025%. Over het fondsvermogen boven € 1,5 miljard geldt een service fee van 0,02%.

De accountantskosten voor het onderzoek van het jaarverslag en eventuele fiscale adviezen en andere niet-controlediensten worden door de beheerder betaald uit de service fee. De kosten voor de accountantscontrole over het boekjaar 2024 bedraagt EUR 6.813. De externe accountant heeft geen fiscale adviezen noch niet-controlediensten voor het fonds uitgevoerd.

Lopende kosten factor (LKF)

De LKF is een maatstaf voor doorlopende kosten die door een fonds in rekening worden gebracht gedurende de verslagperiode. Voor de berekening van de lopende kosten zijn de volgende uitgangspunten van belang:

- De LKF geeft de verhouding weer tussen de doorlopende kosten en de gemiddelde intrinsieke waarde. De doorlopende kosten omvatten alle kosten die gedurende de verslagperiode ten laste van het fondsvermogen zijn gebracht, met uitzondering van de op- en afslagen van toe- en uittredende participanten, eventuele prestatievergoedingen en transactiekosten van beleggingen en interestkosten op bankrekeningen. Het betreffende fonds kan beleggen in andere door Aegon Investment Management beheerde fondsen. In de berekening van de doorlopende kosten van een fonds zijn dan naast de kosten die rechtstreeks verantwoord worden in een fonds, tevens begrepen de doorlopende kosten van andere Aegon fondsen waarin een fonds belegt en de kosten vanuit fee sharing agreements;
- De gemiddelde intrinsieke waarde is gebaseerd op de intrinsieke waarden op elke dag dat de intrinsieke waarde van een fonds is bepaald gedurende de verslaggevingsperiode;

In de onderstaande tabel worden de gerealiseerde kosten over het boekjaar weergegeven:

LKF	2024	2023
(bedragen x € 1.000)		
Gemiddelde intrinsieke waarde	38.443	39.783
Totale kosten binnen het fonds inclusief fee sharing agreements	197	203
Toegerekende kosten onderliggende Aegon beleggingsfondsen	12	4
Toegerekende kosten onderliggende extern beheerde beleggingsfondsen	(3)	28
Totale kosten	206	235
LKF	0,53%	0,59%
Toegerekende prestatievergoeding extern beheerde fondsen	0,00%	0,00%

Omloop Factor (OF)

De OF geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille van het fonds waardoor inzicht wordt gegeven in de mate waarin actief in de beleggingsportefeuille wordt gemuteerd als gevolg van beleggingsbeslissingen. Met deze indicator wordt een indruk verkregen van de transactiekosten die gemoeid zijn met het portefeuillebeheer. Actief portefeuillebeheer brengt hogere transactiekosten met zich mee. Een OF van 200 geeft bijvoorbeeld aan dat voor twee maal de waarde van het gemiddelde fondsvermogen aan- en verkooptransacties zijn uitgevoerd naast aan- en verkooptransacties als gevolg van toe- of uittredingen. In de berekening van de OF zijn opnames en uitzettingen van callgeld niet meegenomen.

De inkopen en uitgaven van participaties worden op dagbasis gesaldeerd teneinde de daadwerkelijke in- of uitstroom op dagbasis te bepalen. Hierdoor wordt de in- of uitstroom beter afgestemd op de aan- en verkopen als gevolg van transacties met participanten. De bedragen kunnen hierdoor afwijken van de bedragen die staan weergegeven in het vermogen en het kasstroomoverzicht.

Een fonds kan deels of geheel beleggen in andere Aegon beleggingsfondsen waarbinnen de feitelijke aan- en verkopen van beleggingen plaatsvinden. De OF van de onderliggende Aegon beleggingsfondsen is meer relevant en wordt toegelicht in de jaarrekening van het desbetreffende Aegon beleggingsfonds.

De OF wordt als volgt berekend:

$$[(\text{Totaal 1} - \text{Totaal 2}) / X] * 100$$

Totaal 1: het totaal bedrag aan effectentransacties (effectenaankopen + effectenverkopen)

Totaal 2: het totaal bedrag aan transacties (uitgifte + inkopen) van deelnemingsrechten van de beleggingsinstelling

X: de gemiddelde intrinsieke waarde van de beleggingsinstelling (bepaald conform methodiek LKF hiervoor).

OF	2024	2023
(bedragen x € 1.000)		
Effecten aankopen	5.566	31.879
Effecten verkopen	11.689	37.830
Totaal effectentransacties	17.255	69.709
Uitgifte participaties	339	51
Inkoop participaties	5.890	6.136
Totaal mutaties in participaties	6.229	6.187
Gemiddelde intrinsieke waarde	38.443	39.783
OF	29	160

Verbonden partijen

Alle transacties met verbonden partijen zijn aangegaan onder normale marktvoorwaarden. Hieronder zijn volledigheidshalve de verbonden partijen genoemd en wordt ingegaan op de overeenkomsten met de verbonden partijen.

Beheerder

De fondsen maken gebruik van de diensten van de beheerder, AIM, en hebben zelf geen personeel in dienst. Het personeel waarvan AIM gebruik maakt, is in dienst van Aegon Employees Netherlands B.V. De kosten voor het gebruik van het personeel van de beheerder worden gedekt door de beheervergoeding die door het fonds aan de beheerder wordt betaald.

Juridisch eigenaar

Aegon Custody B.V. is juridisch eigenaar van de beleggingen. Aegon Custody B.V. is opgericht op 25 april 1991, en is een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, gevestigd op Aegonplein 50, 2591 TV te 's-Gravenhage en een 100% dochter van Aegon Asset management Holding B.V. Zij is ingeschreven in het Handelsregister te 's-Gravenhage onder nummer 27134727.

Aegon Ltd.

Aegon Ltd. verleent ten behoeve van de fondsen, welke vertegenwoordigd worden door de beheerder en Juridisch eigenaar, de volgende diensten:

- Cashmanagement: Aegon Ltd. verzorgt het dagelijkse cashmanagement en beheert de totale cashpool van de fondsen;
- Valutamanagement: Aegon Ltd. is de tegenpartij ten behoeven van bepaalde fondsen die niet zelf beschikken over een bankrekening in vreemde valuta bij valutatransacties. Alle settlements en corporate actions in vreemde valuta van deze fondsen worden geboekt op de valutarekeningen van Aegon Ltd. en doorbelast naar de euro rekening van desbetreffende fondsen.

Aegon Derivatives N.V.

Voor het afsluiten van OTC derivaten: binnen het kader van de derivaten policy van Aegon Ltd. worden lange termijn OTC derivaten afgesloten op naam van Aegon Derivatives N.V. De beheerder is verplicht vooraf te toetsen of het gebruik van het desbetreffende instrument is toegestaan binnen het door Aegon Ltd. of het in de prospectus van het fonds geformuleerde beleid. Effectief heeft het fonds Aegon Derivatives N.V. als tegenpartij en heeft Aegon Derivatives N.V. de externe partijen als tegenpartij. Het collateral wordt op dagbasis afgerekend door Aegon Derivatives N.V. met de fondsen. Aegon Derivatives N.V. is een tussenschakel ten behoeve van het efficiënt managen van de derivaten exposure voor de fondsen.

a.s.r.

Aegon Group heeft een strategisch belang in a.s.r. met bijbehorende rechten. AIM blijft onderdeel van Aegon Group. AIM heeft met a.s.r. een lange termijn vermogensbeheerovereenkomst afgesloten voor het beheer van onder meer de illiquide beleggingen van Aegon Nederland en a.s.r., beleggingen van Aegon's premiepensioeninstelling Cappital, a.s.r.'s hypotheekfondsen, het a.s.r.'s private debt fonds en het a.s.r.'s renewable energy fonds.

Aegon Asset Management UK plc

Met Aegon Asset Management UK plc zijn in een service level agreement afspraken gemaakt over de berekening van fund en benchmark performance die de beheerder gebruikt voor de rapportages en verslaggeving van de fondsen.

Aegon USA Investment Management, LLC

Met Aegon USA Investment Management LLC zijn in een Investment Management Agreement afspraken gemaakt over het managen van de Amerikaanse portefeuille.

Uitbesteding van taken

De beheerder heeft in het kader van het beheer van het fonds aan de volgende partijen taken gedelegeerd:

- Aegon Asset Management Hungary B.V.: shared service centre voor transaction processing en performance measurement;
- Aegon Derivatives N.V.: dienstverlening voor cash en collateral management;
- Aegon EDC Limited: dienstverlening op het gebied van IT infrastructuur;
- Aegon USA Investment Management LLC : externe vermogensbeheerder voor bepaalde aandelenportefeuilles;
- Externe vermogensbeheerder(s) voor beheer van de beleggingsportefeuille;
- Citibank N.A. (London Branch): operationele uitvoering van sec lending transacties en fund accounting alsmede corporate actions;
- Aegon Ltd. (Group Treasury): dienstverlening op het gebied van cash management;
- Aegon Asset Management UK Plc.I: berekening van fund performance en benchmark performance.

Aansprakelijkheid van de bewaarder

De bewaarder is jegens het fonds, en de participanten aansprakelijk voor het verlies van een in bewaarneming genomen financieel instrument door de bewaarder of door een derde aan wie de bewaarneming is overgedragen. De bewaarder is niet aansprakelijk indien hij kan aantonen dat het verlies het gevolg is van een externe gebeurtenis waarover hij redelijkerwijs geen controle heeft en waarvan de gevolgen onvermijdelijk waren, ondanks alle inspanningen om ze te verhinderen.

De bewaarder is jegens het fonds en de participanten eveneens aansprakelijk voor alle andere verliezen die zij ondervinden doordat de bewaarder zijn verplichtingen uit hoofde van deze bewaarovereenkomst met opzet of door nalatigheid niet naar behoren nakomt. Participanten kunnen de aansprakelijkheid van de bewaarder indirect inroepen door middel van de beheerder. Indien de beheerder niet aan een dergelijk verzoek wil mee werken zijn de participanten bevoegd om de schadeclaim rechtstreeks bij de bewaarder in te dienen.

Hard commissions en softdollar arrangementen

Het fonds maakt geen gebruik van overeenkomsten met hard commissions. Met betrekking tot softdollar arrangementen is AIM compliant aan de wettelijk verankerde Fund Governance Principles. AIM ontvangt tegen betaling onderzoek van brokers. Het ontvangen onderzoek komt ten goede aan het fonds en haar participanten.

Voorstel resultaatbestemming

De beheerder stelt voor om het resultaat over het boekjaar toe te voegen aan het fondsvermogen participanten.

3.4.11 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan welke nadere toelichting behoeven.

Den Haag, 26 maart 2025

De beheerder

Aegon Investment Management B.V., namens deze:

D.F.R. Jacobovits de Szeged
W.H.M. van de Kraats
T.E.J.F. Stassen

4 Overige gegevens

4.1 Belangen van de beheerder

De directieleden van de beheerder hebben gedurende 2024 geen direct of indirect belang in het fonds dan wel in een door het fonds aangestelde externe manager gehad.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de participanten en de beheerder van Maatschappijbelegging

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening voor het boekjaar geëindigd op 31 december 2024 van Maatschappijbelegging te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Maatschappijbelegging per 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2024;
- de winst-en-verliesrekening over 2024;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Maatschappijbelegging (de beleggingsinstelling) zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Onze focus op fraude en het niet-naleven van wet- en regelgeving

Onze verantwoordelijkheid

Hoewel wij niet verantwoordelijk zijn voor het voorkomen van fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving en van ons niet verwacht kan worden dat wij het niet-naleven van alle wet- en regelgeving ontdekken, is het onze verantwoordelijkheid om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Onze controleaanpak met betrekking tot frauderisico's

Wij hebben de risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de beleggingsinstelling en de omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop de beheerder inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij verwijzen naar paragraaf 'Risicobeheer' van het jaarverslag, waarin de (fraude)risicoanalyse van de beheerder is opgenomen.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de Aegon Code of Conduct, Whistleblower Policy, Code of Ethics, Conflict of Interest Policy en de incidentenregistratie. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij houden rekening met het risico dat het management interne beheersmaatregelen kan doorbreken, aangezien dit risico in alle organisaties aanwezig is. Vanwege dit risico hebben wij onder meer schattingen beoordeeld op tendenties die mogelijk een risico vormen op een afwijking van materieel belang, met name gericht op belangrijke gebieden die oordeelsvorming vereisen en significante schattingsposten, zoals toegelicht in Grondslagen van waardering en resultaatbepaling en de berekeningsmethodiek van ratio's' in de toelichting op de balans en de winst- en verliesrekening.

Ook hebben wij data analyse gebruikt om journalposten met een verhoogd risico te signaleren en te toetsen en de zakelijke beweegredenen of het ontbreken daarvan beoordeeld van bijzondere transacties, waaronder die met verbonden partijen.

Verder hebben wij specifieke werkzaamheden verricht vanwege integriteitsrisico's vanuit de potentiële belangentegenstellingen tussen de beheerder en de participanten van de beleggingsinstelling (en eventuele andere betalingen uit de activa van de beleggingsinstelling) die opbrengsten zijn voor de beheerder of voor aan de beheerder gelieerde partijen, aanleiding tot dit risico. Derhalve hebben wij onder andere vastgesteld dat de beheervergoeding en de service fee zijn berekend in overeenstemming met het prospectus en op basis van de gecontroleerde financiële informatie in de jaarrekening of de onderliggende financiële administratie.

Wij hebben geen frauderisico geïdentificeerd ten aanzien van de opbrengstenverantwoording, in aanvulling op het risico dat het management interne beheersmaatregelen kan doorbreken.

Wij hebben kennisgenomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij AEGON Asset Management Holding B.V., waaronder de interne accountantsdienst en de afdelingen juridische zaken, compliance en risk.

Uit de door ons geïdentificeerde frauderisico's, ontvangen inlichtingen en andere beschikbare informatie volgen geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude met een mogelijk materieel belang voor het beeld van de jaarrekening.

Onze controleaanpak met betrekking tot het risico van niet voldoen aan wet- en regelgeving

Wij hebben passende controlewerkzaamheden verricht inzake de naleving van de bepalingen van de relevante wet- en regelgeving die van directe invloed zijn op de verantwoorde bedragen en toelichtingen in de jaarrekening. Daarnaast hebben wij de omstandigheden ingeschat met betrekking tot het risico van niet-naleven van wet- en regelgeving waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze van materiële invloed kunnen zijn op de jaarrekening. In lijn met NBA-handreiking 1142, "Specifieke verplichtingen volgens de toezichtwet- en regelgeving voor de interne auditor en de externe accountant van beleggingsondernemingen, (beheerders van) alternatieve beleggingsinstellingen en (beheerders van) instellingen voor collectieve belegging in effecten", is onze inschatting gemaakt op basis van onze ervaring in de sector, door afstemming met de beheerder, het kennismaken van de systematische integriteitsrisicoanalyse (SIRA) van de beheerder, het lezen van notulen, het kennismaken van rapporten van de interne accountantsdienst — met relevantie voor (het beheer van) de beleggingsinstellingen — en van de compliance afdeling. en het uitvoeren van gegevensgerichte werkzaamheden gericht op transactiestromen, jaarrekeningposten en toelichtingen.

Wij hebben verder kennisgenomen van rapporten van de afdeling juridische zaken en correspondentie met toezichthouders. Wij zijn alert gebleven op indicaties voor een (mogelijke) niet-naleving gedurende de controle. Ten slotte hebben wij schriftelijk de bevestiging ontvangen dat alle bekende gebeurtenissen van niet-naleving van wet- en regelgeving met ons zijn gedeeld.

Onze controleaanpak met betrekking tot de continuïteitsveronderstelling

Zoals toegelicht in het onderdeel 'Vergelijking met voorgaand jaar' van de toelichting op de balans en de winst- en verliesrekening, is de jaarrekening opgemaakt op basis van de continuïteitsveronderstelling. Bij het opmaken van de jaarrekening heeft de beheerder een specifieke beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van de beleggingsinstelling om haar continuïteit te handhaven en de activiteiten voort te zetten voor de voorzienbare toekomst.

Wij hebben de specifieke beoordeling met de beheerder besproken en professioneel-kritisch geëvalueerd. Wij hebben overwogen of de specifieke beoordeling van de beheerder op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, alle relevante gebeurtenissen en omstandigheden bevat waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan

voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen materiële onzekerheden ten aanzien van de continuïteit geïdentificeerd. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een beleggingsinstelling de continuïteit niet langer kan handhaven.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De beheerder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de beheerder voor de jaarrekening

De beheerder is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de beheerder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de beheerder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de beheerder afwegen of de beleggingsinstelling in staat is om de werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de beheerder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de beheerder het voornemen heeft om de beleggingsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De beheerder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben, waar relevant, professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. De sectie “Informatie ter ondersteuning van ons oordeel” hierboven, bevat een informatieve samenvatting van onze verantwoordelijkheden en de uitgevoerde werkzaamheden als basis voor ons oordeel. Onze controle bestond verder onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico’s dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, het in reactie op deze risico’s bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de beleggingsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de beheerder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

EY Accountants B.V.
Cross Towers, Antonio Vivaldistraat 150
1083 HP Amsterdam, Netherlands
Postbus 7925
1008 AC Amsterdam, Netherlands

Tel: +31 88 407 10 00
Fax: +31 88 407 10 05
ey.com

Communicatie

Wij communiceren met de beheerder onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 26 maart 2025

EY Accountants B.V.

w.g. Q. Tsar RA

Periodieke duurzaamheidstoelichting Maatschappijbelegging

Model voor de periodieke informatieverschaffing voor de financiële producten als bedoeld in artikel 8, leden 1, 2 en 2 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 6, lid 1, van Verordening (EU) 2020/852

Productbenaming: Maatschappijbelegging

Identificatiecode voor juridische entiteiten (LEI): 549300GDCAC7JK2P5D91

Ecologische en/of sociale kenmerken (E/S-kenmerken)

Had dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

Ja

Er zijn duurzame beleggingen met een milieudoelstelling gedaan: ____%

in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU- taxonomie

in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU- taxonomie

Er zijn duurzame beleggingen met een sociale doelstelling gedaan: ____%

Nee

Het product promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken en hoewel het geen duurzame beleggingen als doelstelling had, had het een minimumaandeel duurzame beleggingen van 1,11%

met een milieudoelstelling in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU- taxonomie

met een milieudoelstelling in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU- taxonomie

met een sociale doelstelling

Het product promootte E/S-kenmerken, maar deed geen duurzame beleggingen

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een milieudoelstelling of een sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan milieu- of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU Taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852, waarbij een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten** is vastgesteld. In de verordening is geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten vastgesteld. Duurzame beleggingen met een milieudoelstelling kunnen al dan niet in overeenstemming zijn met de taxonomie.

In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Dit mandaat heeft vermeden te beleggen in bedrijven en landen waarvan is vastgesteld dat ze aanzienlijke negatieve gevolgen hebben voor duurzaamheidsfactoren, waaronder, maar niet beperkt tot, klimaatverandering, biodiversiteit en mensenrechten, door zich aan het uitsluitingsbeleid te houden.

Nieuwe beleggingen

In de verslagperiode is niet belegd in emittenten waarvan is vastgesteld dat zij betrokken zijn bij uitgesloten activiteiten.

Bestaande posities

Posities die niet langer voldeden aan het Aegon AM NL Sustainability Risks and Impacts Policy zijn in de verslagperiode actief beheerd en afgewikkeld.

Na de Russische inval in Oekraïne heeft Aegon Investment Management B.V. in maart 2022 aangekondigd dat het in de toekomst geen beleggingen in Rusland of Wit-Rusland zal doen. Ook heeft het, het beleid inzake verantwoord beleggen overeenkomstig aangepast. Daarnaast heeft Aegon Investment Management B.V. ook gekeken naar mogelijkheden om haar bestaande beleggingspositie in Russische en Wit-Russische emittenten te verminderen. Hierbij zijn de belangen van alle belanghebbenden in overweging zijn genomen. Het verminderen van deze posities was een uitdaging vanuit financieel en juridisch oogpunt. Dit is de reden dat deze investeringen werden aangehouden en afgewaardeerd naar 0 nadat zij op de uitsluitingslijst waren geplaatst. De posities in deze emittenten zijn nu verwaarloosbaar.

● **Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?**

Duurzaamheidsindicator	Eenheid	Waarde
Aandeel van investeringen in bedrijven die >0% van hun inkomsten halen uit de winning en productie van thermische kolen.	(% betrokken)	0
Aandeel van investeringen in bedrijven die meer dan 10Mt thermische kolen per jaar produceren.	(% betrokken)	0
Aandeel van investeringen in bedrijven die nieuwe thermische kolenmijnen ontwikkelen of bestaande mijnen uitbreiden.	(% betrokken)	0
Aandeel van investeringen in bedrijven die >5% van hun inkomsten halen uit kolengestookte elektriciteitsproductie.	(% betrokken)	0
Aandeel van investeringen in bedrijven die nieuwe kolengestookte energieopwekkingscapaciteit van minstens 100MW ontwikkelen.	(% betrokken)	0
Aandeel van investeringen in bedrijven die niet in lijn zijn met het Akkoord van Parijs, geclassificeerd als "niet in lijn" volgens de interne scoringsmethodologie van AVB.	(% betrokken)	0
Aandeel van investeringen in bedrijven die >5% van hun inkomsten halen uit de productie en het transport van onconventionele olie en gas.	(% betrokken)	0
Aandeel van grondstoffeninvesteringen in alle vormen van olie, aardgas en kolen.	(% betrokken)	0
Aandeel van investeringen in bedrijven die >50% van hun inkomsten halen uit kernenergieproductie, kernonderdelen en -diensten, en/of uraniummijnbouw.	(% betrokken)	0
Aandeel van investeringen in bedrijven die palmolie produceren of distribueren waarvan <95% is gecertificeerd volgens de strengste RSPO-normen.	(% betrokken)	0
Aandeel van investeringen in bedrijven die bossen beheren met <60% FSC-certificeringsdekking (of een gelijkwaardige certificering).	(% betrokken)	0
Aandeel van investeringen in bedrijven die >0% van hun inkomsten halen uit de productie van tabak en tabaksproducten.	(% betrokken)	0
Aandeel van investeringen in bedrijven die actief zijn in de gokindustrie en >0% van hun inkomsten uit deze activiteit halen.	(% betrokken)	0
Aandeel van investeringen in bedrijven die controversiële wapens produceren en/of verkopen, en >0% van hun inkomsten uit deze activiteit halen.	(% betrokken)	0
Aandeel van investeringen in bedrijven die offensieve wapens produceren en/of verkopen, en >0% van hun inkomsten uit deze activiteit halen.	(% betrokken)	0
Aandeel van investeringen in bedrijven die defensieve, hulp- en/of dual-use producten produceren en/of verkopen wanneer er een risico bestaat dat deze tegen mensen worden gebruikt of aan dubieuze autoriteiten worden geleverd, en >10% van hun inkomsten halen uit offensieve wapens en >0% uit controversiële wapens.	(% betrokken)	0
Aandeel van investeringen in overheidsuitgevers die niet voldoen aan de milieu-uitsluitingscriteria.	(% betrokken)	0
Aandeel van investeringen in overheidsuitgevers die niet voldoen aan de sociale uitsluitingscriteria.	(% betrokken)	0
Aandeel van investeringen in overheidsuitgevers die niet voldoen aan de governance-uitsluitingscriteria.	(% betrokken)	0

**Duurzaamheids-
indicatoren** meten hoe wordt voldaan aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot

● **...en in vergelijking tot voorafgaande perioden?**

De duurzaamheidsindicatoren zijn in 2024 in lijn gebracht met die van ASR.

De waarden van de duurzaamheidsindicatoren zoals getoond in de bovenstaande tabel zijn onveranderd vergeleken met vorig jaar.

● **Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droeg de duurzame belegging bij tot die doelstelling?**

N.v.t.

● **Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan geen ernstige afbreuk gedaan aan ecologische of sociale duurzame beleggingsdoelstellingen?**

N.v.t.

— Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

N.v.t.

— Waren duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten? Details:

N.v.t.

In de EU-taxonomie is het beginsel “geen ernstige afbreuk doen” vastgesteld, dat inhoudt dat op taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie en dat vergezeld gaat van specifieke EU-criteria.

Het beginsel “geen ernstige afbreuk doen” is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen ook geen ernstige afbreuk doen aan milieu- of sociale doelstellingen.

Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Dit financieel product heeft rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren (Principal Adverse Impact indicators, hierna gerefereerd als PAIs) wanneer dit zinvol was en er voldoende gegevens beschikbaar waren (voor bepaalde soorten effecten of activaklassen zijn mogelijk weinig of geen PAI-gegevens beschikbaar). Derdenbeheerders hebben zich hieraan ook moeten committeren.

Uitsluitingen:

De uitsluitingscriteria in ons duurzaamheidsbeleid zijn opgesteld door middel van screening op bepaalde belangrijke ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren (klimaatverandering, mensenrechten, enz.).

Engagement:

De belangrijkste PAIs zijn gebruikt om engagementactiviteiten te identificeren en te prioriteren.

Research:

PAI-indicatoren zijn beoordeeld in onze analyses van emittenten.

Portefeuillebeheer:

PAIs werden beschouwd tijdens het portefeuillebeheerproces.

Sustainalytics PAI-gegevens zijn beschikbaar in Aladdin Explore, het front-office systeem dat wordt gebruikt door de portefeuilleneheerders.

PAI's zijn beoordeeld in context van de beleggingsrichtlijnen en doelstelling van het fonds. Dit op basis van voldoende beschikbare gegevens.

Risicobeheer:

PAI's worden besproken en beoordeeld tijdens risicovergaderingen.

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactor en die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

PAI-statistieken:

Ongunstige duurzaamheidsindicator	Metriek	Gevolgen 2024	
Klimaat- en andere milieugerelateerde indicatoren			
Uitstoot van broeikasgasemissies 	1. Broeikasgasemissies	Scope 1 BKG-emissies (tCO2eq)	602.85 (59%)
		Scope 2 BKG-emissies (tCO2eq)	174.25 (59%)
		Scope 3 BKG-emissies (tCO2eq)	8,352.01 (59%)
		Totale broeikasgasemissies (tCO2eq)	9,129.11 (59%)
	2. Ecologische voetafdruk	Koolstofvoetafdruk (tCO2eq/EURm)	242.54 (59%)
	3. Broeikasgas intensiteit van ondernemingen waarin wordt belegd	Broeikasgas intensiteit van ondernemingen waarin wordt belegd (tCO2eq/EURm)	577.31 (56%)
	4. Blootstelling aan bedrijven die actief zijn in de sector fossiele brandstoffen	Aandeel beleggingen in bedrijven die actief zijn in de fossiele sector	3.55% (61%)
	5. Aandeel in het verbruik en de productie van niet-hernieuwbare energie	Aandeel niet-hernieuwbare energieconsumptie van ondernemingen waarin wordt belegd uit niet-hernieuwbare energiebronnen in vergelijking met hernieuwbare energiebronnen, uitgedrukt als percentage	18.83% (35%)
		Aandeel niet-hernieuwbare energieproductie van ondernemingen waarin wordt belegd uit niet-hernieuwbare energiebronnen in vergelijking met hernieuwbare energiebronnen, uitgedrukt als percentage	0.72% (59%)
	6. Intensiteit van het energieverbruik per klimaatsector met een grote impact	Landbouw, bosbouw en visserij (GWh/EURm)	0.00 (0%)
		Bouwnijverheid (GWh/EURm)	0.00 (0%)
		Levering van elektriciteit, gas, stoom en airconditioning (GWh/EURm)	0.01 (1%)
		Verwerkende industrie (GWh/EURm)	0.04 (14%)
		Winning van delfstoffen (GWh/EURm)	0.01 (1%)
		Vastgoedactiviteiten (GWh/EURm)	0.03 (5%)
		Transport en opslag (GWh/EURm)	0.01 (1%)
		Watervoorziening, riolering, afvalbeheer en sanering (GWh/EURm)	0.00 (0%)
	Groot- en detailhandel in auto's en motorfietsen (GWh/EURm)	0.00 (2%)	

Biodiversiteit

7. Activiteiten die een negatieve invloed hebben op de biodiversiteit – kwetsbare gebieden

Aandeel beleggingen in ondernemingen waarvan de vestigingen/activiteiten zich in of nabij biodiversiteitsgevoelige gebieden bevinden, waar de activiteiten van die ondernemingen waarin wordt belegd een negatieve invloed hebben op die gebieden

0.01% (60%)

Watergehalte

8. Emissies naar water

Tonnen emissies naar water gegenereerd door ondernemingen waarin wordt belegd per miljoen EUR belegd, uitgedrukt als gewogen gemiddelde

0.00 (1%)

Afval

9. Gevaarlijk afval verhouding

Tonnen gevaarlijk afval geproduceerd door ondernemingen waarin wordt belegd per miljoen EUR belegd, uitgedrukt als gewogen gemiddelde

0.21 (22%)

Sociale zaken en werknemers, respect voor mensenrechten, anticorruptie en anti-omkoping

	10. Schendingen van de beginselen van het Global Compact van de VN en de OESO-richtlijnen voor Ondernemingen	Aandeel beleggingen in ondernemingen waarin is belegd en die betrokken zijn geweest bij schendingen van de UNGC - beginselen of de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen	2.16% (60%)
	11. Gebrek aan processen en nalevingsmechanismen en om toezicht te houden op de naleving van de UNGC-beginselen en de OESO-richtlijnen voor multinationale Ondernemingen	Aandeel beleggingen in ondernemingen waarin wordt belegd zonder beleid om toezicht te houden op de naleving van de UNGC-beginselen of de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen of mechanismen voor de behandeling van klachten om schendingen aan te pakken	10.15% (54%)
	12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen	Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen van ondernemingen waarin wordt belegd	0.52% (5%)
	13. Genderdiversiteit in het bestuur	Gemiddelde verhouding vrouwelijke tot mannelijke bestuursleden in ondernemingen waarin wordt belegd	16.55% (45%)
	14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoonsmijnen, Cluster Munitie)	Aandeel beleggingen in ondernemingen waarin wordt geïnvesteerd en die betrokken zijn bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0% (61%)

Indicatoren die van toepassing zijn op investeringen in overheden en supernationale bedrijven

	Ongunstige duurzaamheidsfactor	Metriek	Gevolgen 2024
Milieu	15. Broeikasgas intensiteit	Broeikasgas intensiteit van de landen waarin wordt geïnvesteerd (KtonCO2eq/EURm)	49.42 (14%)

Social	16.Landen waarin is geïnvesteerd en die te maken hebben met sociale schendingen	Aantal landen waarin is belegd die onderworpen zijn aan sociale schendingen (absoluut aantal en relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), zoals bedoeld in internationale verdragen en conventies, beginselen van de Verenigde Naties en, indien van toepassing, nationaal recht	28.50 / 2.51% (14%)
---------------	---	--	---------------------

Indicatoren die van toepassing zijn op beleggingen in vastgoedactiva

Ongunstige duurzaamheidsfactor	Metriek	Gevolgen 2024	
Fossiele brandstoffen	17.Blootstelling aan fossiele brandstoffen via vastgoedactiva	Aandeel beleggingen in vastgoedactiva die betrokken zijn bij de winning, opslag, transport of productie van fossiele brandstoffen	-
Energie efficiëntie	18.Blootstelling aan energieinefficiënte vastgoedactiva	Aandeel beleggingen in energie inefficiënt vastgoed	-

Andere indicatoren voor belangrijke ongunstige effecten

Ongunstige duurzaamheidsfactor	Metriek	Gevolgen 2024	
Uitstoot van broeikasgassen	2.4 Beleggen in bedrijven zonder initiatieven voor koolstof emissiereductie	Aandeel beleggingen in ondernemingen waarin wordt belegd zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie die gericht zijn op afstemming op de Overeenkomst van Parijs	26.62% (61%)
Mensenrechten	3.9 Gebrek aan een mensenrechtenbeleid	Aandeel beleggingen in bedrijven zonder mensenrechtenbeleid	24.52% (52%)

Andere staatsindicatoren voor belangrijke ongunstige effecten

Ongunstige duurzaamheidsfactor	Metriek	Gevolgen 2024	
	Aandeel obligaties dat niet is uitgegeven op grond van Uniewetgeving inzake ecologisch duurzame obligaties	Aandeel obligaties dat niet is uitgegeven op grond van Uniewetgeving inzake ecologisch duurzame obligaties	-
	Gemiddelde inkomensongelijkheidsscore	Gemiddelde inkomensongelijkheidsscore	0.35 (14%)

Gegevens verstrekt door

Algemene uitleg

PAI's zijn een gemiddelde van vier kwartalen. Vanaf 2024 zijn cash en derivaten opgenomen volgens aanvullende regelgevende richtlijnen.

PAI-gegevens zijn beschikbaar op het niveau van de uitgevende instelling. Om te rapporteren over de PAI's is een doorkijk nodig.

De berekening van bovenstaande PAI-statistieken volgt uit de technische richtsnoeren van de Gedelegeerde EU-verordening 2022/1288 en aanvullende informatie van de gepubliceerde Q&A's (inclusief JC 2022 47 en JC 2022 62) en gebruikt waar beschikbaar gegevens van onze externe dataleverancier als input. In het geval van onze hypotheekproducten worden de PAI-gegevens aangeleverd door Aegon Hypotheken BV. en ASR Levensverzekering N.V.

Volgens aanvullende richtlijnen van de toezichthouder worden de PAI's die worden weergegeven als portefeuillegewogen gemiddelde vanaf 2023 berekend door de absolute metriek te delen door alle beleggingen waarvoor een PAI theoretisch van toepassing is, inclusief investeringen waarvoor deze PAI mogelijk niet relevant is (zoals staatsobligaties). Voor de rapporten vóór 2023 werd de absolute metriek gedeeld door de som van de relevante beleggingen waarvoor deze PAI relevant was (bijv. voor de diversiteit van het bestuur zouden we bedrijven waarin wordt geïnvesteerd wel meenemen, maar staatsobligaties niet).

De dekkingspercentages houden rekening met alle investeringen binnen de portefeuille, in plaats van alleen in aanmerking komende beleggingen. Het rapporteert over de beschikbaarheid van gegevens voor alle posities, inclusief bedrijfsbelangen en staatsobligaties. De dekking wordt uitgedrukt als een percentage, dat het aandeel van posities met beschikbare gegevens per PAI-indicator vertegenwoordigt. De gerapporteerde dekkingsstatistieken zijn een gemiddelde van vier kwartalen.

Disclaimer

Alle rechten op de door Institutional Shareholder Services Inc. en haar gelieerde ondernemingen (ISS) verstrekte informatie berusten bij ISS en/of haar licentiegevers. ISS geeft geen uitdrukkelijke of impliciete garanties van welke aard dan ook en is niet aansprakelijk voor eventuele fouten, weglatingen of onderbrekingen in of in verband met enige door ISS verstrekte gegevens.

Externe ESG-gegevensleveranciers zijn geselecteerd als gegevensbronnen voor deze openbaarmaking over Principiële Nadelige Effecten. Voor bepaalde nadelige duurzaamheidsindicatoren is een beperkte hoeveelheid gegevens beschikbaar of helemaal niet beschikbaar (bijvoorbeeld voor ABS-instrumenten). De verhouding van geschatte versus gerapporteerde gegevens zal variëren per elk onderliggend gegevenspunt dat nodig is voor de berekening van die ESG-metriek. Voor bepaalde metrieken stellen externe ESG-gegevensleveranciers verdere informatie beschikbaar over de onderliggende gegevens, waarbij de bron van de gegevens wordt aangegeven: schatting op basis van een eigen model of publicaties door de uitgever. Bovendien kunnen gegevens die uit openbare bronnen zijn verkregen, ook tot op zekere hoogte geschat worden. De hier verstrekte informatie is deels gebaseerd op informatie van derden die niet onafhankelijk is geverifieerd door Aegon Investment Management B.V.. Aegon Investment Management B.V. heeft de rapporten van de huidige gegevensleverancier over de berekeningsmethodologie, gegevenskwaliteit en -zekerheid beoordeeld. De externe leveranciers bieden de garantie dat alle commercieel redelijke stappen worden ondernomen om naleving van een kwaliteitskader te garanderen. Aegon Investment Management B.V. gelooft dat het document op het moment van schrijven nauwkeurig is, maar het kan zonder kennisgeving worden gewijzigd. Gegevens toegeschreven aan een derde partij ("Gegevens van Derden") zijn eigendom van die derde partij en/of andere leveranciers (de "Gegevenseigenaar") en worden door Aegon Investment Management B.V. gebruikt onder licentie. Gegevens van Derden: (i) mogen niet gekopieerd of verspreid worden; en (ii) er wordt geen garantie gegeven dat ze nauwkeurig, volledig of tijdig zijn. Niemand van de Gegevenseigenaar, Aegon Investment Management B.V. of enige andere persoon verbonden aan, of van wie Aegon Investment Management B.V. Gegevens van Derden betreft, is aansprakelijk voor verliezen of aansprakelijkheden die voortvloeien uit het gebruik van Gegevens van Derden.

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Grootste aandeel beleggingen	Sector	% Activa	Land
AEGON Hypotheken BV	Hypothecaire producten	6,79	Nederland
World Bank Group/The	Overig	2,25	Supranationaal
Apple Inc.	Informatietechnologie	1,97	Verenigde Staten
European Investment Bank	Overig	1,78	Supranationaal
NVIDIA Corporation	Informatietechnologie	1,74	Verenigde Staten
Aegon Ltd.	Overig	1,63	Ierland
Microsoft Corporation	Informatietechnologie	1,54	Verenigde Staten
Canada	Overheid	1,29	Canada
Alphabet Inc.	Telecommunicatiediensten	1,13	Verenigde Staten
Amazon.com, Inc.	Cyclische goederen	1,13	Verenigde Staten
Federal Republic of Germany	Overheid	1,07	Duitsland
United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland	Overheid	0,87	Groot-Brittannië
Meta Platforms, Inc.	Telecommunicatiediensten	0,70	Verenigde Staten
Republic Of Italy	Overheid	0,69	Italië
Republic of Latvia	Overheid	0,67	Letland

De top 15 participaties zijn samengesteld op basis van directe participaties in emittenten en onderliggende investeringen van fondsen. Dit waar informatie beschikbaar was.

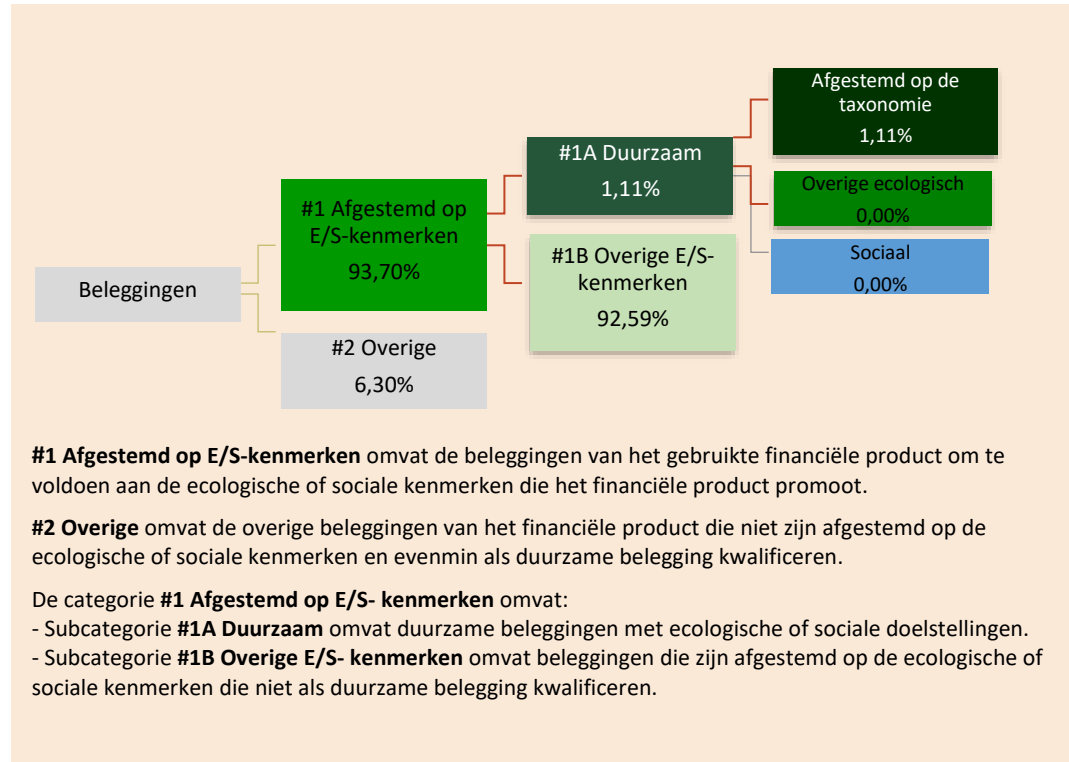
De lijst bevat de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het financiële product vormen tijdens de referentieperiode, te weten: 1-1-2024 t/m 31-12-2024

Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Hoe zag de activa-allocatie eruit?

De activa allocatie beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

In welke economische sectoren werd belegd?

Sector	% Activa
Financiële diensten	16,19%
Overheid	12,19%
Informatietechnologie	10,88%
Hypothecaire producten	9,64%
Vastgoed	6,89%
Cyclische goederen	6,71%
Overig	6,51%
Industrie	6,29%
Telecommunicatiediensten	5,09%
Gezondheidszorg	4,46%
Niet-cyclische goederen	3,49%
Asset backed securities	2,11%
Nutsbedrijven	1,46%
Energie	1,00%
Materialen	0,98%

Het is mogelijk dat de sectortoewijzing niet 100% bedraagt. Er kunnen beleggingen zijn die niet aan een sector kunnen worden toegewezen (bv. contanten, derivaten).

In welke mate waren de duurzame beleggingen met een milieudoelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

Het percentage duurzame beleggingen met een milieudoelstelling in lijn met de EU-taxonomie van dit product is 1,11%. Om tot deze conclusie te komen heeft de fondsbeheerder de huidige beleggingen beoordeeld op basis van de gerapporteerde en gemodelleerde afstemming van de taxonomie. De gegevensleverancier heeft verduidelijkt dat de door hen beschikbaar gestelde gemodelleerde gegevens als voldoende gelijkwaardig worden beschouwd onder de EU-taxonomie. Daarom wordt rekening gehouden met de gemodelleerde gegevens.

Om te voldoen aan de EU Taxonomie, omvatten de criteria voor **fossiel gas** onder meer emissiebeperkingen en omschakeling op volledig hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** omvatten de criteria uitgebreide regels voor veiligheid en afvalbeheer.

Faciliterende activiteiten kunnen direct andere activiteiten inschakelen om een substantiële bijdrage te leveren aan een milieudoelstelling.

Transitionele activiteiten zijn activiteiten waarvoor onder andere nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en broeikasgasemissie niveaus die overeenkomen met de beste uitvoering.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- de **omzet** die aangeeft hoe "groen" de ondernemingen waarin is belegd vandaag zijn;.
- de **kapitaaluitgaven** (CapEx) die laten zien welke groene beleggingen zijn gedaan door
- de ondernemingen waarin is belegd die relevant zijn voor een transitie naar een groene economie;
- de **operationele uitgaven** (OpEx) die de groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weerspiegelen.

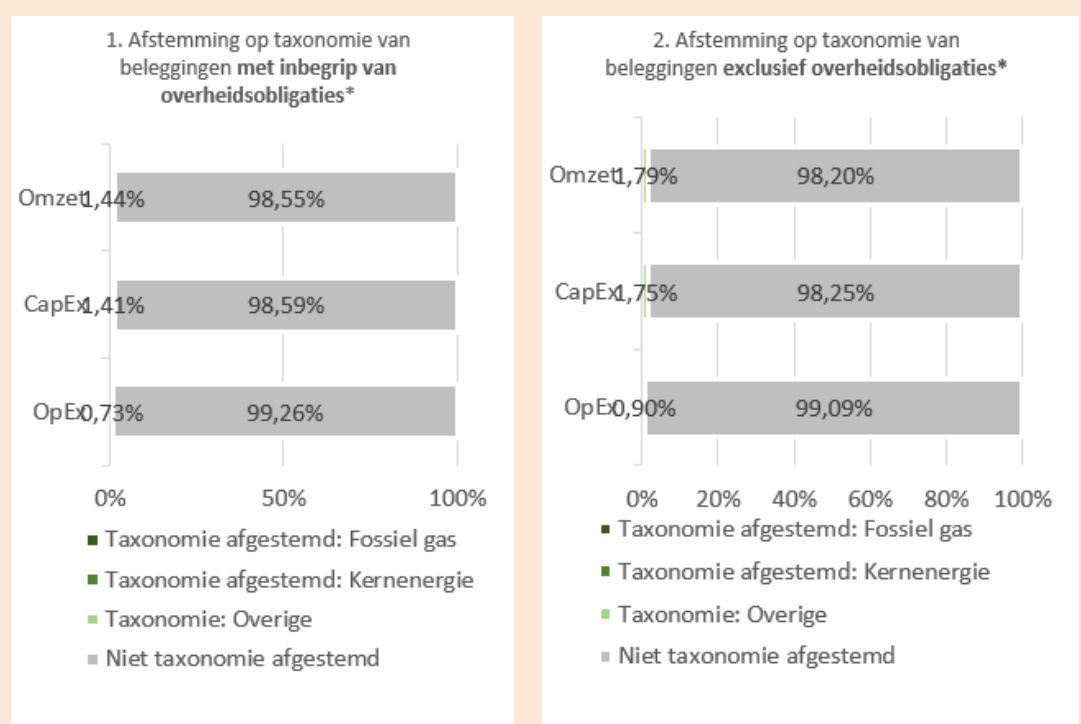
● **Heeft het financiële product geïnvesteerd in activiteiten die verband houden met fossiel gas en/of kernenergie in overeenstemming met de EU Taxonomie¹?**

Ja:

In fossiel gas In kernenergie

Nee

De onderstaande grafieken tonen in groen het percentage beleggingen dat was afgestemd op de EU-taxonomie. Aangezien er geen geschikte methode is om te bepalen of overheidsobligaties zijn afgestemd op de taxonomie, toont de eerste grafiek de afstemming op de taxonomie voor alle beleggingen van het financiële product, met inbegrip van overheidsobligaties, terwijl de tweede grafiek de afstemming op de taxonomie toont voor uitsluitende de beleggingen van het financiële product anders dan in overheidsobligaties*

* Voor deze grafieken omvatten "overheidsobligaties" alle blootstellingen aan overheidsschulden.

Vanwege een te klein percentage niet opgenomen in de grafiek.

Omzet: Taxonomie afgestemd: Kernenergie 0,01% incl. overheid, 0,01% excl. overheid

OpEx: Taxonomie afgestemd: Kernenergie 0,01% incl. overheid, 0,01% excl. overheid

¹ Fossiele gas- en/of nucleair gerelateerde activiteiten voldoen alleen aan de EU Taxonomie als ze bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ("klimaatveranderingsmitigatie") en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstelling van de EU Taxonomie - zie toelichting in de linkerbalk. De volledige criteria voor economische activiteiten op basis van fossiel gas en kernenergie die voldoen aan de EU Taxonomie zijn vastgelegd in Gedegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Europese Commissie.

- **Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?**

Financiële kengetallen	Activiteitstype	Aandeel in investeringen %
Omzet	Transition	0,08%
Omzet	Enabling	0,30%
CapEx	Transition	0,11%
CapEx	Enabling	0,32%
OpEx	Transition	0,04%
OpEx	Enabling	0,29%

- **Hoe verhoudt het percentage beleggingen dat is afgestemd op de EU-taxonomie zich tot het percentage tijdens eerdere referentieperiodes?**

Het percentage investeringen dat is afgestemd op de EU-taxonomie is met 0,32% toegenomen vergeleken met de vorige referentieperiode.

Wat was het minimumaandeel duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die niet waren afgestemd op de EU-taxonomie?

N.v.t.

Wat was het minimumaandeel sociaal duurzame beleggingen?

N.v.t.

Welke beleggingen zijn opgenomen in “overige”? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

De beheerder heeft met het oog op een efficiënt portefeuillebeheer belegd in overige beleggingen, bijvoorbeeld derivaten en liquide middelen. Deze overige beleggingen zijn niet onderworpen aan de milieu- of sociale criteria van het fonds.

Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om te voldoen aan de ecologische en/of sociale kenmerken?

Dit fonds heeft vermeden te beleggen in emittenten waarvan is vastgesteld dat zij een aanzienlijk negatief effect hebben op de biodiversiteit, het milieu, de mensenrechten en de gezondheid, door zich te houden aan het uitsluitingsbeleid. Voor de actief beheerde onderliggende fondsen van Aegon Asset Management zijn PAI's in aanmerking genomen.

zijn duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die **geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de Verordening (EU) 2020/852.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Er is geen referentie-benchmark gedefinieerd als referentie voor de milieu- of sociale kenmerken die door het Product worden gepromoot.

Referentiebench-

marks zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product voldoet aan de ecologische of sociale kenmerken die dat product promoot.

- ***In welk opzicht verschilt de referentiebenchmark van een brede marktindex?***
N.v.t.
- ***Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten aanzien van de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de gepromote ecologische en sociale kenmerken?***
N.v.t.
- ***Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?***
N.v.t.
- ***Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?***
N.v.t.